

NOSITELJE IZRADE:

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA JASENOVAC

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE JASENOVAC za razdoblje 2021. - 2024. godine

STRUČNI IZRAĐIVAČ:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Sisak, ožujak 2026. godine

NOSITELJE IZRADE:

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA JASENOVAC
NAČELNICA: Nikolina Srnčević

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE JASENOVAC za razdoblje 2021. - 2024. godine

STRUČNI IZRAĐIVAČ:

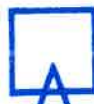
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

V.D. RAVNATELJICE:

Margita Malnar, dipl.ing.arch.

VODITELJ IZRADE
IZVJEŠĆA:

Margita Malnar, dipl.ing.arch.
ovlaštena arhitektica urbanistica

MARGITA MALNAR
dipl.ing.arch.
OVLAŠTENNA ARHITEKTICA
URBANISTICA
A-U 454/1

STRUČNI TIM ZAVODA
NA IZRADI IZVJEŠĆA:

Andrea Desnica, mag.ing.arch.
Margita Malnar, dipl.ing.arch.
Goran Šalić, mag.geogr.univ.spec.arch.
Ivan Talijan, dipl.ing.prom.
Matej Antolović, mag.geogr.

Sisak, ožujak 2026. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Elektronički zapis
Datum: 24.11.2025

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

120007568

OIB:

80519496359

NAZIV:

1. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

SJEDIŠTE/ADRESA:

10 Sisak (Grad Sisak)
Ulica Silvija Strahimira Kranjčevića 16

PRAVNI OBLIK:

1 ustanova

DJELATNOSTI:

1	*	- Izrada i praćenje provedbe dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) razine
1	*	- Izrada izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije
1	*	- Vođenje registara podataka u okviru informacijskog sustava prostornog uređenja
1	*	- Pripremanje polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova uših područja
1	*	- Izdavanje mišljenja u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja u skladu sa zakonom
1	*	- Izrada prostornih planova uređenja gradova, općina i urbanističkih planova uređenja, ako mu izradu tih planova povjeri nadležno Ministarstvo ili županijsko poglavarstvo Sisačko-moslavačke županije
1	*	- Obavljanje stručno-analitičkih poslova iz područja prostornog uređenja ako je obavljanje tih poslova Zavodu povjereno od nadležnog Ministarstva ili županijskog poglavarstva Sisačko-moslavačke županije

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

1	Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije
Sisak, Stjepana i Antuna Radića 36
1	- osnivač

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

9	Margita Malnar, OIB: 54302199973
Sisak, Josipa Juraja Strossmayera 110
9	- vršitelj dužnosti ravnatelja
9	- zastupa samostalno i pojedinačno, od 10.02.2023. godine

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

1	Odluka županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije od 24. prosinca 2007. godine.

Izrađeno: 2025-11-24 13:04:23
Podaci od: 2025-11-24

D004
Stranica: 1 od 3

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Elektronički napise
Datum: 24.11.2025

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Statut:

- 2 Odlukom upravnog vijeća Ustanove od 12. ožujka 2008. godine, usvojen je Statut Ustanove. Statut Ustanove dostavljen u zbirku isprava.
- 6 Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije na sjednici održanoj dana 09.09.2019. godine usvojilo je novi Statut. Župan Sisačko-moslavačke županije je Odlukom Klasa: 023-01/19-08/03, Ur.broj: 2176/01-02-19-17 od 10.09.2019. godine dao suglasnost na Statut. Tekst Statuta od 09.09.2019. godine dostavljen je u zbirku isprava.
- 8 Odlukom Upravnog vijeća od 30.09.2022. godine, izmjenjeni su članci 10. i 18. odredbe o ovlastima upravnog vijeća i ovlastima ravnatelja, te su brisani članci 29. i 30. Statuta od 09.09.2019. godine. Statut od 30.09.2022. godine dostavljen sudu u zbirku isprava.
- 10 Dana 06.06.2025. godine Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije donijelo je Odluku o izmjenama Statuta od 30.09.2022. godine, a vezano uz Odluku županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije o promjeni sjedišta Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije od 27.03.2025. godine, te se Potpuni tekst Statuta dostavlja u zbirku isprava.

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-08/79-2	22.02.2008	Trgovački sud u Sisku
0002 Tt-08/313-2	21.05.2008	Trgovački sud u Sisku
0003 Tt-15/7797-2	02.04.2015	Trgovački sud u Zagrebu
0004 Tt-15/14927-2	28.05.2015	Trgovački sud u Zagrebu
0005 Tt-17/44676-4	30.11.2017	Trgovački sud u Zagrebu
0006 Tt-19/32115-2	24.09.2019	Trgovački sud u Zagrebu
0007 Tt-19/41960-2	29.01.2020	Trgovački sud u Zagrebu
0008 Tt-23/1858-2	24.01.2023	Trgovački sud u Zagrebu
0009 Tt-23/9044-2	29.03.2023	Trgovački sud u Zagrebu
0010 Tt-25/54266-5	20.10.2025	Trgovački sud u Zagrebu

Sukladno Uredbi o tarifi sudskih pristojbi (NN br. 37/2023) Tar. br. 28. ne plaća se pristojba za izdavanje aktivnog i/ili povijesnog izvotka iz sudskog registra.

Izrađeno: 2025-11-24 13:04:23
Podaci od: 2025-11-24

D004
Stranica: 2 od 3

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Elektronički zapis
Datum: 24.11.2025

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

Ova isprava je u digitalnom obliku elektronički
potpisana certifikatom:
CN=sudreg2,L=ZAGREB,2.5.4.97=HR72910430276,C=HR,O=MINI
STARSTVO PRAVOSUDA UPRAVE I DIGITALNE TRANSFORMACIJE

Broj zapisa: 00gW2-N6bjP-Jbmlr-MaNXd-6p9SI
Kontrolni broj: KcutA-w2fOg-FieN4-JhIO2

Skeniranjem ovog QR koda možete provjeriti točnost podataka.
Isto možete učiniti i na web stranici
http://sudreg.pravosudje.hr/registar/kontrola_izvornika/ unosom gore navedenog broja zapisa
i kontrolnog broja dokumenta.
U oba slučaja sustav će prikazati izvornik ovog dokumenta. Ukoliko je ovaj dokument
identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, Ministarstvo pravosuđa i uprave
potvrđuje točnost isprave i stanje podataka u trenutku izrade izvodka.
Provjera točnosti podataka može se izvršiti u roku tri mjeseca od izdavanja isprave.

Izrađeno: 2025-11-24 13:04:33
Podaci od: 2025-11-24

D004
Stranica: 3 od 3

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax: 01/3772822

**Uprava za prostorno uređenje,
pravne poslove i
programe Europske unije**

Klasa: UP/I-350-02/17-07/66
Urbroj: 531-05-17-4
Zagreb, 21. prosinca 2017.

JAVNA USTANOVA		
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE		
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE		
PRIJELAZNO: 22.12.2017.		
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA		
570-11/17-01/04		
URUDŽBENI BROJ	PRIJL	VRHJ
6176-17.03-17-03		

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, zastupane po v.d. ravnateljici Margiti Malnar, dipl.ing.arh., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

- I. **Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacrtu prijedloga svih prostornih planova i nacrtu izvješća o stanju u prostoru svih razina te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).**
- II. Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.
- III. Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.

Obrazloženje

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev i tijekom postupka priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja te

2. dokaze da ima zaposlene ovlaštene arhitekture urbaniste :
- Margita Malnar, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 454
- i Valentina Šerbec, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 453
- Za svakog od navedenih ovlaštenih arhitekata urbanista priloženo je :
- a) rješeno u upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista i
- b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana te
3. dokaze da u izradi nacrtu prostornog plana može osigurati sudjelovanje najmanje 3 stručnjaka različitih struka iz članka 15. stavka 1. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje :
- Ivan Talijan, dipl.ing., ovlašten inženjer cestovnog prometa br.ovl. 97,
- Goran Šalić, mag.geog. i
- Darko Bohatka, dipl.ing.polj. (poljoprivredno-ekonomski odsjek)
- i to za svakog stručnjaka :
- a) fotokopiju rješeno u upisu u imenik ovlaštenih inženjera određene struke, odnosno fotokopiju diplome za stručnjaka koji se ne upisuje u imenik ovlaštenih inženjera,
- b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana i
- c) dokaz o dvije godine radnog iskustva na poslovima prostornog uređenja (fotokopije sastavnica prostornih planova u čijoj je izradi stručnjak sudjelovao).

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), riješeno je kao u točki I. izreke ovog rješeno.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, riješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješeno.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješeno.

Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17) uplaćena je na račun državnog proračuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješeno izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješeno. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije, 44 000 Sisak, Trg bana Josipa Jelačića 6 n/p Margita Malnar, v.d. ravnateljica
2. Evidencija suglasnosti, ovdje
3. Spis, ovdje

SADRŽAJ

1.	POLAZIŠTA	11
1.1.	Ciljevi izrade Izvešća	11
1.2.	Zakonodavno-institucionalni okvir	11
1.3.	Osnovna prostorna obilježja Općine Jasenovac	12
1.3.1.	Prirodna i zemljopisna obilježja	12
1.3.2.	Krajobraz	16
1.3.3.	Administrativno-teritorijalni ustroj	18
1.3.4.	Stanovništvo i naseljenost	19
1.4.	Općina Jasenovac u okviru prostornog uređenja Sisačko-moslavačke županije	23
1.4.1.	Sustav razina planiranja	23
2.	ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA.....	24
2.1.	Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Jasenovac	24
2.2.	Sustav naselja	26
2.2.1.	Gustoća naselja	27
2.2.2.	Građevinska područja naselja	28
2.2.3.	Izdvojena građevinska područja izvan naselja.....	29
2.2.4.	Društvena infrastruktura	30
2.3.	Gospodarske djelatnosti	34
2.3.1.	Gospodarski pokazatelji.....	34
2.3.2.	Gospodarske djelatnosti	36
2.4.	Opremljenost prostora infrastrukturom	46
2.4.1.	Prometna infrastruktura	46
2.4.2.	Pošta i elektroničke komunikacije	50
2.4.3.	Energetska infrastruktura.....	50
2.4.4.	Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda	52
2.4.5.	Gospodarenje otpadom	53
2.5.	Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	54
2.5.1.	Zaštićene prirodne vrijednosti	54
2.5.2.	Zaštita i očuvanje kulturnih dobara	57
2.6.	Obavezni prostorni pokazatelji	59
3.	ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	63
3.1.	Izrada prostornih planova.....	63
3.1.1.	Važeći prostorni planovi	63

3.1.2. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja.....	65
3.1.3. Informacijski sustavi prostornog uređenja.....	65
3.2. Provedba prostornih planova	70
3.3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor.....	70
3.3.1. Strateški dokumenti državne razine od utjecaja na Općinu Jasenovac i ostali planski dokumenti	71
3.3.2. Strateški dokumenti županijske razine i ostali planski dokumenti od utjecaja na Općinu Jasenovac ..	76
3.3.3. Strateški dokumenti Općine Jasenovac i ostali planski dokumenti	77
3.4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru.....	77
4. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE	82
4.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Općine Jasenovac obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove.....	82
4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova, drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Općine Jasenovac.....	83
4.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja.....	84
5. POPIS TABLICA, SLIKA I KARTOGRAFSKIH PRIKAZA	84
5.1. Tablice	84
5.2. Slike	85
5.3. Kartografski prikazi.....	86
6. IZVOR PODATAKA.....	87
6.1. Strategije, planovi, programi i izvješća	87
6.2. Zakoni, uredbе, pravilnici i odluke	87
6.3. Dopisi javnopravnih tijela.....	88
6.4. Internetska baza podataka.....	88

NN	Narodne novine
DGU	Državna geodetska uprava
JLS	Jedinica lokalne samouprave
PP SMŽ	Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije
PPUO Jasenovac	Prostorni plan uređenja Općine Jasenovac
ISPU	Informacijski sustav prostornog uređenja
PPUG/O	Prostorni plan uređenja grada/općine
DPU	Detaljni plan uređenja
IGPIN	Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja
GP	Građevinsko područje
LAG	Lokalna akcijska grupa
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
APPRRR	Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
IAKS	Integrirani administrativni i kontrolni sustav
ARKOD	Sustav identifikacije zemljišnih parcela
DOF	Digitalna ortofotokarta
RD	Reciklažno dvorište
PS	Pretovarna stanica
UPS	(engl. Uninterruptible Power Supply) Sustav za besprekidno napajanje
GIS	Geoinformacijski sustav
POP	Područja očuvanja značajna za ptice
POVS	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove
vPOVS	Vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove
PPOUS	Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove

1. POLAZIŠTA

Izješće o stanju u prostoru Općine Jasenovac za razdoblje 2021.-2024. godine (u daljnjem tekstu: Izješće) izrađeno je na temelju Zakona o prostornom uređenju (NN 155/25) i Pravilnika o sadržaju i obaveznim prostornim pokazateljima izješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15).

Ovo Izješće je dokument prostornog uređenja koji se donosi za područje Općine Jasenovac. Izrađuje se u odnosu na prethodno razdoblje od 2021.-2024. godine, odnosno na prethodno Izješće o stanju u prostoru Općine Jasenovac za razdoblje 2011.-2015. godine, Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije, te druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje županijske razine koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru Općine Jasenovac te prostorne planove niže razine.

1.1. Ciljevi izrade Izješća

Cilj Izješća je sveobuhvatno analizirati prostor Općine Jasenovac, uočiti probleme u prostoru, potaknuti raspravu i ukazati na moguća rješenja za poboljšanje stanja u prostoru, kao i mogućnost daljnjeg usmjeravanja prostornog razvitka.

Izješće o stanju u prostoru Općine Jasenovac temelji se na analizi i ocjeni stanja i trendova prostornog razvoja, na osnovi obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizi provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedlozima za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Izješće pokazuje uočene probleme u prostoru i upućuje na moguća rješenja za poboljšanje stanja u prostoru, kao i mogućnost daljnjeg usmjeravanja prostornog razvitka. Izradom i donošenjem Izješća o stanju u prostoru Općine Jasenovac za razdoblje 2021.-2024. godine, kao obveznog dokumenta o praćenju stanja u prostoru, stvoreni su preduvjeti za izradu svih ostalih dokumenata prostornog uređenja. Cilj ovog izješća je stvaranje pretpostavki za unaprjeđenje gospodarskih, društvenih, kulturnih i ekoloških temelja za održivi razvoj Općine Jasenovac.

1.2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Člankom 39. Zakona o prostornom uređenju (NN 155/25) propisano je da predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave razmatraju izješće o stanju u prostoru ne duže od šest godina za područje svog teritorijalnog obuhvata.

Za izradu Izješća korišteni su podaci iz Informacijskog sustava prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: ISPU), prostornih planova Općine Jasenovac, službeno objavljeni i dostupni podaci nadležnih tijela i ustanova, te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, podaci iz usvojenih i objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata i drugi koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru.

Pravilnikom o sadržaju i obaveznim prostornim pokazateljima izješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15) propisan je sadržaj Izješća, obvezni prostorni pokazatelji, način sudjelovanja javnopravnih tijela u izradi Izješća i drugi zahtjevi u vezi s praćenjem stanja u području prostornog uređenja.

Ovo Izješće je sedmi (7) takav dokument prostornog uređenja koji se donosi za područje Općine Jasenovac. Do sada je izrađeno:

- Izvješće o stanju u prostoru općine Jasenovac za razdoblje od osnivanja općine do 1996. godine i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru za razdoblje od 1996. - 1998. godine („Službeni vjesnik“ općine Jasenovac br. 16/96)
- Izvješće o stanju u prostoru općine Jasenovac za razdoblje od 1997. do 1998. godine i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru za razdoblje od 1999. - 2000. godine („Službeni vjesnik“ općine Jasenovac br. 2/99)
- Izvješće o stanju u prostoru općine Jasenovac za razdoblje od 2001. - 2002. godine i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru za razdoblje od 2003. - 2004. godine („Službeni vjesnik“ općine Jasenovac br. 28/02)
- Izvješće o stanju u prostoru općine Jasenovac za razdoblje od 2003. - 2005. godine i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru za razdoblje od 2005. - 2009. godine („Službeni vjesnik“ općine Jasenovac br. 20/05)
- Izvješće o stanju u prostoru općine Jasenovac za razdoblje od 2006. - 2010. godine, („Službeni vjesnik“ općine Jasenovac br. 34/10)
- Izvješće o stanju u prostoru općine Jasenovac za razdoblje od 2011. - 2015. godine, („Službeni vjesnik“ općine Jasenovac br. 9/17)

Izvješće razmatra Općinsko vijeće te se isto, uz Zaključak o razmatranju, objavljuje u „Službenom vjesniku Općine Jasenovac“. Izvješće se, po objavi u službenom glasilu, u roku od petnaest dana u digitalnom obliku dostavlja Zavodu.

1.3. Osnovna prostorna obilježja Općine Jasenovac

1.3.1. Prirodna i zemljopisna obilježja

Geografski položaj

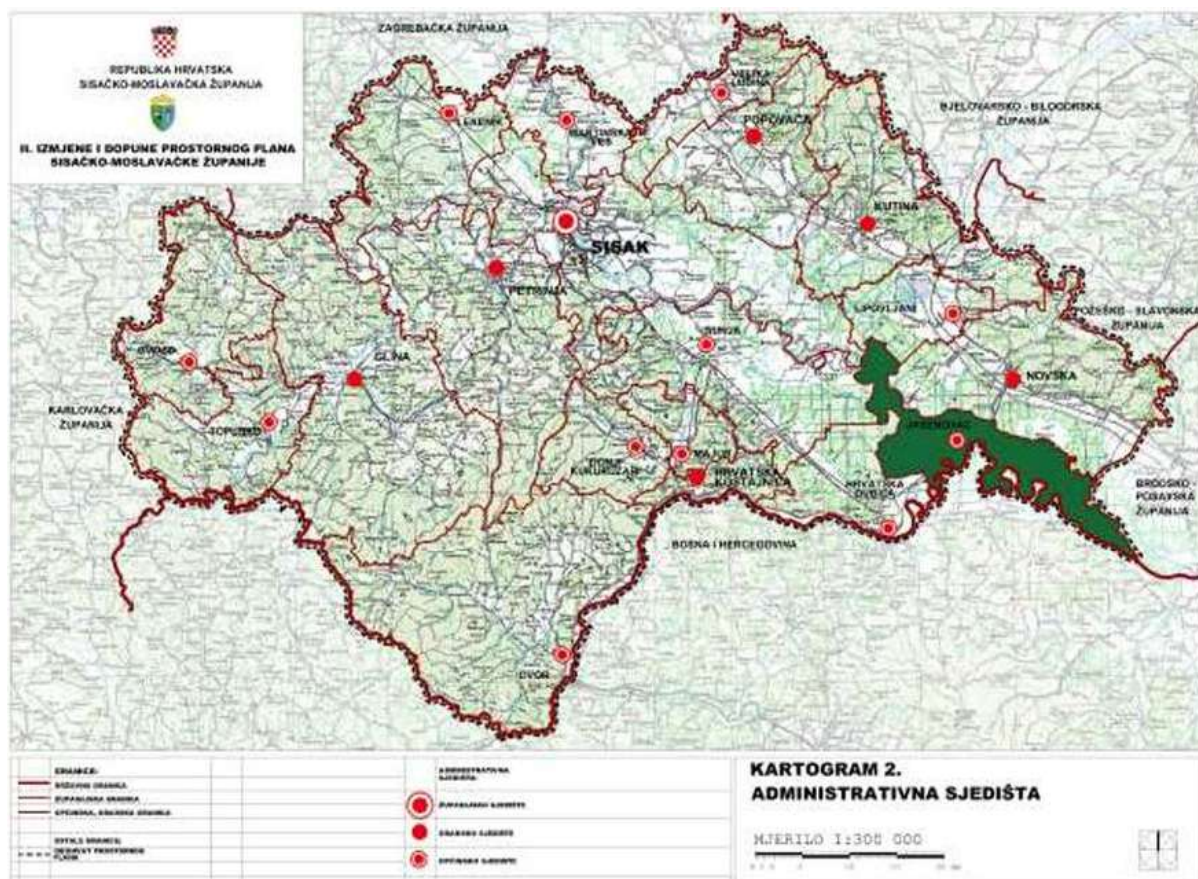
Općina Jasenovac je smještena na istočnom dijelu Sisačko-moslavačke županije te graniči:

- na sjeveru sa gradom Novskom, gradom Siskom i općinom Lipovljani
- na zapadu sa općinom Sunja i općinom Hrvatska Dubica
- na istoku sa Brodsko-posavskom županijom (općinama Okučani i Stara Gradiška) i
- na jugu s državom Bosnom i Hercegovinom.

Područje općine je okruženo rijekama Savom, Unom i Trebežom, te kanalom Veliki Strug.

Gotovo cijelo područje općine Jasenovac se nalazi u parku prirode „Lonjsko polje“.

Općina Jasenovac zauzima površinu od 163,93 km², odnosno 3,67% površine Sisačko-moslavačke županije. Prema površini Općina Jasenovac na trinaestom mjestu jedinica lokalne samouprave u Sisačko-moslavačkoj županiji.

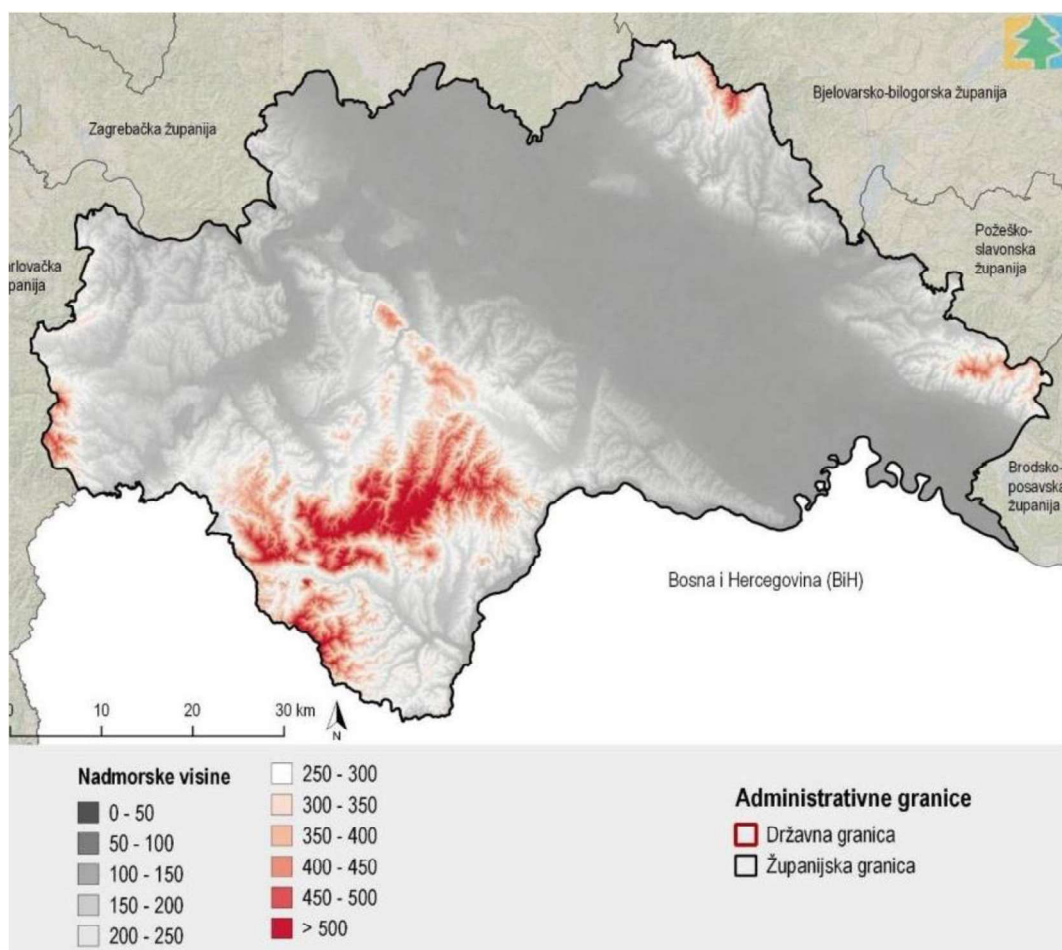
Kartografski prikaz 1. Geografski položaj Općine Jasenovac u Sisačko-moslavačkoj županiji

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik SMŽ“ br. 04/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 - pročišćen tekst, 7/23, 20/23, 08/24 - pročišćen tekst)

Reljef

Reljef ovoga prostora nije osobito razvijen, jer prevladavaju aluvijalnih područja rijeke Save, Une i Struga. U geomorfološkom ili reljefnom smislu područje Općine Jasenovac pripada niskom poplavnom prostoru uz rijeku Savu. Aluvijalni šljunkovito-pjeskoviti i glinoviti sedimenti uz sam tok rijeke Save u podlozi imaju kontinuiranu seriju neogenskih ili pjeskovitih glina. Općina Jasenovac je nizinsko područje rijeka Save, Une i Struga. U litološkom smislu na području Općine Jasenovac najmlađi aluvijalni sedimenti rasprostranjeni su u dolinama rijeka Save, Une i Struga te koritima potoka. Sastoje se od šljunaka, pijesaka, gline i mulja čija se sedimentacija odvija i u najnovije vrijeme. Većim su dijelom prekriveni obradivim tlom. Valutice šljunaka izgrađene su od stijena različitog petrografskog sastava (vapnenci, dolomiti, pješčenjaci, rožnaci, eruptivi, metamorfiti, kvarc). Ukupna debljina im jako varira, u Savskoj depresiji dostiže i do nekoliko desetaka metara (savske terase). U drugom dijelu prevladavaju nevezani do slabo vezani sedimenti - ilovine, šljunci, pijesci i gline.

Nadmorska visina se kreće oko 100 m na cijelom području Općine Jasenovac.

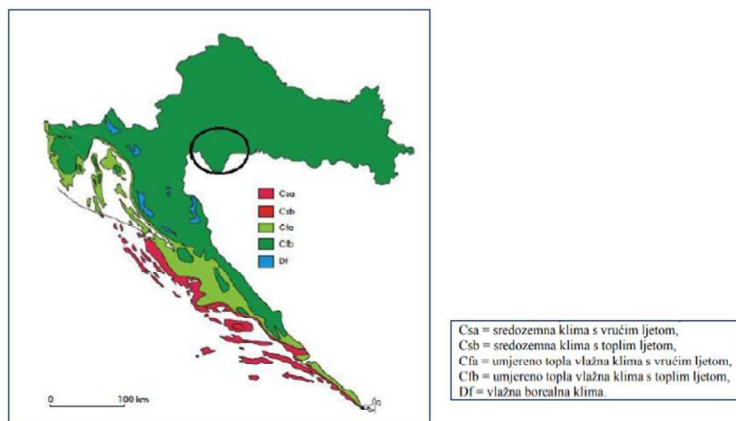

Slika 1. Prikaz nadmorskih visina

Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije 2018. - 2021. godine

Klimatska obilježja prostora

Prema klimatskoj regionalizaciji po Köppenu (oborine i toplina) područje Općine Jasenovac kao i veći dio Hrvatske pripada razredu C, klimatskom podtipu Cfb – umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom sa izrazitim kontinentalnim odlikama podneblja, čija je srednja temperatura zraka između 12 i 15°C. Panonska zavala je u cjelini jak klimatski modifikator središnjeg dijela Sisačko- moslavačke županije. Njezin utjecaj je osobito izražen zimi kada se prostor zavale ispuni hladnim zrakom u cijelom području između Alpa, Dinarida i Karpata. Ljeti se Panonska zavala brzo i jako zagrijava, što dovodi do pojačavanja konvekcije, odnosno do jačeg udjela padalina u toploj polovici godine.

Slika 2. Klimatski tipovi u Republici Hrvatskoj

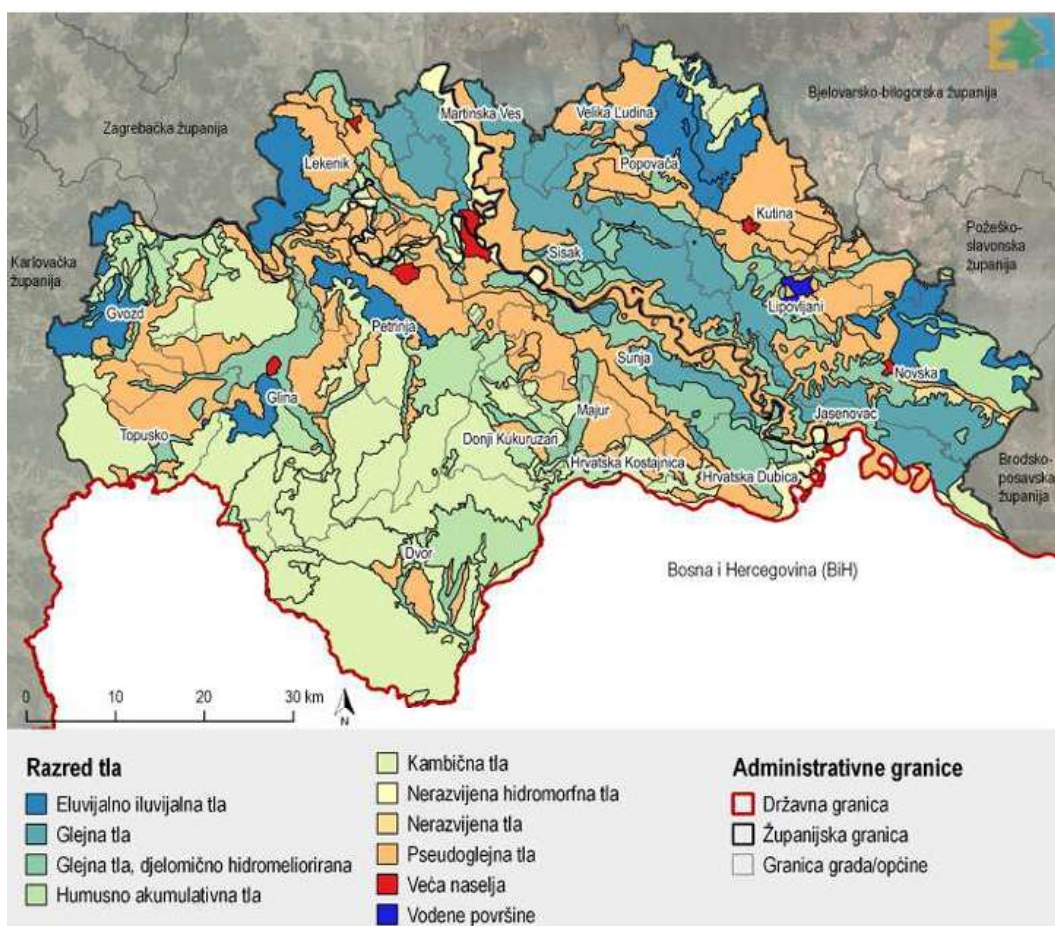
Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije 2018. - 2021. godine

Padalina ima tijekom cijele godine s prosjekom od 1000 do 1250 mm/g, a izraženije su početkom ljeta i krajem jeseni. Godišnji prosjek za relativnu vlažnost iznosi 78%. Tokom jedne godine u prosjeku ima 77 vedrih dana. Prosječni broj vedrih dana tokom jednog mjeseca se kreće od 2 u prosincu do 14 u srpnju. Prosječne mjesečne temperature zraka se kreću od $-1\text{ }^{\circ}\text{C}$ u siječnju do $20\text{ }^{\circ}\text{C}$ u srpnju; godišnji prosjek iznosi oko $13,00\text{ }^{\circ}\text{C}$. Godišnji prosjek za srednju minimalnu temperaturu je $4,90\text{ }^{\circ}\text{C}$, a godišnji prosjek za srednju maksimalnu temperaturu je $15,40\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Tlo

Prema Namjenskoj pedološkoj karti Republike Hrvatske na području Općine Jasenovac zastupljena su tri (3) tipa tla:

- Glejna tla – sjeverozapadni i istočni dio Općine,
- Pseudoglejna tla – dijelovi Općine uz rijeku Savu,
- Glejna tla, djelomično hidromeliorirana – dijelovi Općine uz rijeku Savu.

Slika 3. Prostorni raspored klase tala na području Sisačko-moslavačke županije, odnosno Općine Jasenovac
Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije 2018. - 2021. godine

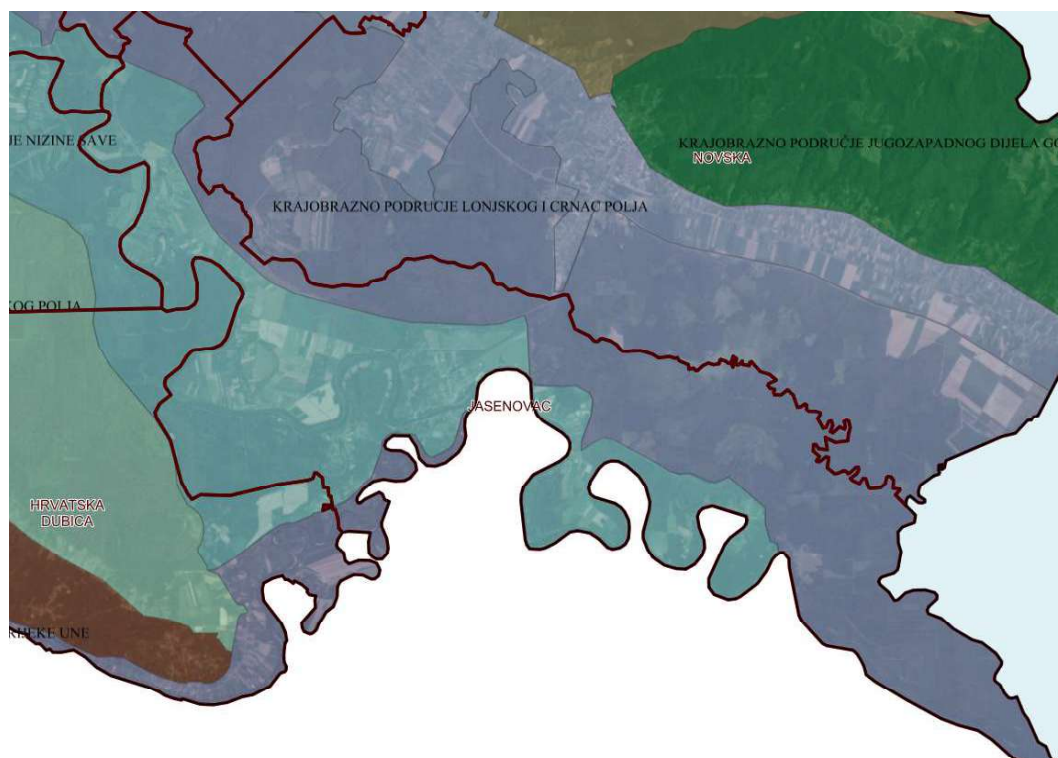
1.3.2. Krajobraz

Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije - krajobrazna osnova s procjenom karaktera i osjetljivosti krajobraza (2019.)¹

Svrha Studije je ostvarivanje temelja za implementaciju tema krajobraza u relevantne sektorske politike Županije (prostorno planiranje, zaštita prirode i okoliša, zaštita kulturnog dobra, ruralni i turistički razvoj, zemljišne i poljoprivredne politike).

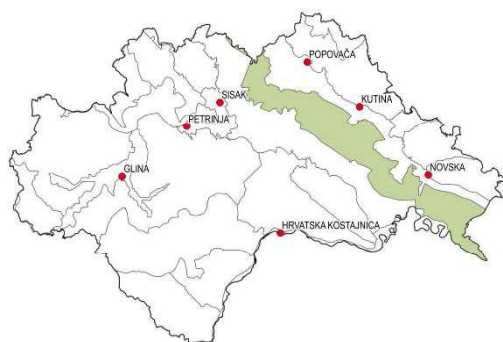
Područje Općine Jasenovac pripada 3 krajobrazna tipa:

1. Krajobrazno područje Lonjskog i Crnac polja
2. Krajobrazno područje nizine Save
3. Krajobrazno područje doline rijeke Une

Slika 4. Krajobrazna područja na području Općine Jasenovac
Izvor: Geoportal ZPUSMŽ, <https://zpusmz.geoportal.hr/>

KRAJOBRAZNO PODRUČJE LONJSKOG I CRNAC POLJA

Slika 5. Obuhvat krajobraznog područja Lonjskog i Crnac polja
Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, veljača 2019.

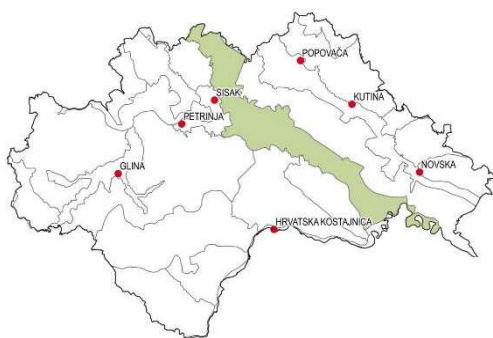
¹ Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša Prilaz baruna Filipovića 21 10000 Zagreb, veljača 2019.

Smještaj: Nizinsko područje rijeke Lonje u istočnom dijelu Županije, omeđeno savskom nizinom i pobrđem Moslavačke gore i gorja Psunj. Obuhvaća dio uz sjevernu i istočnu granicu dio Općine Jasenovac.

Prirodne karakteristike: Područje se pruža izduženo, u smjeru SZ-JI. Geološke karakteristike sagledanog područja ukazuju na taloženi barski les, dominantan za gotovo cijelo krajobrazno područje, dok se u središnjem i južnom dijelu razlikuju barske naslage, formirane unutar nepropusnih sedimenata barskog lesa. Dominantni tip tala predstavljaju glejna i pseudoglejna tla. Promatrano područje gotovo da i nije izmijenjeno pod utjecajem ljudskih djelatnosti, stoga se prirodan površinski pokrov prvenstveno očitava u homogenim sklopovima visoke šumske vegetacije, odnosno poplavnih šuma hrasta lužnjaka i nešto manje kod poplavnih šuma crne johe i poljskog jasena te najmanje kod mješovitih hrastovo-grabovih i čistih grabovih šuma. Navedena se visoka vegetacija tek mjestimično izmjenjuje s nižim, odnosno prijelaznim oblicima šumske vegetacije, livadama i vodenim tijelima, u središnjem i južnom dijelu krajobraznog područja. Prostorom se pruža intenzivno i blago meandrirajući rijeka Lonja, a uočavaju se i poprečni kanali i nizinske male tekućice s glinovito-pjeskovitom podlogom.

Antropogene (kulturne) karakteristike: Iako dominantno prirodno područje, antropogeni utjecaj je prvenstveno vidljiv u ispresjecanosti šumskih površina stazama, sječama, procjepima i kanalima. Tek je nekoliko manjih naselja i manjih površina mozaičnih poljoprivrednih površina, plavne livade toponimskog naziva Sušev dol, Donje livade, Popova livada, Široka greda i drugi. Istočnim rub područja jasno je definiran autocestom te izrazito antropogenim elementima eksploatacijskih polja.

KRAJOBRAZNO PODRUČJE NIZINE SAVE

Slika 6. Obuhvat krajobraznog područja nizine Save
Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, veljača 2019.

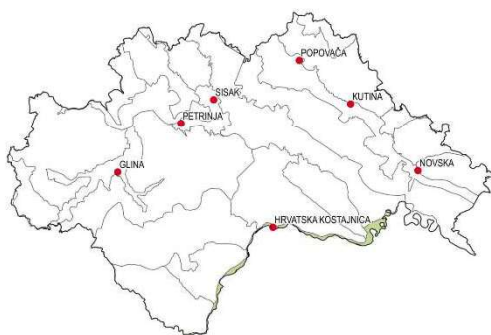
Smještaj: Nizinsko područje rijeke Save u središnjem dijelu Županije od Martinske Vesi do Jasenovca. Obuhvaća već dio (južni dio) Općine Jasenovac.

Prirodne karakteristike: Geološki promatrano, s obzirom na pružanje toka rijeke Save, vidljive su aluvijalne naslage, nastale nakupljanjem riječnih sedimenata, na koje se nadovezuju naslage barskog lesa, taložene u spuštenim predjelima terena savske riječne terase. Stoga su i dominantna tla na promatranom području pseudoglejna, glejna i hidromorfna. Prostor je uvelike izmijenjen pod antropogenim utjecajem, stoga se prirodan površinski pokrov ovdje zadržao prvenstveno u širim i užim potezima uz samu rijeku te sporadično razbačen u manjim, fragmentiranim šumarcima u sjevernom dijelu i nešto većim šumskim površinama i područjima pod šikarom u središnjem i južnom dijelu. Pritom šumski pokrov predstavljaju poplavne šume hrasta lužnjaka, poplavne šume crne johe i poljskog jasena, mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume. Rijeka Sava je ovdje tipično nizinska rijeka, koja se pruža intenzivno, ali i blago meandrirajući; potonje prvenstveno u središnjem dijelu. Niskih i blagih je obala, obraslih u poteze visoke vegetacije tena sebe prima svoje pritoke, stvarajući sprudove i mrtvaje.

Antropogene (kulturne) karakteristike: Prirodne karakteristike prostora uvjetovale su raspored i smještaj antropogenih elemenata općinskih centara Martinska Ves i Jasenovac koja pritom imaju obilježja ruralnih i prijelaznih naselja, a sama se naselja međusobno razlikuju po veličini, topografskom smješčaju te gustoći naseljenosti. Seoska su naselja prvenstveno izduženog, linijskog karaktera (Lonja, Puska, Gušće). Pretežito se

sastoje od stambenih kuća (sa i bez gospodarskih objekata) s pripadajućim okućnicama, a u centralnom dijelu naselja nalaze se objekti društvene namjene i otvorene javne površine. Područjem dominira mozaik poljoprivrednih površina; iste su prvenstveno usitnjene i pravilnih, izduženih geometrijskih oblika, sugerirajući ekstenzivan, tradicionalan način bavljenja poljoprivredom, ali se uočavaju i nešto veće poljoprivredne površine, namijenjene intenzivnom načinu obrade tla. Ipak, u današnje vrijeme te s obzirom na napuštanje bavljenja poljoprivredom, uočavaju se i brojne zapuštene poljoprivredne površine. Sagledavajući vrijednosti kulturne baštine, vidljivo je da se najveći broj kulturnih dobara nalazi uz sam tok rijeke Save i oko Jasenovca; najmanje je zastupljena arheološka i memorijalna baština, a najviše je povijesnih graditeljskih cjelina i građevina (pogotovo oko Jasenovca).

KRAJOBRAZNO PODRUČJE DOLINE RIJEKE UNE

Slika 7. Obuhvat krajobraznog područja doline rijeke Une
Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, veljača 2019.

Smještaj: Područje u duljini od 86 km, uz lijevu obalu rijeke Une od Donjeg Dobretina do ušća u Savu kod Jasenovca.

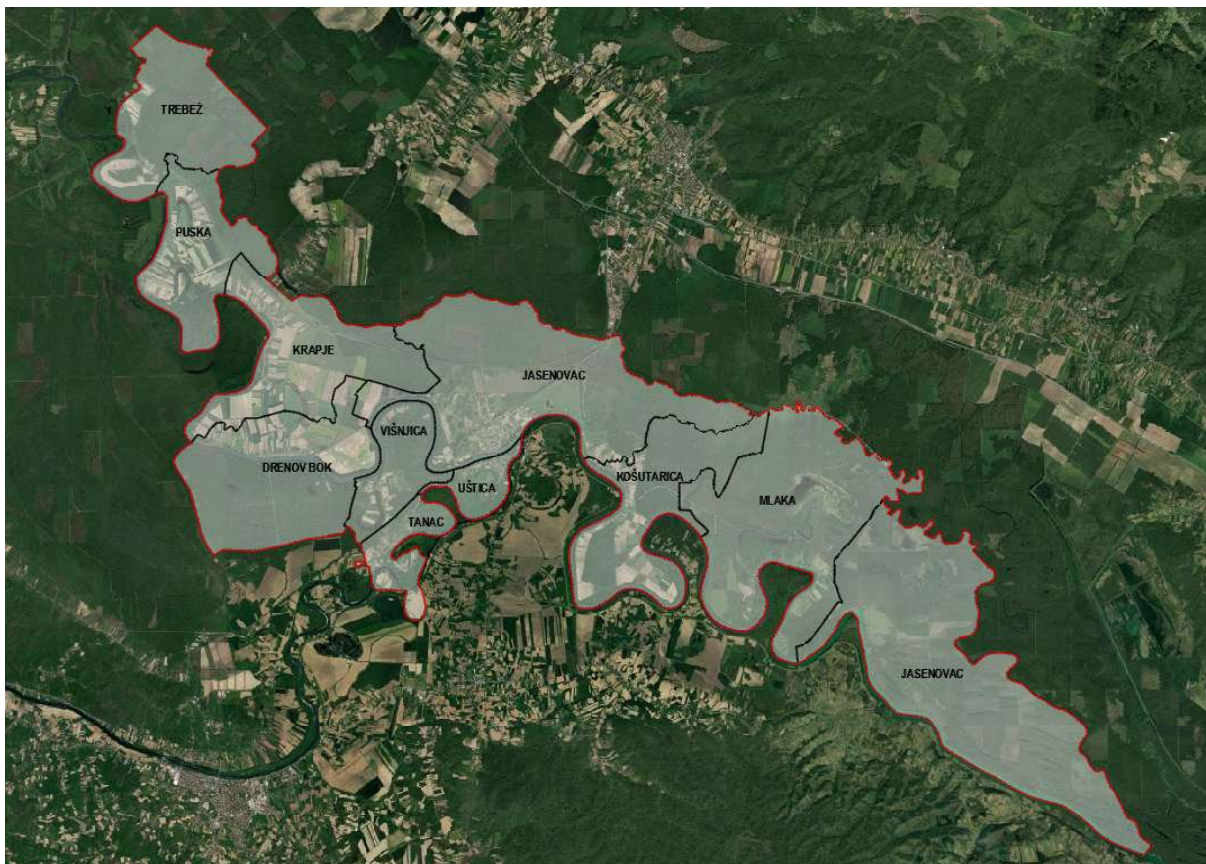
Prirodne karakteristike: Relativno uska riječna dolina pruža se uz Trgovsku i Zrinsku goru te se otvara i proširuje na aluvijalnoj nizini između Hrvatske Dubice i Jasenovca. Kombinacija vapnenačko-klastične naslage te klastične i karbonatne naslage, od kojih su građena okolna gorja, utjecali su na formiranje smirenog riječnog korita, dok su mlade barske naslage i barski les omogućile stvaranje dinamičkog toka uz koji su vezani rukavci i mrtvaje. Na mjestima gdje je došlo do taloženja riječnog nanosa u samom koritu nastale su sedrene barijere i riječni otoci – kod naselja Kuljani, Hrvatska Dubica i Hrvatska Kostajnica. Niži vegetacijski pokrov koji se formirao na nerazvijenim hidromorfnim tlima uz naplavne ravni rijeke Une, vezan je za poljoprivredni način korištenja zemljišta, dok se viša vegetacija pojavljuje sporadično u obliku šikara.

Antropogene (kulturne) karakteristike: Dolina rijeke dominantno je određena ruralnim naseljima i poljoprivrednim korištenjem. Poljoprivredne površine nižu se na plodnim riječnim naplavnim ravnicama, podno ruralnih naselja koja su linijski nanizana u gornjoj strmijoj zoni riječne doline. Uzorak i smjer poljoprivrednih površina i naselja je uvjetovan oblikom rijeke; naselja se nižu usporedno uz Unu, a poljoprivredne površine se pružaju u trakastoj parcelaciji, okomito na rijeku. Prevladava mješovita poljoprivredna namjena, a karakterističan sustav otvorenih polja sa tek mjestimičnim ogradnim živicama te šumarcima dominira područjem. U strukturi općinskih centara Dvor i Hrvatska Dubica te grada Hrvatska Kostajnica vidljivi su povijesni sklopovi i građevine koje čine okosnicu prostora, dok se linijski uz rijeku i okolne padine razvijaju elementi novogradnje

1.3.3. Administrativno-teritorijalni ustroj

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/98 - Odluka USRH, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15) Općina Jasenovac se nalazi u sastavu Sisačko-moslavačke županije.

U sastavu Općine Jasenovac nalazi se deset (10) naselja: Drenov Bok, Jasenovac, Košutarica, Krapje, Mlaka, Puska, Tanac, Trebež, Uštica i Višnjica.

Slika 8. Naselja Općine Jasenovac
Izvor: ZPUSMŽ

1.3.4. Stanovništvo i naseljenost

Analiza se zasniva na temelju raspoloživih statističkih podataka službenih popisa stanovnika 2001., 2011. i 2021. godine te procjene broja stanovnika na godišnjoj razini koje Državni zavod za statistiku objavljuje na temelju podataka iz posljednjega popisa stanovništva, prirodnog kretanja i migracijskog salda.

Na području Općine Jasenovac, prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. godine živi 1.559 stanovnika, što je 1,12% od ukupnog broja stanovnika Sisačko-moslavačke županije, odnosno 0,04% od ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske.

U periodu od 2011. - 2021. godine na području Općine Jasenovac broj stanovnika se smanjio s 2.391 na 1.559 odnosno za 34,8%. Općina Jasenovac bilježi konstantan demografski pad u svim naseljima.

Na nacionalnoj, regionalnoj pa tako i na lokalnoj razini prisutna su tri osnovna dugoročna globalna demografska procesa: ukupna depopulacija (među popisno smanjenje broja stanovnika), prirodni pad stanovništva i starenje stanovništva.

PROSTORNA JEDINICA	BROJ STAN. 2001.	BROJ STAN. 2011.	BROJ STAN. 2021.	Apsolut. promjena 2001.-2011.	Indeks promjene 2011./2001.	Apsolut. promjena 2011.-2021.	Indeks promjene 2021./2011.
SMŽ	185.387	172.439	139.603	-12.948	93,02	-32.836	80,96
Općina Jasenovac	2.391	1.997	1.559	-394	83,52	-438	78,07
Drenov Bok	143	82	82	-61	57,34	0	100,00
Jasenovac	780	653	525	-127	83,72	-128	80,40
Košutarica	282	264	207	-18	93,62	-57	78,41
Krapje	179	144	100	-35	80,45	-44	69,44
Mlaka	30	58	23	-28	193,33	-35	39,66
Puska	321	293	251	-28	91,28	-42	85,67
Tanac	167	129	95	-38	77,25	-34	73,64
Trebež	77	53	39	-24	68,83	-14	73,58
Uštica	214	177	118	-37	82,71	-59	66,67
Višnjica	198	144	119	-54	72,73	-25	82,64

Tablica 1. Broj stanovnika te promjena ukupnog broja stanovnika u Općini Jasenovac u periodu od 2001. do 2021. godine
Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

U razdoblju 2011. - 2021. godine stanovništvo se smanjivalo u svim naseljima Općine Jasenovac s prosječnim indeksom 78,07%. Niti jedno naselje nije doživjelo povećanje broja stanovnika. Naselje Drenov Bok u navedenom razdoblju nije doživjelo promjenu, dok je naselje Mlaka doživjelo najveći pad stanovnika (35) s indeksom promjene 39,66%.

Naselje s najvećim brojem stanovnika (s više od 300 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2021. godine) je naselje Jasenovac s 525 stanovnika. Najrjeđe naseljena naselja, s manje od 50 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2021. godine su naselje Mlaka (23 stanovnika) i Trebež (39 stanovnika).

Dobna struktura stanovništva, indeks starenja i koeficijent starosti

Sastav stanovništva prema dobi važan je pokazatelj demografske budućnosti, uvjetovan prirodnim kretanjem i migracijama. Dobni sastav utječe na obujam dostupne radne snage, broj školske djece i potrebu za odgojnim i obrazovnim institucijama, broj starog stanovništva i potrebu za raznim oblicima zdravstvene i socijalne skrbi.

U Općini Jasenovac prema rezultatima popisa stanovništva 2021. godine vidljivo je da je najveći broj stanovnika radno sposobno, njih 941, odnosno 60,36%.

PROSTORNA JEDINICA	BROJ STAN. 2021.	0-14 god.	Radno sposobno	65 god. i više	Muškarci	Žene
SMŽ	139.603	18.238	86.864	34.501	67.985	71.618
Općina Jasenovac	1.559	161	941	457	771	788
Drenov Bok	82	8	43	31	43	39
Jasenovac	525	62	321	142	525	243
Košutarica	207	18	131	58	100	107
Krapje	100	8	56	36	54	46
Mlaka	23	3	5	15	12	11
Puska	251	33	151	67	128	123
Tanac	95	9	68	18	48	47
Trebež	39	4	26	9	24	15
Uštica	118	8	66	44	61	57
Višnjica	119	8	74	37	58	61

Tablica 2. Dobno spolna struktura stanovništva Općine Jasenovac 2021. godine
Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Koeficijent starosti je postotni udio osoba u dobi od 60 i više godina u ukupnom stanovništvu. Osnovni je pokazatelj razine starenja, a kad njegova vrijednost prijeđe 12% smatra se da stanovništvo određenog područja kontinuirano stari. Koeficijent starosti za područje Općine Jasenovac iznosi 36,82 (broj stanovnika Općine Jasenovac u dobi od 60 i više godine iznosi 574). Najnepovoljniju dobnu strukturu ima naselje Mlaka koja ima skoro pa trostruko veći broj starog stanovništva od mladog.

U Općini Jasenovac veći je broj žena (788) u ukupnoj populaciji, ali obzirom da je razlika u odnosu na broj muškaraca (771) relativno mala, možemo konstatirati da je sastav stanovništva prema spolu uravnotežen.

POPISNA GODINA	BROJ STAN.	Bez škole		Osnovna škola i manje		Srednja škola		Visoko obrazovanje	
2011.	1.997	67	3,36%	886	44,37%	695	34,8%	74	3,71%
2021.	1.559	24	1,54%	526	33,74%	732	46,95%	116	7,44%

Tablica 3. Stanovništvo staro 15 i više godina prema obrazovanju

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Obrazovna struktura stanovništva se izmijenila od 2011. - 2021. godine. Najveći udio stanovništva 2011. godine bio je sa završenom osnovnom školom i manje, njih 44,37%, dok 2021. godine najveći dio ima završenu srednju školu, njih 46,95%.

Od 2011. - 2021. godine smanjio se udio stanovništva bez škole, s 3,36%, na 1,54%. Također se povećao udio visokoobrazovanog stanovništva, s 3,71% na 7,44%.

Prirodno kretanje stanovništva i migracije

God.	Rođeni			Umrli		Prir. prirast	Vitalni indeks	Brakovi	
	Uk.	živorod.	mrtvorod.	Uk.	umrla dojenč.			skloplj.	razv.
2021.	8	8	0	39	0	-31	20,5	11	1
2022.	16	16	0	32	0	-16	50,0	10	0
2023.	6	6	0	31	0	-25	19,4	12	3
2024.	10	10	0	31	0	-21	32,3	10	1

Tablica 4. Prirodno kretanje stanovništva u Općini Jasenovac u razdoblju od 2021. - 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Analizom podataka vidljivo je da je na području Općine Jasenovac u razdoblju od 2021. - 2024. godine prisutna depopulacija: odnos broja umrlih osoba je znatno veći nego živorođenih, te je odnos broja odseljenih osoba veći nego doseljenih.

Vitalni indeks jednostavan je pokazatelj bioreprodukcije koji stavlja u odnos broj živorođenih i broj umrlih, pokazuje broj živorođenih na 100 umrlih osoba i dobar je pokazatelj smjera reprodukcije. Njegova vrijednost za Općinu Jasenovac iz godine u godinu varira, u 2021. godini iznosi 20,5, 2022. godine raste na 50,0, da bi 2024. godine opet se smanjio te iznosi 32,3.

God.	Doseljeni				Odseljeni				Saldo ukupne migracije
	Uk.	Iz dr. grada / općine	Iz dr. županije	Iz inozem.	Uk.	U dr. grada / općine	U dr. županije	U inozem.	
2020.	32	8	6	12	73	35	20	12	-41
2021.	53	22	19	7	49	9	13	22	4
2022.	38	17	12	6	36	12	10	11	2
2023.	31	10	7	13	40	7	15	17	-9

Tablica 5. Migracija stanovništva Općine Jasenovac u razdoblju od 2021. - 2024. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Migracija ili preseljavanje stanovništva označuje prostornu pokretljivost stanovništva. Općina Jasenovac 2020. godine imala je negativnu migracijsku bilancu (-41), dok je 2021./2022. godine bilježila blagu pozitivnu (saldo ukupne migracije 2021. godine iznosi 4, odnosno 2 2022. godine), te 2023. godine ponovno blagu negativnu migracijsku bilancu (-9).

Kućanstva

Popisom stanovništva određeno je kako se kućanstvom smatra svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju bez obzira na to borave li svi članovi u naselju gdje je kućanstvo nastanjeno ili neki od njih privremeno borave u drugom naselju RH ili u inozemstvu, radi zaposlenja, školovanja ili su odsutni iz drugih razloga.

Paralelno s općom depopularizacijom i starenjem smanjuje se i broj kućanstva što za posljedicu ima velik broj napuštenih obiteljskih kuća i gospodarskih objekata. U razdoblju od 2001. - 2021. godine u Općini Jasenovac nestalo je 256 kućanstva.

PROSTORNA JEDINICA	Broj kućanstva			Indeks kretanja 2011./2001.	Indeks kretanja 2021./2011.
	2001.	2011.	2021.		
SMŽ	65.269	62.601	53.387	95,91	85,28
Općina Jasenovac	935	877	679	95,91	85,28
Drenov Bok	68	49	35	93,80	77,42
Jasenovac	316	295	233	72,06	71,43
Košutarica	108	118	89	93,35	78,98
Krapje	76	67	52	109,26	75,42
Mlaka	20	28	14	88,16	77,61
Puska	105	101	100	140,00	50,00
Tanac	56	44	33	96,19	99,01
Trebež	25	18	14	78,57	75,00
Uštica	91	100	59	72,00	77,78
Višnjica	70	57	50	109,89	59,00

Tablica 6. Popis kućanstva na području Općine Jasenovac

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Gustoća naseljenosti

Područje Općine Jasenovac susreće se s problemom mogućnosti razvoja zbog demografskog manjka koji je zabilježen negativnim prirastom stanovništva.

Gustoća stanovništva 2001. godine iznosila je 14,59 stan/km², a 2021. godine iznosi 9,51 stan/km², odnosno smanjila se za 34,82%.

PROSTORNA JEDINICA	BROJ STAN. 2001.	BROJ STAN. 2011.	BROJ STAN. 2021.	Površina / km ²	Gustoća stan. 2001.	Gustoća stan. 2011.	Gustoća stan. 2021.
SMŽ	185.387	172.439	139.603	4.468	41,49	38,59	31,25
Općina Jasenovac	2.391	1.997	1.559	163,93	14,59	12,18	9,51
Drenov Bok	143	82	82	17,77	8,05	4,61	4,61
Jasenovac	780	653	525	58,18	13,41	11,22	9,02
Košutarica	282	264	207	13,74	20,52	19,21	15,07
Krapje	179	144	100	14,32	12,50	10,06	6,98
Mlaka	30	58	23	23,63	1,27	2,45	0,97
Puska	321	293	251	10,58	30,34	27,69	23,72
Tanac	167	129	95	4,15	40,24	31,08	22,89

Trebež	77	53	39	13,02	5,91	4,07	3,00
Uštica	214	177	118	2,56	83,59	69,14	46,09
Višnjica	198	144	119	5,96	33,22	24,16	19,97

Tablica 7. Broj i gustoća stanovnika za Općinu Jasenovac

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

1.4. Općina Jasenovac u okviru prostornog uređenja Sisačko-moslavačke županije

Zakonom o prostornom uređenju uređen je sustav prostornog uređenja u Republici Hrvatskoj koji čine ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedba prostornih planova, uređenje građevinskog zemljišta, imovinski institut uređenja građevinskog zemljišta i nadzor.

Pri utvrđivanju polazišta i donošenju prostornih planova te razvojnih dokumenata (strategije, planovi, programi i sl.) koji se donose na temelju posebnih propisa, a kojima se utječe na prostorno planiranje ili prostorni razvoj, Država i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te druga javnopravna tijela dužni su međusobno surađivati i uvažavati ciljeve i interese izražene u dokumentima više razine, odnosno šireg područja.

1.4.1. Sustav razina planiranja

a) Državna razina:

- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske
- Državni plan prostornog razvoja - Plan je u izradi. Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja objavljena je 13.03.2024. godine (NN 48/24)
- Urbanistički plan uređenja državnog značaja - Nisu do sada bili određeni. Definirat će se u Državnom planu prostornog razvoja koji je u izradi.

b) Regionalna razina:

- Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije
- Urbanistički plan uređenja županijskog značaja - nisu do sada bili određeni Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije u smislu Zakona o prostornom uređenju.

c) Lokalna razina:

- Prostorni plan uređenja Općine Jasenovac
- Urbanistički plan uređenja i Detaljni plan uređenja - Urbanistički plan uređenja donosi se obvezno za neuređene dijelove građevinskog područja i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju unutar građevinskog područja. Do sada nisu bili izrađeni i doneseni na području Općine Jasenovac.

U Općini Jasenovac poslove prostornog uređenja u fazi pripreme i izrade prostornih planova vodi Jedinstveni upravni odjel, na način da se obavljaju poslovi u fazi pripreme i izrade prostornih planova, a sama izrada se povjerava stručnim izrađivačima. Planove donosi Općinsko vijeće.

Praćenje stanja u prostoru lokalne razine, razmatranje dokumenata i donošenje prostornih planova u nadležnosti je Općinskog vijeća Općine Jasenovac.

Provedba prostornih planova u nadležnosti je Sisačko-moslavačke županije koju provodi Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu, Ispostava Novska (nadležna za: Grad Novska i Hrvatska Kostajnica, te općine: Majur, Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Jasenovac i Lipovljani) izdavanjem akata za provođenje dokumenata prostornog uređenja: izdavanjem lokacijskih dozvola, rješenja o utvrđivanju građevne čestice, izdavanjem akata u postupku građenja: izdavanjem građevinske dozvole, uporabne dozvole, dozvole za uklanjanje, dozvole za

promjenu namjene i uporabu građevine, rješenje o produženju važenja akata, rješenja o promjeni investitora, rješenja o izvedenom stanju.

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije nadležan je za usklađenost Prostornog plana uređenja Općine Jasenovac s Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije te Zakonom o prostornom uređenju, propisima donesenim na temelju Zakona, te usklađenost potvrđuje izdavanjem mišljenja o usklađenosti.

Obveza dostave prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru, koja je propisana Zakonom o prostornom uređenju, od strane jedinica lokalne samouprave Zavodima za prostorno uređenja županija, osigurava povezanost prostornog uređenja lokalne razine sa sustavom i politikom prostornog uređenja područne (regionalne) razine.

2. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

2.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Jasenovac

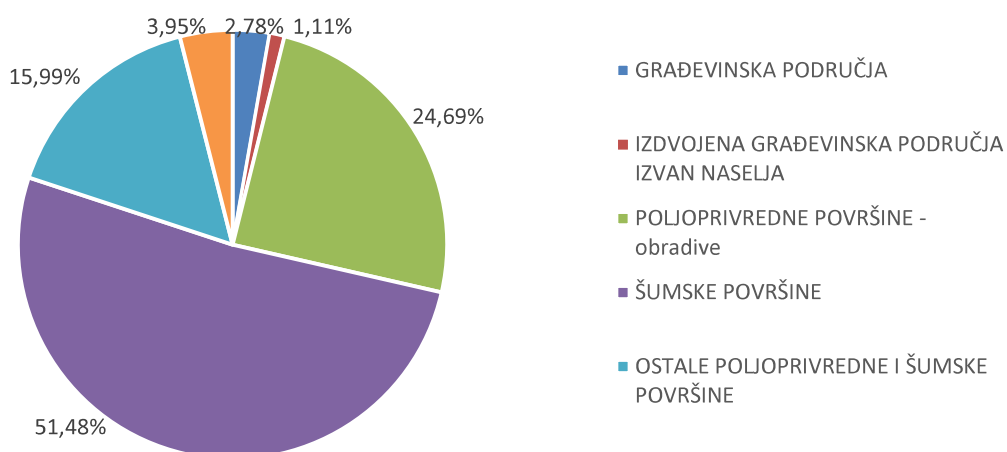
Prostornim planom uređenja Općine Jasenovac određene su osnovne namjene površina:

- a) površine za razvoj i uređenje prostora izvan naselja,
- b) površine za razvoj i uređenje naselja.

Površine za razvoj i uređenje prostora izvan naselja su:

- izgrađene strukture van građevinskih područja naselja,
- poljoprivredne površine,
- šumske površine,
- ostale poljoprivredne i šumske površine,
- vodene površine
- ostale površine.

Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina, a prema podacima II. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24, 25/24 - pročišćeni tekst) prikazan je u grafikonu i tablici u nastavku.

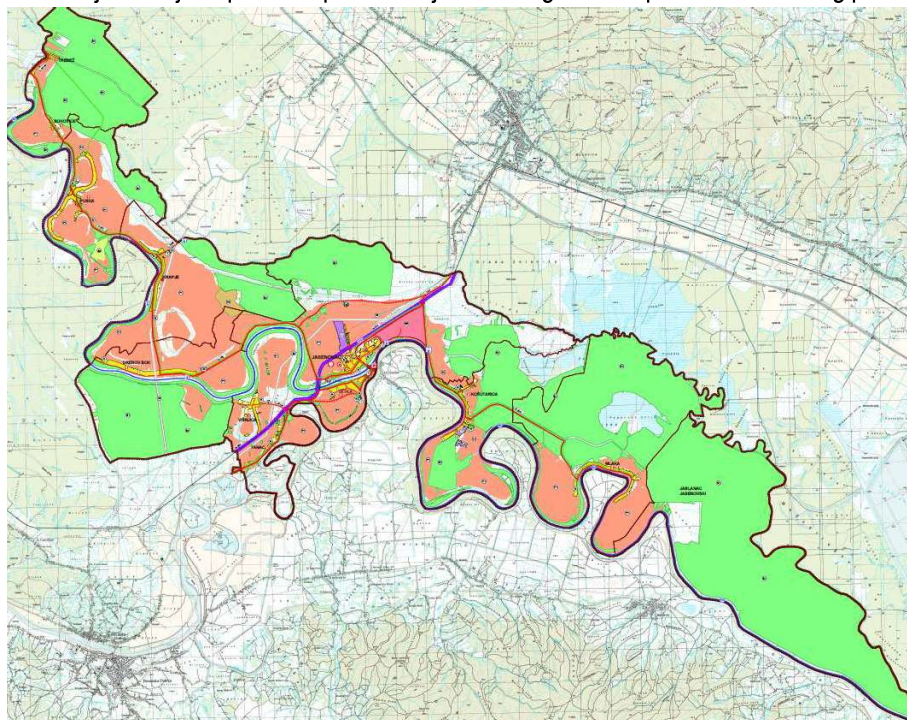
Grafikon 1. Grafikon korištenja površina zemljišta
Izvor: ZPUSMŽ

R.br.	NAMJENA POVRŠINA	OZNAKA	POVRŠINA / ha	% od ukupne pov. Općine
1.1.	Građevinska područja - izgrađeni dio - neizgrađeni dio	GP	455,66 394,74 60,92	2,78
1.2.	Izdvojena građevinskog područja izvan naselja - gospodarska namjena - proizvodna - poljoprivredna - gospodarska namjena - komunalno servisna - sportsko rekreacijska namjena - ugostiteljsko turistička namjena - spomen područje - groblja	 I I3 K3 R T SP +	 35,36 7,69 0,77 11,65 6,21 113,92 6,29	1,11
1.3.	Poljoprivredne površine - obradive - osobito vrijedno obradivo tlo - vrijedno obradivo tlo - ostala obradiva tla	 P1 P2 P3	4.048,35 3.993,09 55,29 0,00	24,69
1.4.	Šumske površine - gospodarske šume - zaštitne šume - šume posebne namjene	 Š1 Š2 Š3	8.438,75 8.414,59 0,00 24,15	51,48
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine	PŠ	2.620,81	15,99
1.6.	Vodene površine	VP	647,32	3,95
	OPĆINA JASENOVAC UKUPNO		16.392,78	100,00

Tablica 8. Struktura korištenja površina zemljišta

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24, 25/24 - pročišćeni tekst)

Korištenje i namjena površina prikazana je na kartografskom prikazu Prostornog plana uređenja Općine Jasenovac.

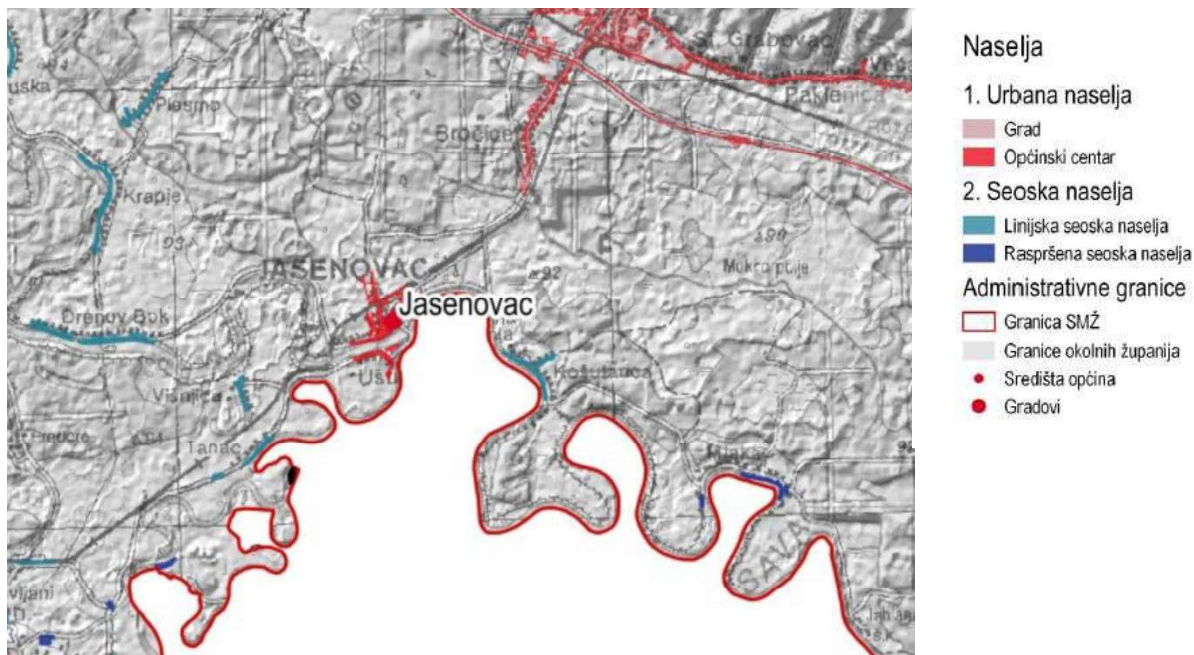
Kartografski prikaz 2. Korištenje i namjena površina

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24, 25/24 - pročišćeni tekst)

2.2. Sustav naselja

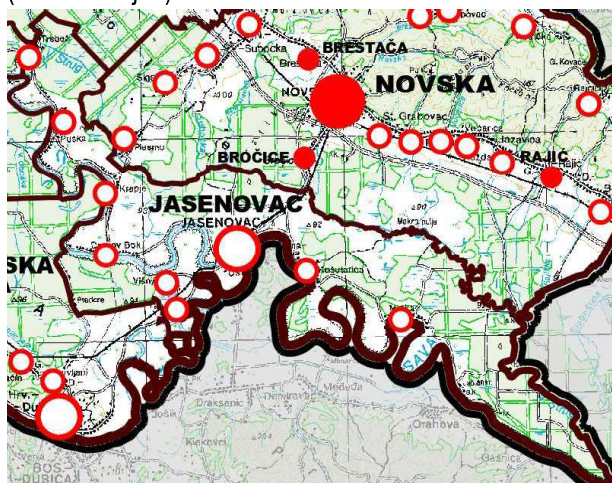
U sastavu Općine Jasenovac nalazi se deset (10) naselja: Drenov Bok, Jasenovac, Košutarica, Krapje, Mlaka, Puska, Tanac, Trebež, Uštica i Višnjica.

Sva naselja Općine prema tipu naselja pripadaju seoskim (ruralnim) naseljima, osim naselja Jasenovac je općinski centar. Sva naselja prema obliku pripadaju linijskim seoskim naseljima, osim Mlake koja je raspršeno seosko naselje.

Slika 9. Izvod iz grafičkog prikaza "Urbana i seoska naselja Županije"
Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, veljača 2019.

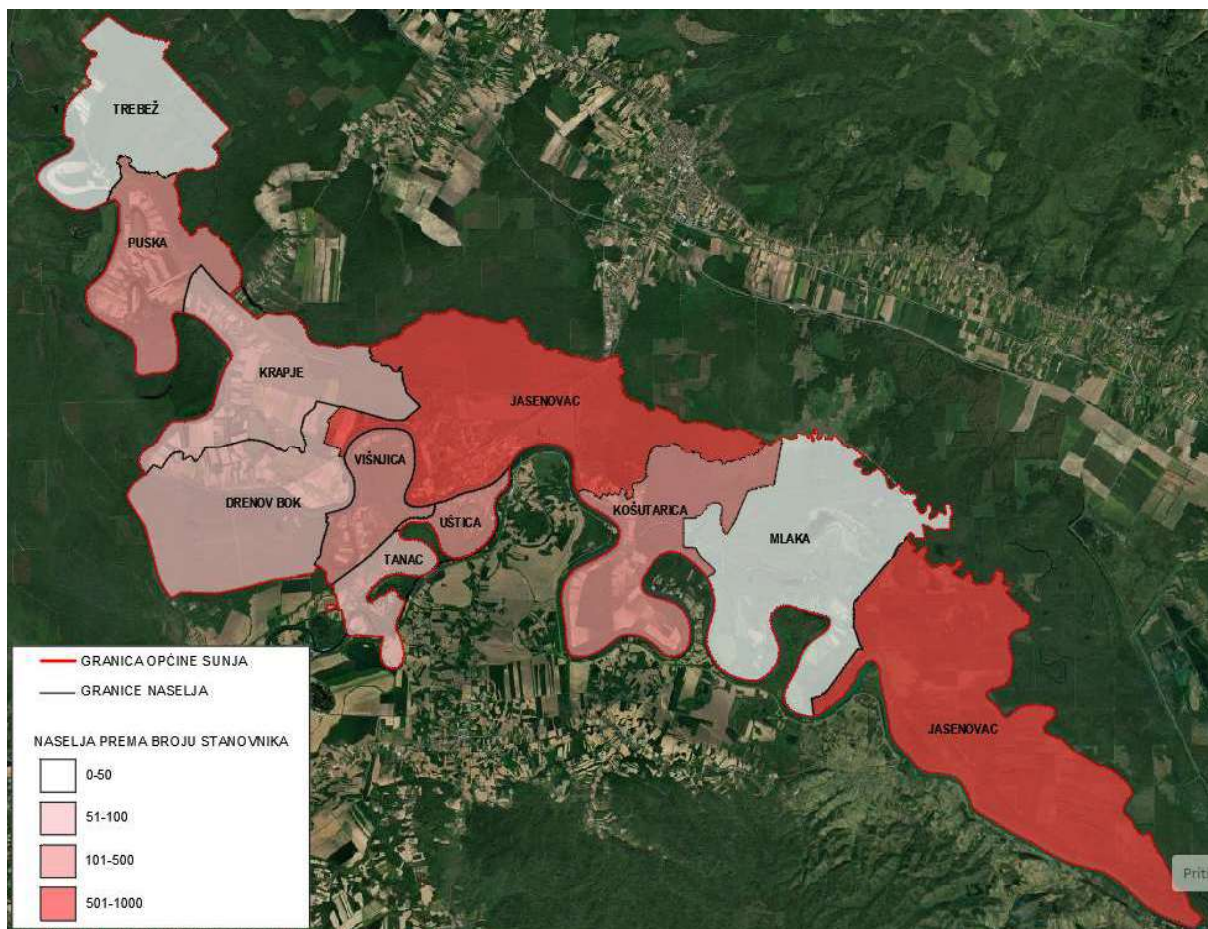
Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije naselje Jasenovac klasificirano je kao područno i veće lokalno (malo razvojno) središte.

SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA I RAZVOJNIH SREDIŠTA:			
	VEĆE REGIONALNO (VEĆE RAZVOJNO) SREDIŠTE		MANJE LOKALNO (POTICAJNO RAZVOJNO) SREDIŠTE
	MANJE REGIONALNO (MANJE RAZVOJNO) SREDIŠTE		OSTALA NASELJA
	PODRUČNO I VEĆE LOKALNO (MALO RAZVOJNO) SREDIŠTE		

Kartografski prikaz 3. Izvod iz kartograma br. 3. Sustav središnjih naselja i razvojnih središta
Izvor: PP SMŽ („Službeni glasnik SMŽ“ br. 04/01, 12/10, 10/17, 12/19, 7/23, 20/23)

Naselje s najvećim brojem stanovnika (s više od 500 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2021. godine) je naselje Jasenovac s 525 stanovnika. Najrjeđe naseljena naselja, s manje od 50 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2021. godine su naselje Mlaka (23 stanovnika) i Trebež (39 stanovnika).

Slika 10. Naselja Općine Jasenovac prema broju stanovnika 2021. godine
Izvor: ZPUSMŽ

	Naselja prema broju stanovnika			
	1-50	51-100	101-500	501-1000
NASELJA	Mlaka Trebež	Drenov Bok Krapje Tanac	Košutarica Puska Uštica Višnjica	Jasenovac
BROJ NASELJA	2	3	4	1

Tablica 9. Naselja prema broju stanovnika 2021. godine
Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

2.2.1. Gustoća naselja

U Općini Jasenovac živi 1.559 stanovnika s gustoćom naseljenosti 9,51 stan/km² što je znatno niže od prosjeka županije koji iznosi 31,25 stan/km².

Općina Jasenovac je šesnaesta (16.) jedinica lokalne samouprave po gustoći naseljenosti u Sisačko-moslavačkoj županiji.

PROSTORNA JEDINICA	BROJ STAN. 2001.	BROJ STAN. 2011.	BROJ STAN. 2021.	Površina /km ²	Gustoća stan. 2001.	Gustoća stan. 2011.	Gustoća stan. 2021.
SMŽ	185.387	172.439	139.603	4.468,00	41,49	38,59	31,25
Općina Jasenovac	2.391	1.997	1.559	163,93	14,59	12,18	9,51

Tablica 10. Gustoća naseljenosti

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

2.2.2. Građevinska područja naselja

Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojem je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja bez stanovanja. Razgraničavaju izgrađene površine naselja i površine predviđene za razvoj naselja od površina namijenjenih poljoprivredi, šumarstvu i ostalim djelatnostima koje se mogu odvijati izvan građevinskog područja naselja.

Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđena je obveza racionalnog korištenja prostora za izgradnju.

Podaci o površinama građevinskih područja korišteni u ovom Izvješću o stanju u prostoru su dobiveni izmjerom površina građevinskih područja naselja ucrtanih na kartografskim prikazima u grafičkom dijelu PPUO Jasenovac. Prostornim planom uređenja Općine Jasenovac planirane su sljedeće površine za uređenje, razvoj i proširenje naselja:

NASELJE	POVRŠINA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA					POVRŠINA NASELJA	BROJ STANOVNIKA 2021.	BR. STAN. / GRAĐ. PODRUČJE
	PLAN	IZGRAĐENO		NEIZGRAĐENO				
	ha	ha	%	ha	%	ha	stan.	stan/ha
Drenov Bok	47,86	46,26	96,66	1,6	3,34	1.777,08	82	1,71
Jasenovac	76,38	55,58	72,77	20,8	27,23	5.817,63	525	6,87
Košutarica	30,07	23,16	77,02	6,91	22,98	1.374,29	207	6,88
Krapje	33,33	32,74	98,23	0,59	1,77	1.432,4	100	3,00
Mlaka	41,86	35,28	84,28	6,58	15,72	2.363,02	23	0,55
Puska	57,05	53,63	94,01	3,42	5,99	1.058,19	251	4,40
Tanac	19,67	12,94	65,79	6,73	34,21	415,24	95	4,83
Trebež	14,23	10,64	74,77	3,59	25,23	1.302,24	39	2,74
Uštica	32,32	29,82	92,26	2,50	7,74	256,68	118	3,65
Višnjica	28,72	20,68	72,01	8,04	27,99	596,01	119	4,14
OPĆINA JASENOVAC	381,49	320,73	84,07	60,76	15,93	16.392,78	1.559	4,09
SMŽ	26.707,6	22.255,6	83,33	4.451,0	16,67	446.775,92	139.603	5,23

Tablica 11. Iskaz građevinskih područja naselja

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24, 25/24 - pročišćeni tekst)

Ukupna površina građevinskog područja naselja iznosi 381,49 ha, od čega izgrađeni dio iznosi 320,73 ha, odnosno 84,07%, a neizgrađeni 60,76 ha, odnosno 15,93%.

Odnos broja stanovnika i površine građevinskog područja daje podatak o gustoći stanovanja. U PPUO Jasenovac planirano je 4,09 stan/ha građevinskog područja, što je znatno manje od Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije u kojemu je, zajedno s Općinom Jasenovac, planirano 5,23 stan/ha građevinskog područja. Planirana

građevinska područja naselja iznose 2,33% površine Općine Jasenovac. Za usporedbu, u Sisačko-moslavačkoj županiji planirana građevinska područja naselja iznose 5,98% površine Županije.

Svi podaci o građevinskim područjima su važni za donošenje odluke o potrebi povećanja ili smanjenja građevinskog područja pri izradi prostornih planova.

Na temelju analize moguće je utvrditi mogućnost povećanja građevinskih područja naselja određenih PPUO Jasenovac u skladu s kriterijima iz Zakona o prostornom uređenju te PPSMŽ.

2.2.3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

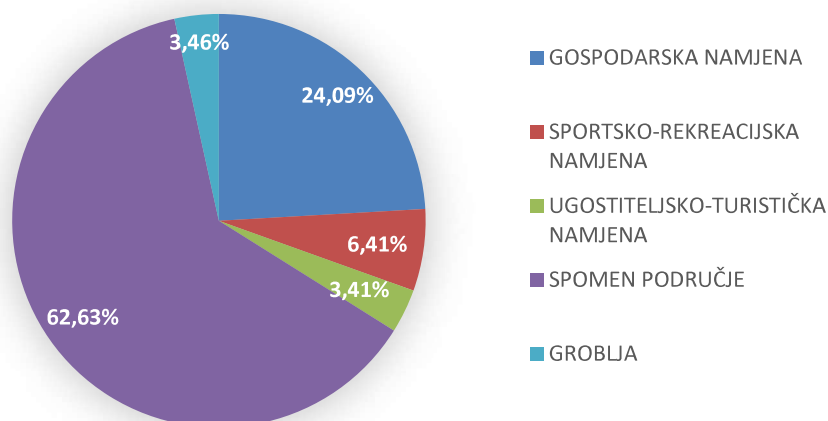
Sukladno Zakonu o prostornom uređenju "izdvojeno građevinsko područje izvan naselja je područje određeno prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirana za sve namjene, osim za stambenu". Ova područja mogu imati gospodarsku namjenu, sportsko-rekreacijsku namjenu, ugostiteljsko-turističku, također to mogu biti spomen područje, područja groblja te odlagališta otpada.

Površine za izdvojena građevinska područja izvan naselja (IGPIN) su u ovom pregledu dane na temelju grafičkog dijela PPUO Jasenovac i prikazane su u tablici:

NAMJENA	POVRŠINA / ha	UDIO / %
GOSPODARSKA NAMJENA	43,82	24,09
- proizvodna	35,36	
- poljoprivredna	7,69	
- komunalno-servisna	0,77	
SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA	11,65	6,41
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA	6,21	3,41
SPOMEN PODRUČJE	113,92	62,63
GROBLJA	6,29	3,46
UKUPNO	181,89	100,00

Tablica 12. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24, 25/24 - pročišćeni tekst)

Grafikon 2. Površine izdvojena građevinska područja izvan naselja

Izvor: ZPUSMŽ

Slika 11. Površine IGPIN naselja Jasenovac – vidljive površine gospodarske namjene, spomen područja, ugostiteljsko- turističke namjene

2.2.4. Društvena infrastruktura

Društvene djelatnosti utječu na razvoj gospodarstva i unapređuju odnose u zajednici, stoga su od iznimnog značenja za cjelokupni razvoj općinskog područja i njegova okruženja. U nastavku je po naseljima prikazana mreža društvenih djelatnosti na kraju razmatranog izvještajnog razdoblja.

Uprava i javne službe

Lokalnu samoupravu čini Općina Jasenovac čije je sjedište u središnjem naselju Jasenovac. Uz načelnicu i Općinsko vijeće, upravni dio poslova obavlja Jedinstveni upravni odjel u kojem se obavljaju svi stručni, opći administrativno-tehnički i drugi poslovi za potrebe Općinskog vijeća, načelnika i njihovih radnih tijela.

Predškolski odgoj i obrazovanje

Na prijedlog općinske načelnice Općinsko vijeće Općine Jasenovac 2019. godine donijelo je Odluku o potrebi ustroja programa za djecu predškolske dobi na području Općine Jasenovac. Ministarstvo znanosti i obrazovanja dalo je svoju Suglasnost na provedbu Programa predškolskog odgoja i obrazovanja u organizaciji Osnovne škole Jasenovac za jednu mješovitu vrtićku skupinu od 20 djece od navršene tri godine života do polaska u osnovnu školu. Sam program provodi se u zgradi Dječjeg vrtića u vlasništvu Općine Jasenovac. (Područni objekt Jasenovac pri Dječjem vrtiću „Radost“ Novska).

Osnovnoškolsko obrazovanje provodi se u Osnovnoj školi Jasenovac u naselju Jasenovac te u Područnoj školi Puska. Školske godine 2024./2025. Osnovnu školu Jasenovac pohađa 87 učenik u 10 razrednih odjela (77 učenika u Matičnoj školi te 10 učenika u Područnoj). U sklopu Matične škole je i školska športska dvorana, te se neposredno kraj škole nalaze i dva školska športska igrališta: asfaltirano i travnato. U školi postoji i školska knjižnica i čitaonica za školsku djecu.

U naselju Jasenovac organizirana je Narodna knjižnica i čitaonica s 225 korisnika. Ista ima 3 odjela: Odjel za odrasle, Dječji odjel i Multimedijски odjel.

Slika 12. Dječji vrtić Općine Jasenovac, Područni objekt Jasenovac pri Dječjem vrtiću "Radost" Novska
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 13. Narodna knjižnica i čitaonica Jasenovac
Izvor: ZPUSMŽ

Zdravstvo i socijalna skrb

Na području Općine Jasenovac primarna zdravstvena zaštita provodi se putem Doma zdravlja Sisačko-moslavačke županije, ordinacije opće medicine i dentalne medicine u Jasenovcu. U naselju Jasenovac nalazi se ljekarna. Sekundarna zdravstvena zaštita obavlja se u županijskim zdravstvenim ustanovama: Općoj bolnici „Dr. Ivo Pedišić“ u Sisku, Neuropsihijatrijskoj bolnici „Dr. Ivan Barbot“ u Popovači te ostalim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj.

Djelatnost socijalne skrbi organizirana je putem:

- Centra za socijalnu skrb, Područnog ureda Novska (nadležan za područje općine Jasenovac),
- Centra za pomoć i njegu Jasenovac (za pružanje usluga organiziranja prehrane, obavljanja kućnih poslova, održavanja osobitih higijena i zadovoljavanja drugih svakodnevnih potreba), te
- Gradskog društva Crvenog križa Novska.

U općini Jasenovac planirana je rekonstrukcija i izgradnja Doma za boravak i smještaj starijih osoba u objektu „Kožara“ u naselju Jasenovac.

Sport i rekreacija

U naselju Jasenovac (uz DVD Jasenovac), Uštica, Košutarica, Drenov Bok, Krapje i Puska uređena su sportsko-rekreacijska igrališta.

U području sporta i rekreacije u Općini su osnovani:

- NK „Jasenovac“ – Jasenovac
- NK „Sava“ – Puska
- NK „Uštica“ – Uštica
- NK „Mladost“ – Košutarica
- NK „Naprijed“ – Krapje
- Atletski klub „JAK“ – Jasenovac
- Športsko ribolovno društvo „Jez“ - Jasenovac
- Kuglački klub „ Stolar“ – Jasenovac
- Šahovski klub „Jasenovac“ – Jasenovac
- Društvo za sport i rekreaciju „Sport za sve“ – Jasenovac.

Slika 14. Igralište NK „Jasenovac“
Izvor: ZPUSMŽ

Kultura i udruge

Sve udruge upisuju se u Registar udruga Republike Hrvatske pri županijama, odnosno Gradu Zagrebu, prema sjedištu udruge. Registar udruga vodi se u elektroničkom obliku jedinstveno za sve udruge u Republici Hrvatskoj, pri nadležnom upravnom tijelu županije.

Uvidom u Registar udruga Republike Hrvatske na području Općine Jasenovac u listopadu 2025. godini djeluje 33. aktivne udruge:

- KUD „Košutarica“ Košutarica
- Udruga za očuvanje kulturne baštine Jasenovac
- Udruga za očuvanje tradicionalnog ribarenja općine Jasenovac
- Udruga mladih „Komarac“ Jasenovac
- Udruga žena „Tanac“ Tanac
- Udruga za očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne i tradicijske baštine „Kraplani“
- Udruga mladih „Krapje“ Krapje
- Udruga „Srce“ Puska
- „Krap“ udruga za promicanje turizma, kulture i poduzetništva
- 100 +
- Udruga mladih „Tanac“
- Športski kuglački klub „ Stolar“ Jasenovac
- Športska udruga - Atletski klub „JAK“ Jasenovac

- Športsko ribolovno društvo „Jez“ Jasenovac
- Sportski nogometni klub „Naprijed“ Krapje
- Sportski nogometni klub „Jasenovac“ Jasenovac
- Sportski nogometni klub „Mladost“ Košutarica
- Sportski NK „Sava“ Puska
- NK „Uštica“ Uštica
- Šahovski klub „Jasenovac“ Jasenovac
- Streljački klub „Posavina“ Krapje
- Društvo za sport i rekreaciju „Sport za sve“ Jasenovac
- DVD Košutarica
- DVD Jasenovac
- DVD Krapje
- DVD Tanac
- DVD Puska
- DVD Drenov Bok
- Vatrogasna zajednica općine Jasenovac
- Lovačko društvo „Posavski lovac“ Krapje
- Lovačko društvo „Patak“ Jasenovac
- Udruga branitelja općine Jasenovac
- Udruga umirovljenika „Jasenovac“ Jasenovac

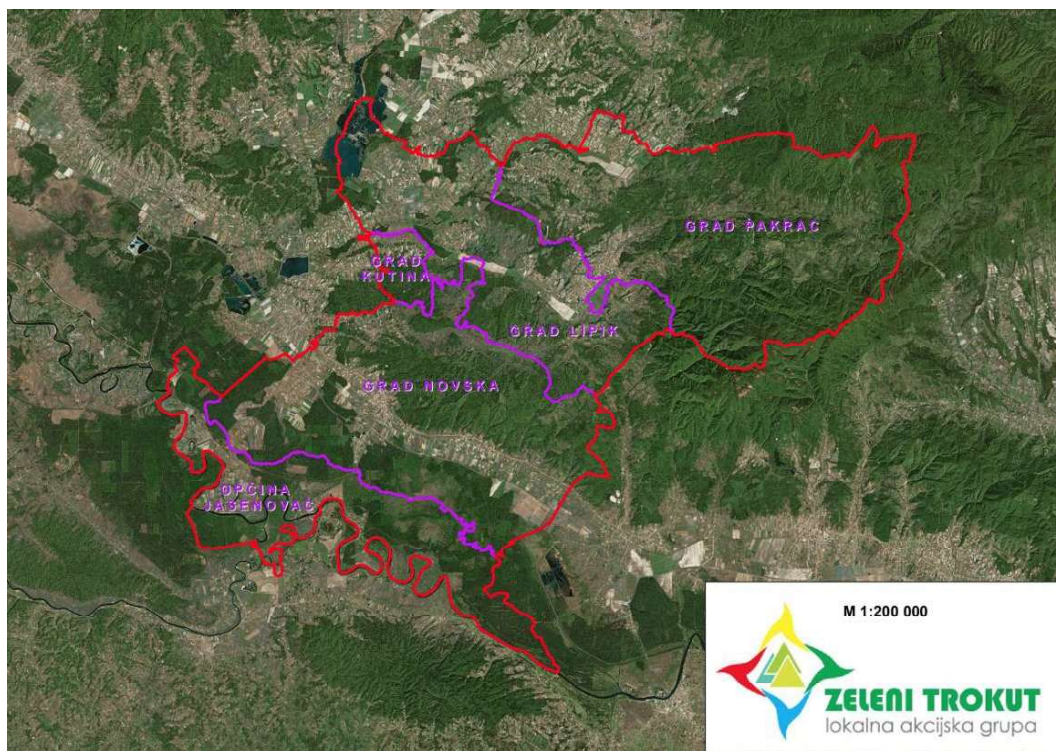
Slika 15. DVD Jasenovac
Izvor: ZPUSMŽ

Lokalne akcijske grupe (LAG)

S ciljem promocije održivog razvoja, oživljavanja gospodarstva, zapošljavanja i poboljšanje kvalitete života na području Sisačko-moslavačke županije kao i u Republici Hrvatskoj osnovane su lokalne akcijske grupe (LAG) koje korištenjem LEADER pristupa utječu na razvoj ruralnih područja vezano na specifičnosti prostora. Članovi LAG-ova su predstavnici javnog, civilnog i privatnog sektora.

Na području Općine Jasenovac djeluje: LAG „Zeleni trokut“.

LAG „ZELENI TROKUT“ – okuplja pet gradova i općina iz Sisačko-moslavačke: Grad Pakrac, Grad Kutina, Grad Lipik, Grad Novska i Općina Jasenovac. Glavna zadaća je izrada lokalnih razvojnih strategija te usmjerenje i praćenje njihove provedbe, uključujući korištenje sredstava potpore. LAG potiče održivi razvoj i poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima kroz projekte u poljoprivredi, turizmu i očuvanju kulturne baštine, te privlačenje europskih fondova za lokalne inicijative.

Slika 16. Karta obuhvata LAG "Zeleni trokut"
Izvor: <https://lag-zelenitrokut.hr/karte/>

2.3. Gospodarske djelatnosti

2.3.1. Gospodarski pokazatelji

Indeks razvijenosti i stupanj razvijenosti

Kao pokazatelj ekonomskog rasta određenog područja koristi se stupanj razvijenosti. Na temelju Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) Vlada Republike Hrvatske je, na prijedlog Ministarstva nadležnog za regionalni razvoj, donijela Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 03/24).

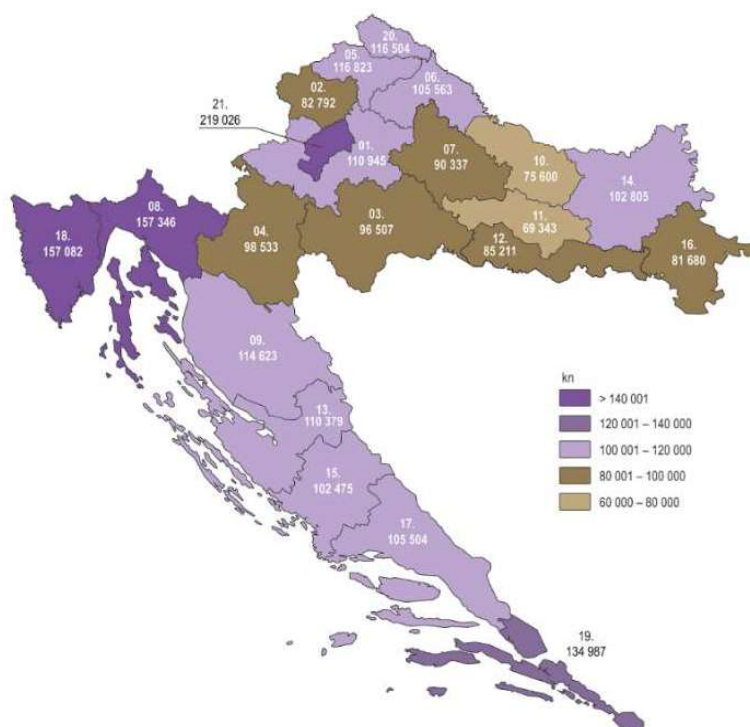
Postupak ocjenjivanja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije na temelju indeksa razvijenosti prema sljedećim pokazateljima:

- stope nezaposlenosti
- dohotku po stanovniku
- proračunskih prihoda jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku
- općem kretanju stanovništva
- stopi obrazovanosti
- indeksu starenja.

Ovom Odlukom jedinice područne (regionalne) samouprave su razvrstane u 4 skupine prema indeksu razvijenosti, odnosno jedinice lokalne samouprave su razvrstane u 8 skupina prema indeksu razvijenosti. Prema ovoj klasifikaciji Sisačko-moslavačka županija je svrstana u prvu skupinu koje se prema vrijednosti indeksa (indeks razvijenosti 91,591) nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave, dok je Općina Jasenovac (indeks razvijenosti 91,722) u 1. skupini koje se nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Bruto domaći proizvod za RH, HR_NUTS 2021. – HR NUTS 2 i županije 2021.

Iznos bruto domaći proizvod za područje Sisačko-moslavačke županije (96.507 HRK po stan., odnosno 12.809 EUR po stan.) je 2022. god. bio ispod prosjeka Republike Hrvatske (132.836 HRK po stan., odnosno 17.637 EUR po stan.) tj. za cca 27% manji.

Slika 17. BDP po stanovniku 2022.
Izvor. Državni zavod za statistiku

Zaposlenost

Broj zaposlenih osoba prema objavljenim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o broju osiguranika u pojedinim područjima osiguranja u promatranom razdoblju je prikazan u tablici.

Iako je zaposlenost varirala od godine do godine, u periodu od 2021. – 2024. godine vidljiva je stagnacija zaposlenosti. Godine 2021. bile su 358 zaposlene osobe, 2022. godine bio je lagani pad na 321 zaposlene osobe, dok se 2024. godine dogodio ponovni rast na 358 zaposlene osobe.

GODINA	RADNICI KOD PRAVNIH OSOBA	RADNICI KOD FIZIČKIH OSOBA	OBRTNICI	POLJOPRI VREDNICI	SAMOSTAL NE PREF. DJELATNO STI	PRODUŽE NO OSIG.	UKUPNO
12/2021.	297	27	16	17	1	0	358
12/2022.	257	26	20	17	0	1	321
12/2023.	274	29	21	18	0	3	345
12/2024	284	32	24	18	0	0	358

Tablica 13. Broj zaposlenih po područjima osiguranja

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, <https://www.mirovinsko.hr/hr/2024-3311/3311>

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Kutina, prosječna nezaposlenost po godinama u Općini Jasenovac prikazana je u tablici:

GODINA	PROSJEČAN BROJ NEZAPOSLENIH OSOBA		
	ŽENE	MUŠKARCI	UKUPNO
2021.	57	48	105
2022.	86	44	130
2023.	76	44	120
2024.	68	40	108

Tablica 14. Broj nezaposlenih osoba prema spolu

Izvor: Zavod za zapošljavanje, Područni ured Kutina, studeni 2025. godine

Iz podataka je vidljivo da se broj zaposlenih osoba u periodu od 2021. - 2024. godine povećavao, da bi se 2024. smanjio, što znači da se mijenja struktura u pozitivnom smjeru i da nezaposlene osobe sve više mogu pronaći posao i na području Općine.

Znakovit je i podatak da su veći broj nezaposlenih osoba žene za koje još uvijek nema dovoljan broj radnih mjesta.

Poduzetnici s područja Općine Jasenovac mogu koristiti usluge Županijske razvojne agencije „Simora“ koja priprema i izrađuje razvojne projekte i koordinira aktivnosti na povlačenju sredstava, kako iz fondova Europske unije, tako i domaćih izvora.

2.3.2. Gospodarske djelatnosti

Poljoprivreda

Osnovni resurs za poljoprivrednu proizvodnju je poljoprivredno zemljište. Prema podacima iz PPUO Jasenovac površine poljoprivrednog zemljišta iznose 4.048,35 ha, što je 24,69% ukupne površine Općine. Osobito vrijedno obradivo tlo (P1) površine 3.993.09 ha te vrijedno obradivo tlo (P2) 55,29 ha površine.

Uvidom u podatke Upisnika poljoprivrednika na dan 31.12.2024. godine, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju registrirano je 112 poljoprivredna gospodarstva u sljedećim tipovima:

- Druge pravne osobe - 1
- Obiteljsko gospodarstvo - 89
- Obrt - 2
- Samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo - 16
- Trgovačko društvo - 3
- Zadruga – 1

Od poljoprivrednih subjekata u općini svakako treba izdvojiti Poljoprivrednu zadrugu „Sava“ Jasenovac koja se bavi uzgojem i preradom žitarica te trgovinom.

Najveći dio nositelja OPG-a čini dobna skupina iznad 65 godina starosti, njih 30 od ukupno 112, što odnosno 26,79%.

	<41	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	≥65	UKUPNO
JASENOVAC	28	11	8	13	11	11	30	112

Tablica 15. Dobna struktura nositelja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, stanje 31.12.2024., <https://www.apprrr.hr/upisnik-poljoprivrednika/>

U skladu s dobnom strukturom očekivana je i raspodjela nositelja prema stupnju obrazovanja. Ako izuzmemo skupinu nositelja OPG-a za koje nema podataka o stupnju obrazovanja, njih ukupno 38 koji čine 33,93% ukupnog broja nositelja, najveći je broj nositelja sa završenom srednjom školom, njih 46, odnosno 41,07% ukupnog broja nositelja.

	Nema podataka	Nezavršena osn. škola	Osnovna škola	Srednja škola	Visokoškolsko obrazovanje	UKUPNO
JASENOVAC	38	3	19	46	6	112

Tablica 16. Obrazovna struktura nositelja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, stanje 31.12.2024., <https://www.apprrr.hr/upisnik-poljoprivrednika/>

ARKOD SUSTAV

ARKOD je evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Republike Hrvatske koju u digitalnom grafičkom obliku vodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APPRRR).

ARKOD parcele predstavljaju neprekinute površine poljoprivrednog zemljišta koje obrađuje jedan poljoprivrednik, klasificirane s obzirom na vrstu uporabe poljoprivrednog zemljišta iz Priloga I. Pravilnika o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (NN 01/23).

Upis poljoprivrednog zemljišta – vektorizacija ARKOD poligona provodi se metodom fotointerpretacije poljoprivrednog zemljišta na DOF podlogama u mjerilu 1:5 000. Evidentiraju se sve parcele površine jednake ili veće od 0,05 ha, odnosno parcele pod staklenicima/plastenima, vinogradima i iskrčenim vinogradima s površinom jednakom ili većom od 0,005 ha. ARKOD podaci koriste se unutar IAKS sustava za praćenje potpora vezanih uz površine.

	UKUPNA POVRŠINA ARKOD PARCELA /ha				UKUPAN BROJ ARKOD PARCELA			
	2021.	2024.	RAZLIKA		2021.	2024.	RAZLIKA	
JASENOVAC	2.301,61	2.410,47	108,86	4,34%	934	1.038	104	11,14%

Tablica 17. Ukupna površina ARKOD parcela

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, <https://www.apprrr.hr/arkod/>

Ukupan broj registriranih ARKOD parcela na području Općine Jasenovac iznosi 1.038. U odnosu na 2021. godinu isti se povećao za 104, odnosno 11,14%. Ukupna površina ARKOD parcela se također povećala za 108,86 ha, odnosno 4,34%.

Prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta najveći je udio oranica. Njihova površina iznosi 1.857,41 ha, što čini 77,06% svih površina iz ARKOD sustava. Osim oranica, najviše je registriranih pašnjaka, ukupne površine 313,6 ha i livade 176,38 ha. Samo 27,45 ha, odnosno 1,14% registrirano je kao privremeno neodržavana parcela.

	Oranica	Staklenik na oranici	Livada	Pašnjak	Voćnjak	Mješoviti višegod. Nasadi	Ostale vrste uporabe zemljišta	Privremen o neodržava na parcela	Ukupno
POV. /ha	1.857,41	0,01	176,38	313,6	35,08	0,54	0	27,45	2.410,47
BR.	807	1	93	74	33	3	0	27	1.038

Tablica 18. ARKOD parcele prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, <https://www.apprrr.hr/arkod/>

STOČARSTVO

Farma je, prema Pravilniku o sadržaju, obliku i načinu registracije farmi (NN 96/15, 101/18, 44/19, 64/21) svako gospodarstvo, objekt ili u slučaju držanja životinja na otvorenom, mjesto na kojemu životinje borave i/ili se uzgajaju ili drže privremeno ili trajno, a čini jedinstvenu proizvodno-tehnološku i epizootiološku cjelinu. Sve lokacije na kojima se nalaze domaće životinje i podaci o posjednicima tih životinja upisuju se u Jedinstveni registar domaćih životinja. Očigledan je pad broja registriranih gospodarstava (67 u razdoblju od 2021. do 2024. godine), kao i pad broja životinja (760 manje životinja u razdoblju od 2021. do 2024. godine). Broj registriranih gospodarstava za uzgoj konja i koza, kao i broj životinja je u porastu (2 više registriranih gospodarstava za konje, te 3 za koze, odnosno 102 više konja, te 54 ovce).

VRSTA ŽIVOTINJE		2021.	2024.	RAZLIKA
GOVEDA	BROJ GOSPODARSTAVA	27	26	-1
	BROJ ŽIVOTINJA	931	844	-87
KONJI	BROJ GOSPODARSTAVA	23	25	2
	BROJ ŽIVOTINJA	229	331	102
MAGARCI	BROJ GOSPODARSTAVA	1	1	0
	BROJ ŽIVOTINJA	2	2	0
SVINJE	BROJ GOSPODARSTAVA	128	62	-66
	BROJ ŽIVOTINJA	1.223	486	-737
OVCE	BROJ GOSPODARSTAVA	28	23	-5
	BROJ ŽIVOTINJA	503	411	-92
KOZE	BROJ GOSPODARSTAVA	3	6	3
	BROJ ŽIVOTINJA	21	75	54
UKUPNO	BROJ GOSPODARSTAVA	210	143	-67
	BROJ ŽIVOTINJA	2.909	2.149	-760

Tablica 19. Broj gospodarstava i broj životinja u Općini Jasenovac

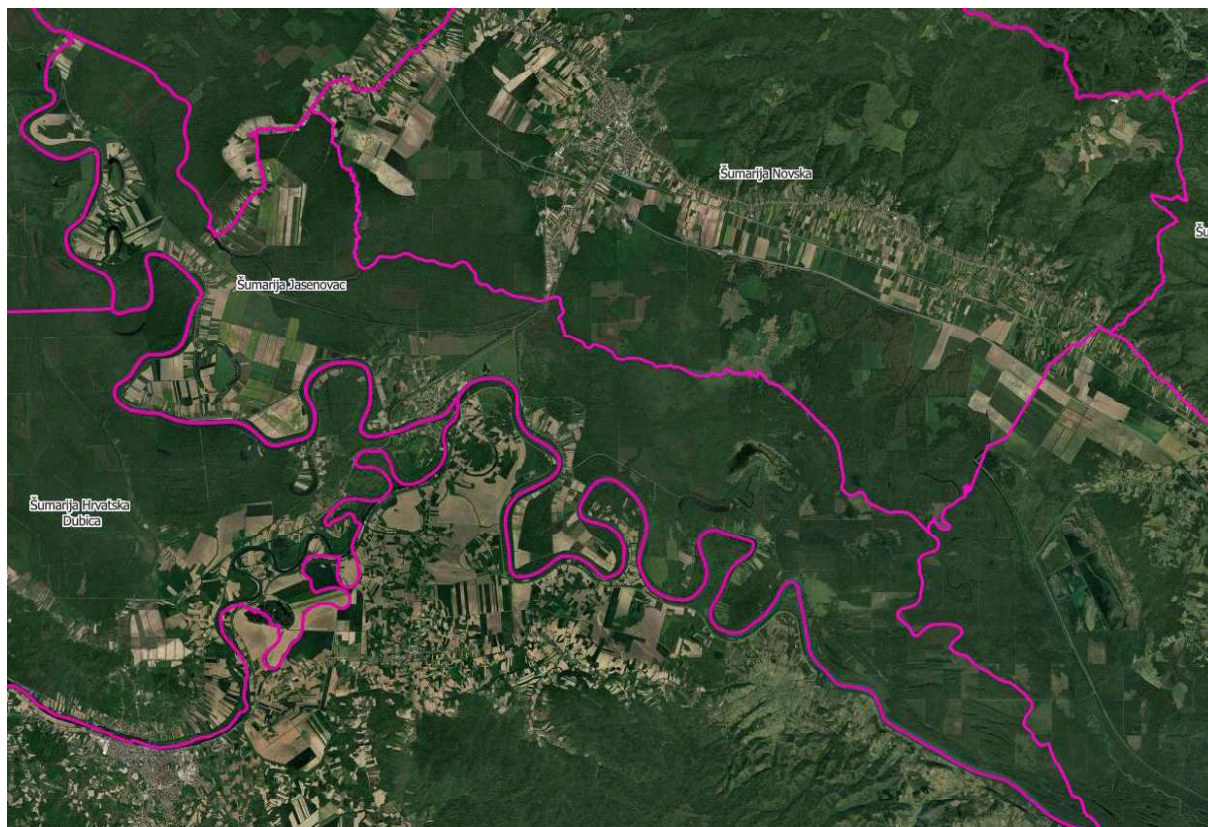
Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, <https://stocarstvo.mps.hr/izvjestaji-o-broju-domacih-zivotinja-jrdz-i-isporucenim-kolicinama-mlijeka-slm/>

Šumarstvo

Prema analizi Prostornog plana uređenja na području Općine Jasenovac ima ukupno 8.438,75 ha šuma što predstavlja 51,48% površine Općine. Dio šumskih površina nalazi se i u kategoriji „ostale poljoprivredne i šumske površine“. Šume su isključivo gospodarske namjene.

Šumama gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. Zagreb, Uprava šuma Nova Gradiška, Šumarija Jasenovac, te dio (Tanac, Uštica, Višnjica) Uprava šuma Sisak, Šumarija Hrvatska Dubica.

Šume su preduvjet za razvoj drveno - prerađivačke industrije. Na području Općine Jasenovac posluje nekoliko poduzetnika koji baziraju svoju proizvodnju na drvnoj masi kao sirovini: PEPI d.o.o., ĐUKA drvoprerađivački obrt, Peleti Jasenovac d.o.o., PIN d.o.o., ...

Slika 18. Nadležnost uprava šuma na području Općine Jasenovac

Izvor: <https://webgis.hrsume.hr/arcgis/apps/webappviewer/index.html?id=8bb3e1d6b80d49ad9e0193f8b62380e2>

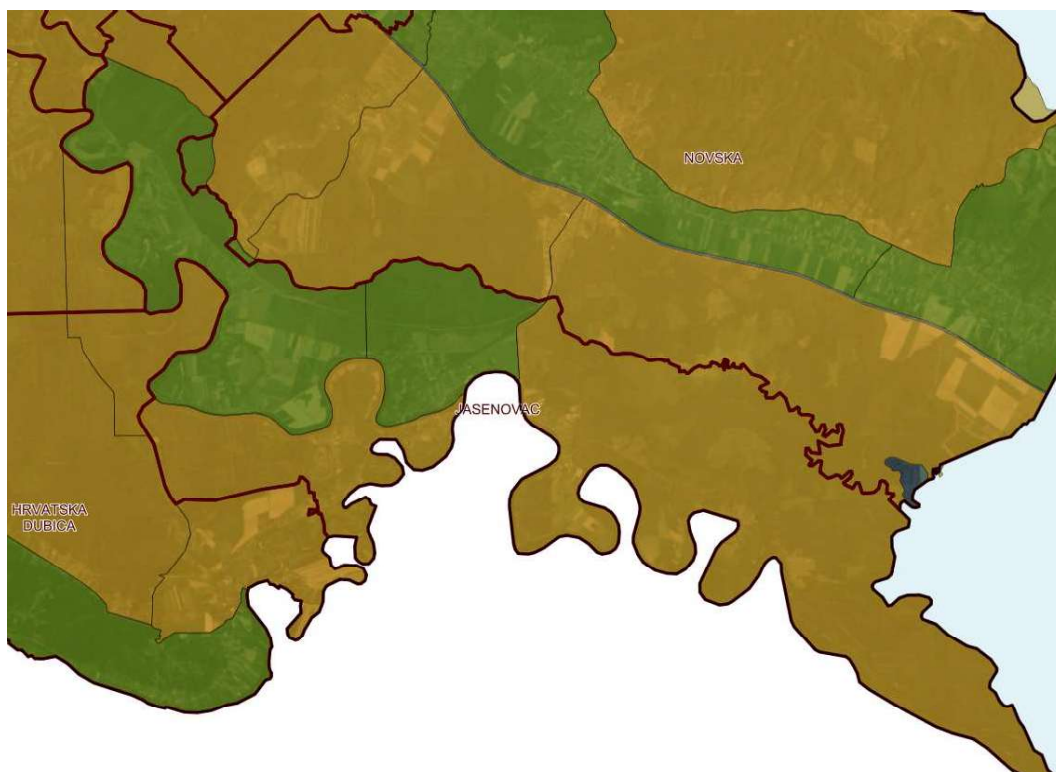
Lovstvo

Na području Općine Jasenovac nalaze se 2 zajednička (županijska) i 3 državna lovišta.

BROJ LOVIŠTA	NAZIV	LOVOOVLAŠTENIK	VLASNIŠTVO
III/117	JASENOVAC	LD PATAK Jasenovac	Županijsko (zajedničko)
III/118	PUSKA	LD POSAVSKI LOVAC Krapje	Županijsko (zajedničko)
III/9	GREDE KAMARE	HRVATSKI LOVAČKI SAVEZ	Državno
III/36	VIŠNJIČKI BOK	KARLOVIĆ OBRT vl. Karlović Marijan	Državno
III/39	OPEKE II	SVEUČILIŠTE U ZAGREBU Fakultet šumarstva i drvne tehnologije	Državno

Tablica 20. Lovišta na području Općine Jasenovac

Izvor: Središnja lovna evidencija, <https://sle.mps.hr/huntinggroundpublic/index>

Slika 19. Lovišta na području Općine Jasenovac

Izvor: Geoportal ZZPUSMŽ

Turizam

Turistički potencijal Općine Jasenovac koji se nalazi u očuvanoj kulturnoj baštini, bogatoj prirodnoj baštini i biološkoj raznolikosti Lonjskog i Sunjskog polja i krajolika uz rijeku Savu, seoskim gospodarstva sa uzgojem zdrave hrane omogućuje razvoj raznih tipova turizma: izletničkog, seoskog, lovnog i ribolovnog. Ostvarenjem planiranih projekata u turizmu moći će se povećati i turistička ponuda na području cikloturizma, kampiranja i gastronomije.

Nositelj turističke djelatnosti i koordinator projekata u turizmu je Turistička zajednica Općine Jasenovac. Osnovne zadaće Turističke zajednice su poticanje, unapređivanje i promicanje izvornih vrijednosti, tradicije i običaja i etnološkog blaga općine Jasenovac. Poticanje, koordinacija i organizacija kulturnih, umjetničkih, sportskih i drugih priredbi koje pridonose obogaćivanju turističke ponude općine Jasenovac, kao i promidžba, promocija i prezentacija vrijednosti sustavom isticanja turističkih proizvoda, te stvaranje uvjeta za njihovo gospodarsko korištenje.

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA	IZVJEŠTAJNE GODINE		
	2022.	2023.	2024.
DOLASCI TURISTA			
Ukupno	524	356	245
Domaći	172	182	133
Strani	352	174	112
NOĆENJA TURISTA			
Ukupno	1268	871	695
Domaći	371	500	344
Strani	897	371	351

Tablica 21. Turizam - dolasci i noćenja turista

Izvor: Izvještaj o radu turističke zajednice Jasenovac

Turistički promet ima tendenciju blagog pada, bilo da se radi o broju dolazaka turista ili ostvarenih noćenja. 2022. godine broj stranih turista i po dolascima i po noćenjima je bio znatno veći nego domaćih, dok je 2023. i 2024. godina broj domaćih i stranih turista skoro pa ujednačen, sa zanemarivom prednošću domaćih.

Općina Jasenovac je Prostornim planom predviđjela građevinska područja izvan naselja za namjenu turizma:

NASELJE	GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA ZA TURISTIČKU NAMJENU	POVRŠINA /ha
KRAPJE	T3, eko-kamp	1,33
UŠTICA	T, lokacija bivšeg omladinskog naselja	3,45
JASENOVAC	T, lokacija bivše šljunčare	1,43
JASENOVAC	SP	113,92
UKUPNO		120,13

Tablica 22. Građevinska područja izvan naselja namijenjena za turističku namjenu

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24 i 25/24 - pročišćeni tekst)

Turistički objekti mogu se graditi i turistički sadržaji provoditi unutar građevinskog područja naselja i u izdvojenom građevinskom području izvan naselja, a Prostornim planom uređenja Općine to je i omogućeno.

Smještajni objekti na području Općine Jasenovac:

	NAZIV OBJEKTA	BR. SMJEŠTAJNIH JEDINICA	SMJEŠTAJNI KAPACITET – br. kreveta
1.	UGOSTITELJSKO TURISTIČKI OBRT „KOD RIBIČA“, Jasenovac	15	33
2.	Eko-etno turizam „Antolić“, Drenov Bok	4	9
3.	Ruralna kuća za odmor OPG DERDIĆ, Drenov Bok	2	6
4.	Seoski turizam „Bojko“, Puska	1	4
5.	Kuća za odmor „Leko d.o.o.“, Mlaka	6	11
6.	Kuća za odmor Lonjsko Djak j.d.o.o., Krapje	2	6
UKUPNO		30	69

Tablica 23. Smještajni objekti na području Općine Jasenovac

Izvor: Općina Jasenovac, <https://www.opcina-jasenovac.hr/turizam/smjestajni-kapaciteti>

Smještajnom ponudom dominira ponuda privatnog smještaja te obuhvaćaju kuće za odmor i apartmane. Ne postoji niti jedna visokokategorizirana smještajna jedinica, nema kamping ponude, hotela ni pansiona.

Na području Općine ističu se tri područja kao turistička odredišta:

- Javna ustanova Spomen područje Jasenovac
- Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje
- Selo Krapje.

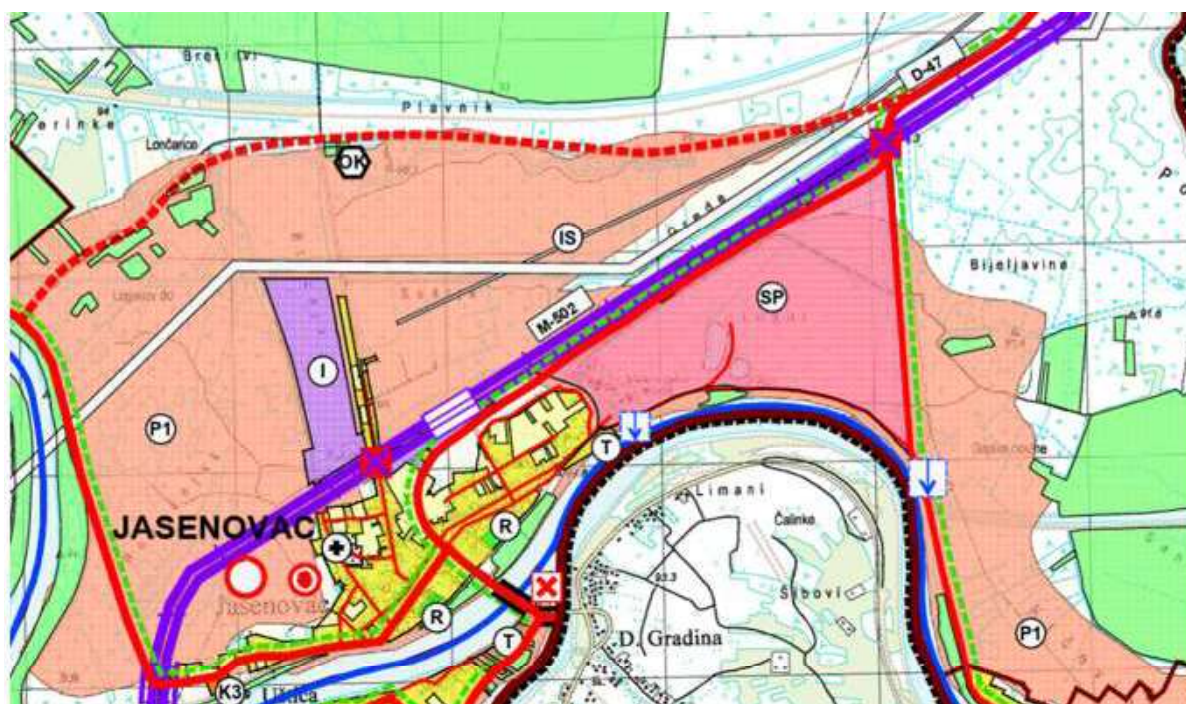
SPOMEN PODRUČJE JASENOVAC

Spomen područje Jasenovac nalazi se istočno od mjesta Jasenovac. Radi se o 125 hektara površine na močvarnom području gdje Sava utječe u Unu. U središnjem djelu spomen područja je monumentalna skulptura Kameni cvijet, što je metafora neuništivosti i simbol vječnog obnavljanja. Spomen područje obuhvaća prostor na kojemu je od kolovoza 1941. g. do travnja 1945 g. postojao Koncentracijski logor Jasenovac. Autentični logorski objekti nisu sačuvani.

Spomen-područje Jasenovac je kompleksno spomeničko područje koje uključuje nekoliko dislociranih memorijalnih lokaliteta: logor I Krapje, logor II Bročice, logor III Ciglana, logor IV Kožara, logor V Stara Gradiška, te lokalitete Mlaka, Uštica, Jablanac i Dubičke krečane.

Zakon o Spomen-području Jasenovac (NN 15/90, 28/90, 22/01) donesen je radi očuvanja trajne uspomene na žrtve fašističkog terora i borbe narodnooslobodilačkog rata stradale u drugom svjetskom ratu u koncentracijskim logorima Jasenovac i Stara Gradiška, kao i radi očuvanja tekovina antifašizma.

Za prostor spomen-područja Jasenovac propisana je izrada prostornog plana područja posebnih obilježja (Odluka o izradi Prostornog plana Spomen-područja Jasenovac donesena 25.04.1990. godine (NN 20/90)) kojim bi se trebao odrediti točan obuhvat plana. Izrada istog još uvijek nije započela.

Slika 20. Izvod iz karte 1. Korištenje i namjena površina – spomen područje
Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24 i 25/24 - pročišćeni tekst)

Na lokalitetu bivšeg ustaškog logora Jasenovac III Ciglana nalaze se Upravne zgrade Javne ustanove Spomen područja Jasenovac, Memorijalni muzej, groblje Limani i spomenik “Cvijet” autora Bogdana Bogdanovića. U zoni zaštite nalazi se i zgrada Osnovne škole Jasenovac.

Slika 21. Spomen područje Jasenovac
Izvor: ZPUSMŽ

PARK PRIRODE LONJSKO POLJE

Lonjsko polje proglašeno je parkom prirode 28.03.1990. godine. Unutar Općine obuhvaća površinu 13270,11 ha. Primjer je dobro očuvanog jedinstvenog prirodnog poplavnog područja od međunarodnog značaja, iznimne bioraznolikosti, mozaičnosti staništa i očuvanosti prirodnih procesa, s održanim tradicionalnim korištenjem i bogatom kulturnom baštinom.

Na području Općine nalazi se jedan od posjetiteljskih centara, Posjetiteljski centar Krapje. Smješten je u dvorištu obnovljene posavske drvene prizemnice, a otvoren je tijekom cijele godine. U posjetiteljskom centru, kojim dominira multimedijaska dvorana, turistički vodič Parka može vam dati niz informacija o selu Krapju te Parku prirode Lonjsko polje, mogu se unajmiti bicikl i kanu. Iz dvorišta, koje je uređeno za igru i odmor, kreće pješačka staza Staza graničara, a za najavljene skupine posjetitelja održavaju se edukativni programi Krapje – selo graditeljske baštine, Posavski konj i Žličarka – ptica sa žlicom.

Slika 22. Posjetiteljski centar Krapje
Izvor: ZPUSMŽ

Na području općine nalaze se dva atraktivna vidikovca, Rezac i Žličarka. Vidikovci pružaju jedinstven pogled na Krapje Đol i Pašnjak Orlinci, koje koriste promatrači ptica uz doživljaj sklada tamošnjeg biljnog i životinjskog svijeta. Vidikovac Rezac nalazi se na Stazi graničara koja spaja selo Krapje i selo Drenov Bok, a vodi oko posebnog ornitološkog rezervata Krapje đol. S vidikovca, visokog 12 metara, pruža se pogled na Krapje đol te pašnjak na kojem pase slavonsko-srijemsko podolsko govedo.

Vidikovac Žličarka se nalazi na Stazi graničara uz posebni ornitološki rezervat Krapje đol. S vidikovca je moguće promatrati ptice u mješovitoj koloniji žličarke i raznih vrsta čapli.

Slika 23. Vidikovac Rezac, i Vidikovac Žličarka na Stazi graničara
Izvor: PP Lonjsko polje, <https://pp-lonjsko-polje.hr/za-posjetitelje/vidikovci/>

U blizini Krapja nalazi se ornitološki rezervat Krapje Đol, prvi i najstariji rezervat za ptice u Hrvatskoj, važno gnjezdilište ptice žličarke i mnogih drugih močvarica te pravi raj za ljubitelje ptica. To je rukavac rijeke Save do kojeg vodi jedna od četiri pješačke staze u Parku – Staza graničara. Krapje Đol, je zaštićen u kategoriji posebnog rezervata, kao ornitološki rezervat još 1963. godine.

SELO KRAPJE

Nalazi se u samom centru Parka, uz lijevu obalu rijeke Save. Selo graditeljske baštine s više od 80 drvenih tradicionalnih posavskih kuća građenima od hrasta lužnjaka, od kojih su neke starije i više od 200 godina. Krapje je izduženo naselje, koje slijedi prirodnu liniju vodotoka. Unutar naselja očuvana je tradicijska organizacija izduženih parcela te tradicionalna drvena arhitektura starih kuća.

U Krapju se svake godine održava manifestacija „Dani europske baštine u Krapju“.

Slika 24. Selo Krapje - Selo graditeljske baštine
Izvor: TZ SMŽ, <https://sisak-moslavina.croatia.hr/hr-hr/kultura-i-umjetnost/krapje-selo-graditeljske-bastine>

Poduzetničke zone

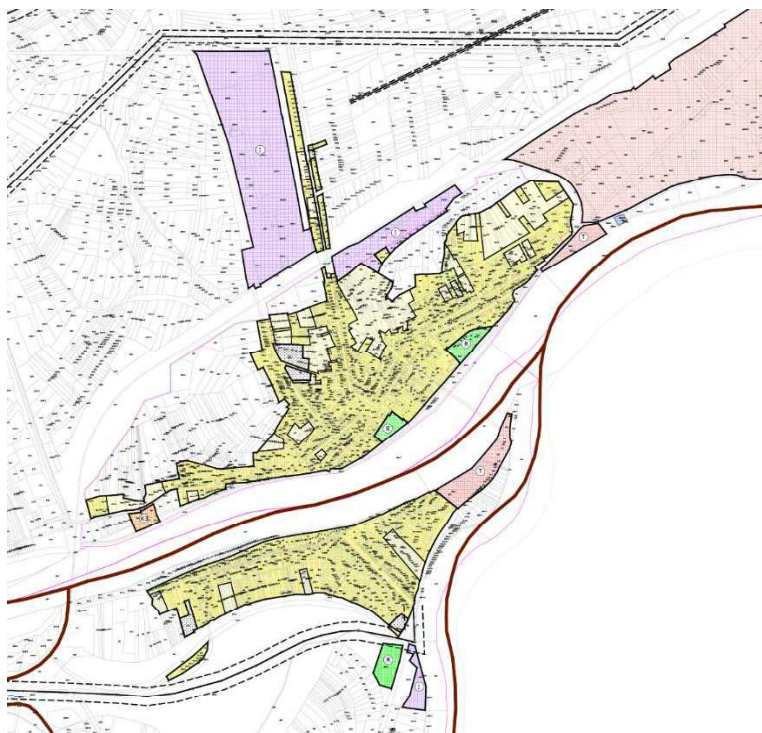
Građevine za gospodarske djelatnosti mogu se graditi unutar građevinskih područja naselja u zonama označenim za gospodarsku namjenu i na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja koja su određena isključivo za gospodarsku namjenu bez stanovanja.

Izvan građevinskog područja naselja Općina je Prostornim planom uređenja planirala gospodarske zone - površine isključivo za gospodarsku namjenu ukupne površine 83,57 ha².

	NASELJE	NAZIV PODUZETNIČKE ZONE	POVRŠINA / ha
1.	DRENOV BOK	GOSPODARSKA ZONA I3 - gospodarske građevine isključivo u funkciji obavljanja tradicionalnih poljoprivrednih djelatnosti za biljnu proizvodnju u svrhu očuvanja starih sorti i tradicijskog načina sadnje (uzgoj autohtonih sorti voća, povrća, ratarskih kultura, cvijeća)	2,46
2.	KOŠUTARICA	GOSPODARSKA ZONA I3 - gospodarske građevine isključivo u funkciji obavljanja tradicionalnih poljoprivrednih djelatnosti	2,83 + 2,4
3.	PUSKA	GOSPODARSKA ZONA I (PROIZVODNA) - poslovne građevine i proizvodni pogoni čiste industrijske i druge proizvodnje, servisne i zanatske djelatnosti, skladišta i servisi, veći prodajni i slični prostori i građevine, komunalne građevine, te građevine za poljoprivredne i ostale slične djelatnosti, koje svojim postojanjem i radom podržavaju razvitak naselja	1,09
4.	UŠTICA		11,96
5.	JASENOVAC		22,79 + 5,09
6.	KOŠUTARICA		5,2
7.	JASENOVAC		7,75
	UKUPNO		83,57

Tablica 24. Gospodarske zone Općine Jasenovac prema PPUO Jasenovac

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24 i 25/24 - pročišćeni tekst)

Kartografski prikaz 4. Izvod iz karte 4.6. Građevinsko područje naselja Jasenovac i Uštica – gospodarske zone I (proizvodna) te gospodarska zona K3 (poslovna)

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24 i 25/24 - pročišćeni tekst)

Kartografski prikaz 5. Izvod iz karte 4.2. Građevinsko područje naselja Puska - gospodarske zone I (proizvodna) i 4.7. Građevinsko područje naselja Košutarica - gospodarske zone I3

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24 i 25/24 - pročišćeni tekst)

POSLOVNE ZONE:

POLJOPRIVREDNO-INDUSTRIJSKA ZONA U JASENOVCU – (prema PPUO Jasenovac gospodarska zona I (proizvodna)) osnovana Odlukom o osnivanju 01. kolovoza 2001. godine. Zauzima površinu od oko 20,7 ha i opremljena je električnom energijom, plinom, vodoopskrbom i odvodnjom, telekomunikacijom te prometnom infrastrukturom. Poljoprivredno - industrijska zona predviđena je za obavljanje djelatnosti vezanih uz proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda, gradnju poslovnih građevina i proizvodnih pogona čiste industrijske i druge proizvodnje, servisne i zanatske djelatnosti, skladišta i servisi, veći prodajni i slični prostori i građevine, te građevine koje svojim postojanjem i radom podržavaju razvitak naselja.

ZONA MALIH OBRTA S TRŽNICOM – (prema PPUO Jasenovac unutar građevinskog područja naselja) osnovana je Odlukom o osnivanju od 01. kolovoza 2001. godine. Površina građevne (bruto) iznosi oko 960,68 m². Sastoji se od tržnice sa prodajno manipulativnim prostorom, devet zasebnih i odvojenih lokala, prostorom za upravu tržnice, skladišnim prostorom i kotlovnicom. Zona malih obrta s tržnicom koja se nalazi u centru Jasenovca. U vlasništvu je Općine Jasenovac. Nalazi se uz glavnu prometnicu i u neposrednoj je blizini državne prometnice D47 i cestovnog mosta koji svojim jednim krakom povezuje tri prekosavska naselja općine sa općinskim središtem Jasenovcem, a drugim krakom sa graničnim prijelazom sa BIH-a.

Vodni potencijal

Vodene površine Općine Jasenovac koje čine vodotoci i akumulacije, zauzimaju 495,79 ha što iznosi 1,72% površine Općine.

Vodene površine Općine Jasenovac pripadaju slivnom području rijeke Save. Glavni vodotoci su rijeka Sava i Una, a veći pritoci potoci Veliki Strug i Trebež.

Oko 54,4% površine Općine predstavlja prirodnu retenciju koja je u sustavu obrane od poplava Srednjeg Posavlja.

Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina

PPUO Jasenovac na području Općine Jasenovac nisu predviđene lokacije za iskorištavanje mineralnih sirovina. Eksploatacija obnovljivih ležišta građevnog pijeska i šljunka iz korita i s obala vodotoka rijeka Save i Une (kod Drenovog Boka, Krapja, Jasenovca, Uštica) moguća je isključivo u funkciji uređenja vodotoka i plovnih puteva u skladu sa propisima o vodama.

2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom

2.4.1. Prometna infrastruktura

Planiranje razvoja prometnog sustava provodi se u skladu sa Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske i Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske.

U proteklom razdoblju donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine² koja predstavlja polazišnu točku u novom procesu planiranja prometnog razvoja Republike Hrvatske.

Detaljan opis postojećeg i planiranog prometnog sustava na području Općine Jasenovac prikazan je u Prostornom planu uređenja Općine Jasenovac.

Cestovni promet

PPUO Jasenovac planirane su sjeverna i južna obilaznica oko naselja Jasenovac.

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 86/24) i baze podataka Županijskog zavoda za prostorno uređenje, područjem Općine Jasenovac prolaze sljedeće ceste:

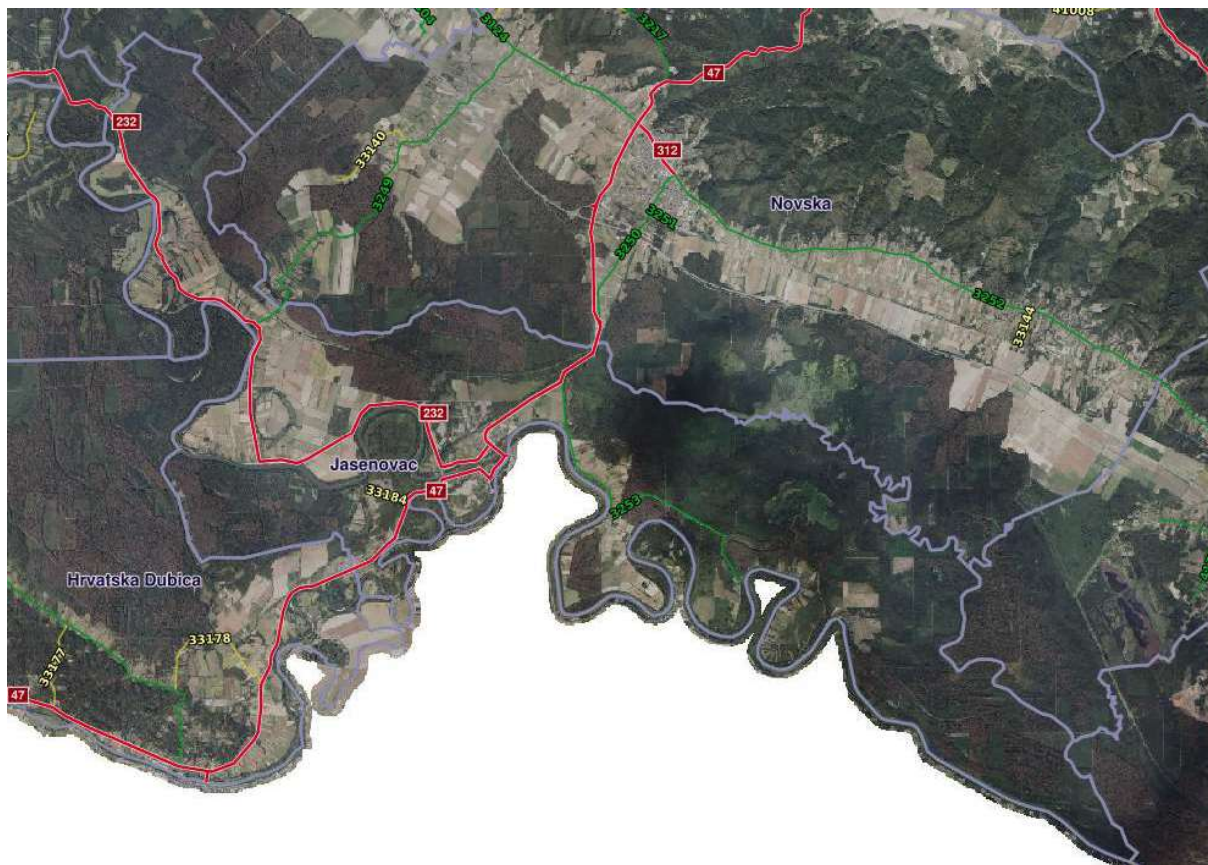
OZNAKA CESTE	NAZIV CESTE	DULJINA / km
Državna ceste		
DC47	Lipik (DC5) - Novska - Hrvatska Dubica - Hrvatska Kostajnica - Dvor (DC6)	11,6
DC232	Sisak (DC36) - Čigoč - Kratečko - Puska - Jasenovac (DC47)	21,2
	UKUPNO DRŽAVNIH CESTA:	32,8
Županijske ceste		
ŽC3249	Nova Subocka (ŽC3124) - Stara Subocka - Krapje (DC232)	0,8
ŽC3253	Jasenovac (DC47) - Košutarice - Mlaka	11,6
	UKUPNO ŽUPANIJSKIH CESTA:	12,4
Lokalne ceste		
LC33184	Višnjica – Tanac (DC47)	1,2
	UKUPNO LOKALNIH CESTA:	1,2
	SVEUKUPNO	46,4

Tablica 25. Popis cesta koje prolaze Općinom Jasenovac
Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 86/24)

Prema Registru nerazvrstanih cesta na području Općine Jasenovac (Službeni vjesnik 27/25) Općina upravlja i održava 37,23 km nerazvrstanih cesta od kojih je 31,86 km asfaltirano i 5,37 km makadama.

Cestovna gustoća, računajući dužinu svih vrsta cesta, osim nerazvrstanih, na području Općine Jasenovac kroz površinu Općine Jasenovac u km² iznosi 0,2830 km/km².

² Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske (2017. - 2030.), Republika Hrvatska, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, kolovoz 2017. (NN 84/17)

Slika 25. Ceste Općine Jasenovac

Izvor: Geoportal javnih cesta RH, studeni 2025. godine, https://geoportal.hrvatske-cesta.hr/gis?c=542751%2C5015861&f=lyr_cesta%24%28broj_kategorije%3D%272%27%29+OR+%28broj_kategorije%3D%273%27%29+OR+%28broj_kategorije%3D%274%27%29&l=lyr_cesta%2C%28broj_kategorije%3D%272%27%29+OR+%28broj_kategorije%3D%273%27%29+OR+%28broj_kategorije%3D%274%27%29&so=&z=8.2

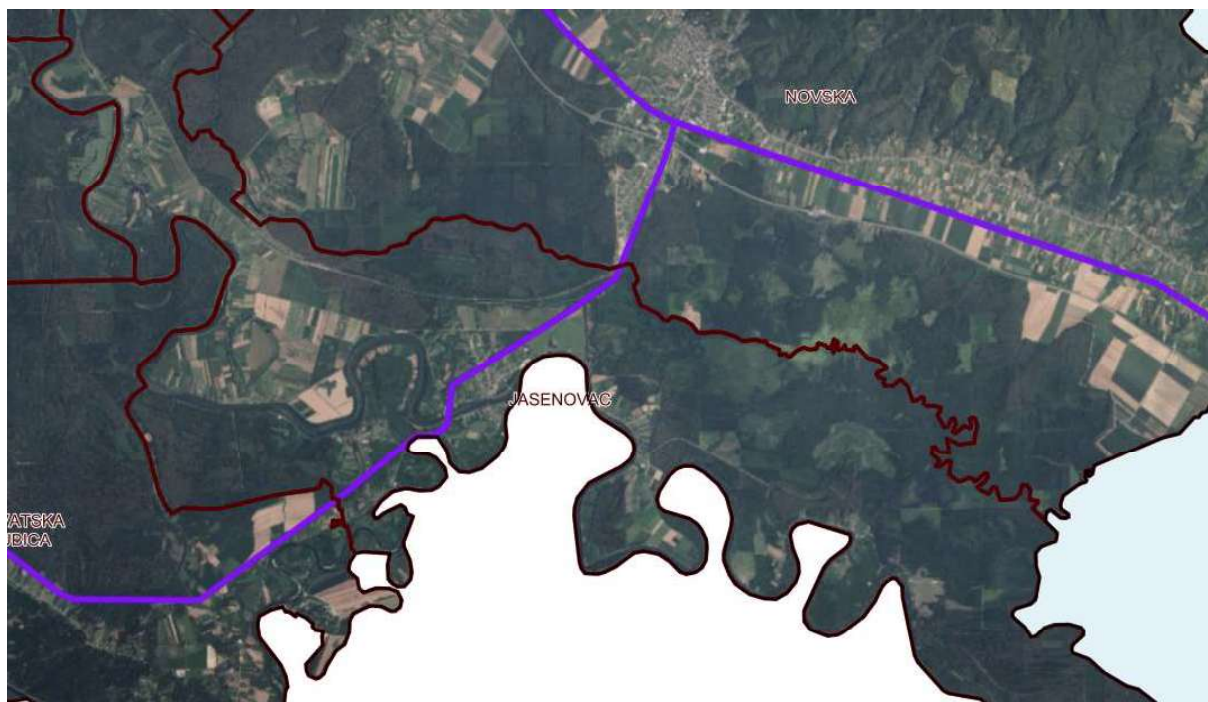
Jedan od većih problema u Općini je nedovoljna pokrivenost javnim prijevozom kako unutar Općine tako i šire. Nema jave autobusne povezanosti s okolnim većim gradovima, naseljima.

Željeznički promet

Područjem Općine Jasenovac prolazi međunarodna željeznička pruga M502 Zagreb - Sisak - Novska u dužini od 9,67 km (od ukupno 116,7 km) sa željezničkim kolodvorom u Jasenovcu i stajalištem u Višnjici.

Gustoća željezničkih pruga na području Općine Jasenovac iznosi 0,059 km/km².

Prema trenutnim podacima (studeni 2025. godine) na području Općine Jasenovac prometuje javni željeznički prijevoz 6x u danu radnim danom (HŽ).

Slika 26. Željeznički promet Općine Jasenovac

Izvor: Geoportal zavod za prostorno uređenje Sisačko – moslavačke županije, <https://www.zpusmz.hr/>

Zračni promet

Na području Općine nema izgrađenih objekata za zračni promet.

Riječni promet

Rijeka Sava prolazi južnim dijelom granice Općine Jasenovac u dužini od 72,98 km. Na cijelom tom dijelu Sava je plovna i predstavlja međunarodni vodni put IV. Klase s pristaništima u Krapju, Drenovom Boku i, te riječnom županijskom lukom u Jasenovcu.

Biciklistički promet

Osnovnu mrežu biciklističkih ruta Republike Hrvatske čine državne glavne biciklističke rute koje su u nadležnosti Hrvatskih cesta.

Operativni plan razvoja cikloturizma u Sisačko-moslavačkoj županiji 2017. - 2020. godine je osnovni dokument na temelju kojega bi se trebao razvijati cikloturizam u kojoj raznolik krajolik pruža brojne mogućnosti za razvoj cikloturističke ponude. Biciklističke staze nalaze se na području cijele županije, a najpoznatije su one na području Moslavačke gore, Lonjskog polja, Petrinje i Topuskog.

2.4.2. Pošta i elektroničke komunikacijeTelekomunikaciji promet

Telekomunikacijski promet je uspostavljen preko tranzitno-pristupne telefonske centrale Sisak, udaljenih pretplatničkih stupnjeva (UPS) i pripadajućih pristupnih mreža sve povezano suvremenim svjetlovodnim sustavima prijenosa.

PPUO Jasenovac predviđeno je tri (3) zona radijusa 500-1.500 m za smještaj samostojećih antenskih stupova. Prema podacima Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM-a) na području Općine postavljene su 3 bazne postaje na 3 lokacije.

Stanje na dan:	31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2024.
Broj baznih stanica	3	3	3	3
Broj lokacija*	3	3	3	3
Broj antenskih stupova	3	3	3	3
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	0	0	0	0
Broj unutarnjih antenskih sustava u zatvorenom prostoru	0	0	0	0
* Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu				

Tablica 26. Podatci o broju baznih postaja na području Općine Jasenovac

Izvor: HAKOM, siječanj 2026. godine

Pošta

Područje Općine pokriva poštanski ured u naselju Jasenovac.

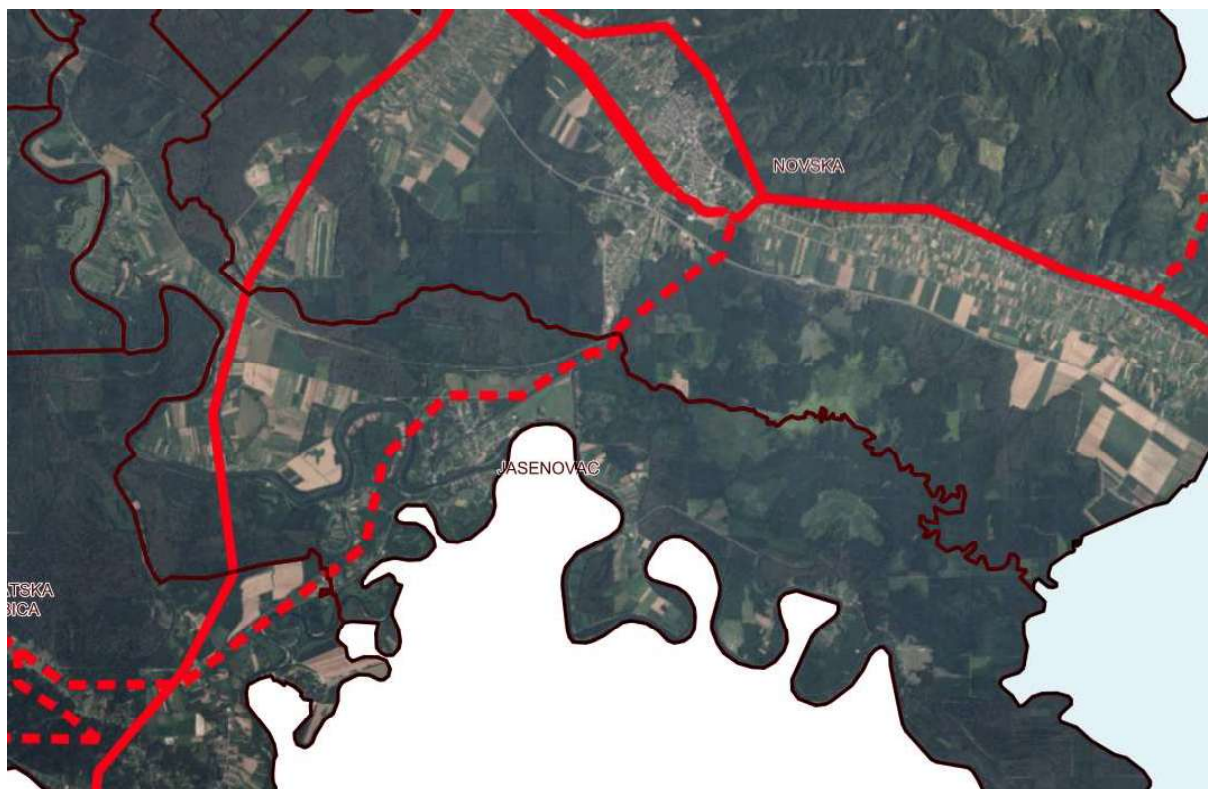
2.4.3. Energetska infrastrukturaElektroenergetski sustav

Područjem Općine Jasenovac prolazi dalekovod 220 kV Međurić - Hrvatska Dubica. Distribucijsko područje Jasenovca napaja se električnom energijom preko 10 kV dalekovoda Novska iz TS 35/10 kV Lipovljani i 10 kV dalekovoda Jasenovac iz TS 35/10 kV Novska.

Distributer električne energije je HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Križ, te vrlo malim dijelom Distribucijsko područje Elektre Sisak.

Prema podacima distributera u Općini Jasenovac postoje sljedeći elektroenergetski objekti:

- trafostanica TS 10/0,4 k: 32 kom
- visokonaponski dalekovod 220 kV: 7,4 km
- dalekovod 35 kV - podzemno - 0 km
- dalekovod 35 kV - nadzemno - 0 km
- dalekovod 10 kV - podzemno - 4,68 km
- dalekovod 10 kV - nadzemno - 49,42 km
- niskonaponska mreža - podzemno - 7,44 km
- niskonaponska mreža - nadzemno – 23,32 km.

Slika 29. Energetska infrastruktura Općine Jasenovac

Izvor: Geoportal zavod za prostorno uređenje Sisačko – moslavačke županije, <https://www.zpusmz.hr/>

Prema PPUO Jasenovac prostornom Općine prolazi dalekovod 220 kV dužine 7,14 km, te je planirana:

- izgradnja DV 110 kV između planirane TS Sunja i planirane TS Novska
- izgradnja DV 35 kV Novska - Jasenovac,
- izgradnja TS 35/10/x kV Jasenovac.

Solarna elektrana postavljena je na Poljoprivredno-industrijskoj zoni Jasenovac.

Plinska i naftna infrastruktura

Plinska mreža izgrađena je samo u naselju Jasenovac. Plinski distributivni sustav je u koncesiji za obavljanje djelatnosti distribucije plina tvrtke „Plin projekt“ d.o.o. iz Nove Gradiške do 2023. godine, te nakon toga „Montcogim Plinara“ d.o.o.. Za sada nije planirana izgradnja plinske mreže u ostalim naseljima općine.

PPUO Jasenovac planirana je izgradnja magistralnog plinovoda i mjerno redukcijske stanice u naselju Jasenovac.

Područjem Općine Jasenovac ne prolaze postojeći naftovodi.

Slika 30. Izvod iz karte PPSMŽ: 2.3.1. Infrastrukturni sustavi, Energetski sustav – nafta i plin, Izvor: PPSMŽ

2.4.4. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda

Vodoopskrbni sustav

Vodoopskrbni sustav općine Jasenovac se temelji na zahvatu podzemne vode crpilišta „Jasenovac“ i postrojenju za kondicioniranje vode. Vodocrpilište Drenov Bok koje se nalazi na području općine Jasenovac koristi grad Novska.

Radi osiguravanja dovoljne količine vode, pri predviđenoj maksimalnoj potrošnji vode svih naselja Općine Jasenovac, PPUO Jasenovac planirana je izgradnja vodotornja u naselju Puska, te proširenje postojećeg prizemnog vodospremnika u Jasenovcu uz distribucijsku crpnu stanicu.

Vodoopskrbom od kolovoza 2024. godine upravlja JKP Jasenovačka voda d.o.o., a od 01.08.2024. godine Moslavina d.o.o.

Vodoopskrbom su obuhvaćena sva naselja općine Jasenovac. Također je u svim naseljima postavljena vanjska hidrantska mreža.

Duljina magistralne vodoopskrbne mreže iznosi 106 km, a lokalne 7,15 km.

Ukupan broj priključaka 2021. godine na području Općine porastao je od 2021. godine kada je bio 810, na 963 2024. godine.

Potrošnja pitke vode po stanovniku za 2024. godine iznosi 57,12 m³/god, dok je 2021. godine iznosila 20,50 m³/god, odnosno potrošnja pitke vode po stanovniku se povećala više nego duplo u razdoblju od 4 godine.

NASELJE	BROJ PRIKLJUČAKA			
	2021.	2022.	2023.	2024.
Jasenovac	268	281	287	305
Drenov Bok	57	60	63	74

Košutarica	122	122	124	129
Krapje	78	79	80	118
Mlaka	24	29	31	32
Puska	77	79	87	75
Tanac	35	35	36	42
Trebež	15	17	18	20
Uštica	72	69	83	96
Višnjica	62	62	62	72
OPĆINA JASENOVAC	810	833	871	963
UKUPNO:				
POTROŠNJA VODE PO STANOVNIKU	20,50 m³/god	26,59 m³/god	24,72 m³/god	57,12 m³/god

Tablica 27. Podatci o vodoopskrbi Općine Jasenovac
Izvor: Moslavina d.o.o., Ur. Broj: 111/2026, 14. siječanj 2026.

Odvodnja otpadnih voda

U užem dijelu naselja Jasenovac i „Poljoprivredno – industrijskoj zoni“ Jasenovac izgrađeno je 9 km kanalizacija s uređajem za mehaničko - biološku obradu otpadnih voda (UPOV) koje još nije stavljeno u funkciju. Ostala naselja u općini Jasenovac nemaju izgrađenu kanalizacijsku mrežu, već stanovnici problem otpadne vode rješavaju individualno (septičkim jamama ili ispuštaju otpadne vode u kanale i grabe iz kojih se procjeđuju u tlo i onečišćuju podzemne vode).

2.4.5. Gospodarenje otpadom

Planom gospodarenja otpadom republike Hrvatske predviđena je uspostava regionalnih centara gospodarenja otpadom, od kojih niti jedan nije planiran na područja Sisačko-moslavačke županije. Prema tom Planu neiskoristivi komunalni i drugi otpad sa područja Općine Jasenovac trebao bi se odvoziti na Regionalni centar gospodarenja otpadom u mjestu Šagulje u Brodsko - posavskoj županiji.

Na području Općine Jasenovac nema odlagališta komunalnog otpada, već se isti odvozi na deponiju komunalnog otpada na području grada Novske - Kurjakana.

Organizirano sakupljanje i odvoz komunalnog otpad obavlja KOMUNALNI SERVISI JASENOVAC d.o.o.. U Poduzetničko-industrijskoj zoni u naselju Jasenovac, na adresi Vladimira Nazora 89D nalazi se reciklažno dvorište na kojem se vrši razdvajanje otpada.

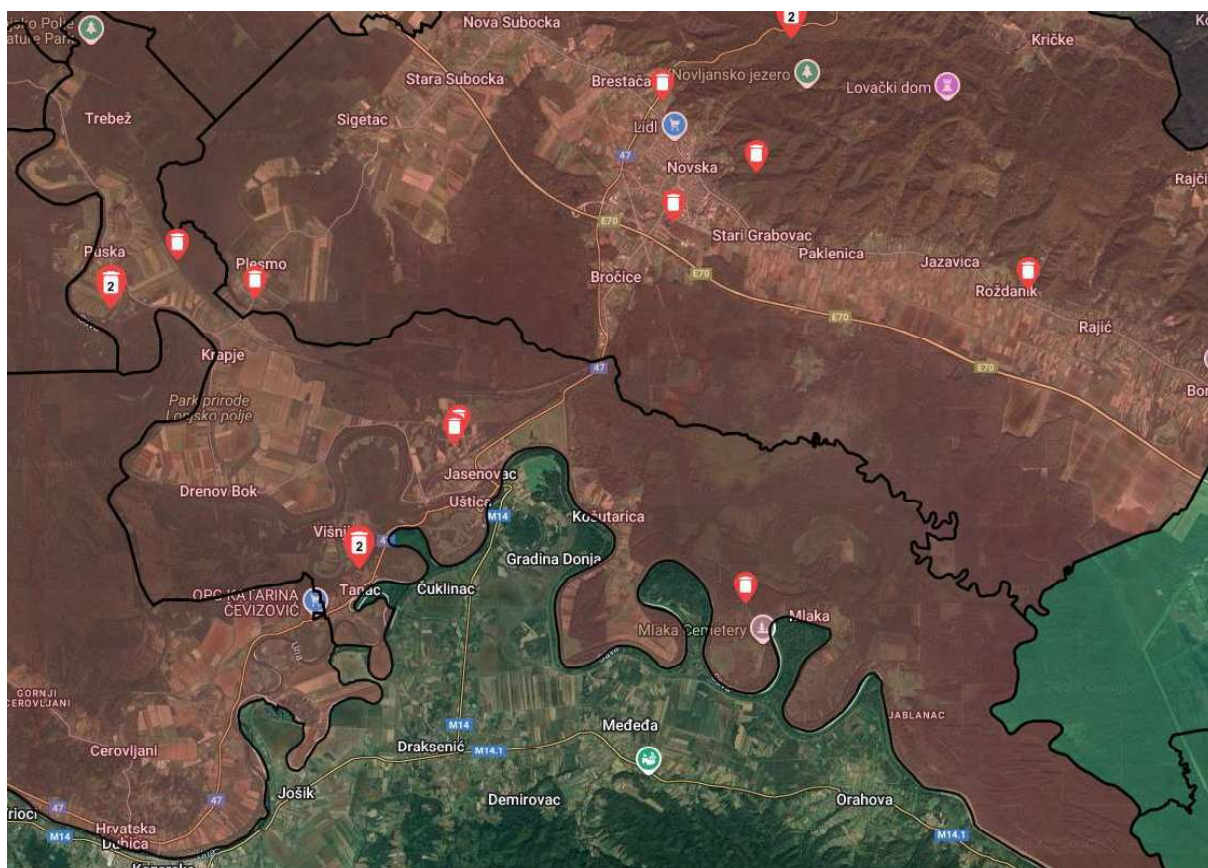

Slika 31. Reciklažno dvorište
Izvor: ZPUSMŽ

Prema Evidenciji lokacija odbačenog otpada kojeg je izradilo i vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na području Općine Jasenovac evidentirano je 8 lokacija nelegalno odbačenog otpada:

- Puska (300 m²) - glomazni otpad,
- Puska (25 m²) - glomazni otpad,
- Puska (30 m²) - građevinski otpad,
- Jasenovac (10 000 m²) - Građevni otpad - onečišćen opasnim tvarima (npr. koji sadrži azbest ili ostatke boja i sl.),
- Jasenovac (500 m²) - Građevni otpad - onečišćen opasnim tvarima (npr. koji sadrži azbest ili ostatke boja i sl.)
- Višnjica (150 m²) - glomazni otpad,
- Višnjica (200 m²) - glomazni otpad,
- Mlaka - dovozi se razni otpad od kućanstva, plastika, građevinski materijal, bijela tehnika, odjeća, obuća i ostalo...

U usporedbi s okolnim JLS, a pogotovo stanjem na području cijele RH, situacija u Općini Jasenovac može se ocijeniti povoljnom, jer je broj lokacija nelegalnih odlagališta neznatan (8).

Slika 32. Prikaz prijavljenih lokacija nelegalnog odlagališta otpada na području Općine Jasenovac
Izvor: Evidencija lokacija odbačenog otpada, <https://eloo.haop.hr/public/otpad/pregled>

2.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

2.5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti

Zakonodavstvo i strateški dokumenti

Značaj zaštite prirode očituje se u Europskim dokumentima: Strategiji Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine (donesena 2011.) i Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote.

Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17) je temeljni državni dokument za zaštitu prirode koja je izrađena na temelju Izvješća o stanju prirode u RH.

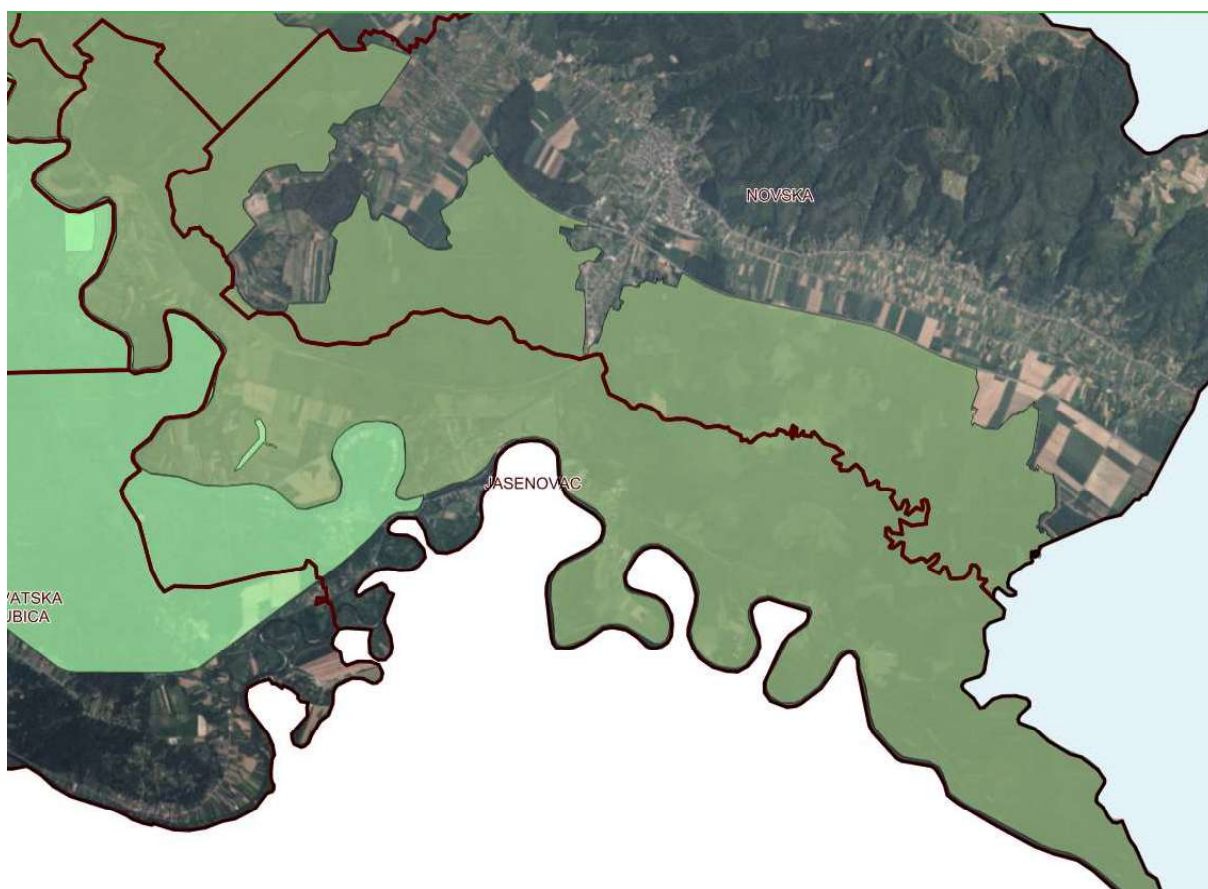
Pet strateških ciljeva Strategije:

1. povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode
2. smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara
3. ojačati kapacitete sustava zaštite prirode
4. povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi
5. podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode.

Evidentirane prirodne vrijednosti na području Općine Jasenovac

Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23), Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 4/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 - pročišćen tekst, 07/23, 20/23, 8/24 - pročišćen tekst) te prema Upisniku zaštićenih područja koji vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, na području Općine Jasenovac nalaze se slijedeći lokaliteti zaštićenih dijelova prirode:

- park prirode Lonjsko polje (Broj registra: 377) - zaštićena površina Lonjskog polja u Općini Jasenovac iznosi 13.270,11 ha (od ukupne površine 51.136,69 ha, odnosno 25,95%),
- posebni i rezervat Krapje Đol (Broj registra: 85,) u površini 26,18 ha,
- značajni krajobraz Sunjsko polje (Broj registra: 471) - zaštićena površina Sunjskog polja u Općini Jasenovac iznosi 1.896,67 ha (od ukupne površine 20.270,25 ha, odnosno 9,22%).

Slika 33. Evidentirane prirodne vrijednosti Općine Jasenovac
Izvor: Geoportal ZPUSŽ, <https://zpusmz.geoportal.hr/>

R. BR.	KATEGORIJA ZAŠTITE	NAZIV	POVRŠINA UNUTAR OPĆINE /ha
Dijelovi prirode od nacionalnog značaja			
1.	Park prirode	PP Lonjsko polje	13.270,11
2.	Posebni rezervati	Krapje Đol	26,18
Dijelovi prirode od regionslnog značaja			
1.	Značajni krajobraz	Sunjsko polje	1.896,67

Tablica 28. Evidentirane prirodne vrijednosti na području Općine Jasenovac

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18 , 19/24 i 25/24 - pročišćeni tekst)

Studijom zaštite prirode Sisačko-moslavačke županije evidentirana je, zbog svojih prirodnih vrijednosti, a Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije predložena za zaštitu, kao regionalni park, dolina rijeke Une u površini 521,8 ha. Do proglašenja zaštite, zaštita će se provoditi temeljem odrednica PPUO Jasenovac i PPSMŽ.

Ekološka mreža na području Općine Jasenovac

Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23) je propisana, a Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19, 119/23) utvrđena je ekološka mreža Natura 2000 Republike Hrvatske, kao i nadležnosti javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže za upravljanje i donošenje planova upravljanja ekološkom mrežom. Ekološka mreža Republike Hrvatske obuhvaća 25.956 km² i pokriva 36,8% kopnenog teritorija te 9,3% mora pod nacionalnom jurisdikcijom (teritorijalno more i isključivi gospodarski pojas RH).

Ekološku mrežu čine:

- područja očuvanja značajna za ptice (POP)
- područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)
- vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS)
- posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS)

Na području Općine Jasenovac nalaze se četiri (4) područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS područje i jedno (1) područje očuvanja značajno za ptice – POP područje. Površina pod ekološkom mrežom iznosi obuhvaća cijelu Općine Jasenovac.

R. BR.	ŠIFRA	NAZIV	
1.	HR 2000420	Sunjsko polje	Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove - POVS
2.	HR 2000416	Lonjsko polje	
3.	HR 2000463	Dolina Une	
4.	HR2001311	Sava nizvodno od Hrušćice	
5.	HR 1000004	Donja Posavina	Područje očuvanja značajno za ptice - POP

Tablica 29. Ekološka mreža Općine Jasenovac

Izvor: PPUO Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18 , 19/24 i 25/24 - pročišćeni tekst)

Slika 34. Ekološka mreža Natura 2000
Izvor: Bioportal, <https://bioportal.hr/gis/>

2.5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Kulturna dobra, u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 145/24) su „materijalna i nematerijalna dobra; pokretne i nepokretne stvari od kulturno-povijesnog, umjetničkog, arhitektonskog, paleontološkog, arheološkog, etnografskog, antropološkog i znanstvenog značaja; nematerijalni oblici i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti koja su od interesa za Republiku Hrvatsku te su na temelju Odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra upisuju u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske“.³

Svojstvo kulturnog dobra utvrđuje Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Sisku, na temelju stručnog vrednovanja.

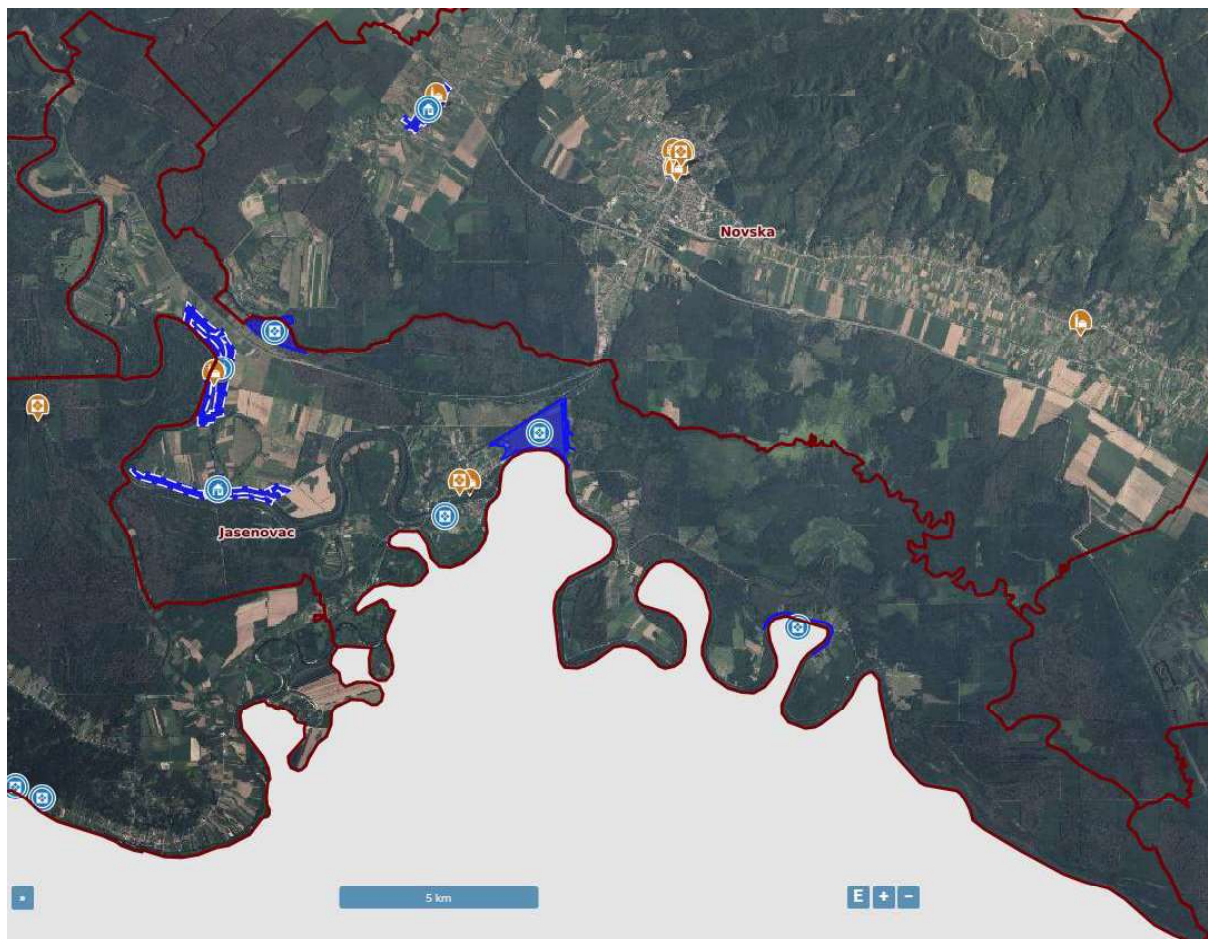
U Registar kulturnih dobara u obuhvatu Općine Jasenovac upisana su sljedeća kulturna dobra:

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta kulturnog dobra / klasifikacija
1	Z-2575	CRKVA SV. ANTUNA PADOVANSKOG I ŽUPNI DVOR	Krapje	Nepokretna pojedinačna / sakralni kompleks
2	Z-2445	CRKVA SV. NIKOLE	Jasenovac	Nepokretna pojedinačna / sakralne građevine

³ Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 145/24), čl. 5, st. 1, post. 19.

3	Z-4749	POVIJESNA SEOSKA CJELINA NASELJA KRAPJE	Krapje	Kulturno-povijena cjelina / ruralna cjelina
4	Z-4134	POVIJESNO SEOSKO NASELJE DRENOV BOK	Drenov Bok	Kulturno-povijena cjelina / ruralna cjelina
5	Z-7329	SPOMEN MJESTA STRADANJA ŽRTAVA FAŠISTIČKOG TERORA U SKLOPU USTAŠKOG KONCENTRACIJSKOG LOGORA JASENOVAC	Baćin, Krapje, Mlaka, Plesmo, Uštica	Kulturno-povijena cjelina / memorijalna cjelina
6	Z-3411	SPOMEN PODRUČJE	Jasenovac	Kulturno-povijena cjelina / memorijalna cjelina
7	Z-4464	ŽITNICA – LOGOR „KOŽARA“	Jasenovac	Nepokretna pojedinačna / memorijalne građevine
8	Z-3739	TRADICIJSKO RIBARSTVO NA PODRUČJU LONJSKOG POLJA I MOSLAVINE	Krapje	Nematerijalna / znanje i vještina

Tablica 30. Popis zaštićenih kulturnih dobara prema Registru

Izvor: Registar kulturnih dobara RH, <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>

Slika 35. Lokacije kulturnih dobara

Izvor: Geoportal kulturnih dobara RH, <https://geoportal.kulturnadobra.hr/geoportal.html#/>

2.6. Obavezni prostorni pokazatelji

Svi prostorni pokazatelji propisani su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15).

	OSNOVNA TEMATSKA CJELINA	SKUPINA	POKAZATELJ	jedinica	vrijednost
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA				
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1. <i>Broj stanovnika</i> 2. <i>Indeks kretanja broja stanovnika</i> 3. <i>Prirodni prirast stanovništva (2023. god.)</i>	broj broj broj	1.559 78,07 -21
		B. Razmještaj i struktura domaćinstva	1. <i>Broj domaćinstva</i> 2. <i>Indeks rasta broja domaćinstva</i> 3. <i>Prosječna veličina domaćinstva</i>	broj broj broj	679 85,28
1.2.	SOCIJALNO – GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1. <i>Indeks razvijenosti</i> 2. <i>Stupanj razvijenosti</i>	broj broj	91,722 1
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA				
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenost	1. <i>Broj naselja</i> 2. <i>Gustoća naselja</i> 3. <i>Gustoća naseljenosti</i>	broj br. naselja /1000km ² broj stan. /km ²	10 61,00 9,51
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1. <i>Površina naselja</i>	ha	16.392,78
		B. Građevinska područja(GP)	1. <i>Površina GP naselja - ukupno planirana</i> 2. <i>Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS</i> 3. <i>Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS</i> 4. <i>Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP</i> 5. <i>Broj stanovnika / ukupna površina GP</i> 6. <i>Broj stanovnika / izgrađena površina GP</i>	ha % % % stan./ha stan./ha	455,66 2,78 2,41 13,37 0,09 3,95

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1. <i>Duljina elektroopkrbnih vodova</i> 2. <i>Udio i duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti:</i> - visokonaponski - srednje naponski - niskonaponski	km % / km	34,94 8,02 / 7,4 58,64 / 54,1 33,34 / 30,76
		B. Opskrba plinom	1. <i>Duljina plinovoda</i> 2. <i>Udio prema vrsti plinovoda</i>	km %	0 0
		C. Opskrba naftom	1. <i>Duljina naftovoda</i>	km	0
3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1. <i>Duljina javne vodoopskrbne mreže:</i> - magistralna - lokalna 2. <i>Potrošnja pitke vode</i>	km m ³ /god.	68,78 106 7,15 57,12
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1. <i>Duljina kanalizacijske mreže</i> 2. <i>Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet</i>	km broj, ES	0 0
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagalište otpada	1. <i>Broj i površina odlagališta prema vrsti</i> - Uređena - Neuređena 2. <i>Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)</i>	broj, ha broj, ha	 0 8 0
4. KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA					
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1. <i>Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta</i> 2. <i>Udio poljoprivrednog zemljišta</i> 3. <i>Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku</i>	ha % ha/stan.	4.048,35 24,69 2,6
		B. Šumarstvo	1. <i>Ukupna površina šumskog zemljišta</i> 2. <i>Udio šumskog zemljišta</i> 3. <i>Površina šumskog zemljišta po stanovniku</i>	ha % ha/stan.	8.414,59 51,48 5,41
		C. Vode	1. <i>Površina površinskih voda prema vrsti – vodotoci</i> 2. <i>Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS</i>	ha %	647,32 3,95
		D. Morska obala	1. <i>Morska obala - dužina obalne crte</i>	km	0
		E. Mineralne sirovine	1. <i>Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina</i>	broj / ha	0 / 0

4.2.	ZAŠTIĆENA PODRUČJA	Zaštićena područja prirode	1. <i>Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti:</i> - Park prirode - Značajni krajobraz - Posebni rezervat 2. <i>Broj i površina ekološki značajnih područja</i> 3. <i>Broj i površina (NATURA 2000) područja</i>	broj / ha broj / ha broj / ha	1 / 51.136,69 1/ 20.270,25 1 / 26,18 1 / 521,8 5 / 16.392,78
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1. <i>Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara</i> 2. <i>Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara</i> 3. <i>Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara</i>	broj broj broj	8
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područje potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	Opisati u tekstualnom dijelu izvješća		u tekstu
5. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA					
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1. <i>Broj donesenih PP:</i> - Županijska razina - Lokalna razina 2. <i>Broj donesenih izmjena i dopuna PPUO Jasenovac</i> 3. <i>Broj PP u izradi:</i> - Županijska razina - Lokalna razina	broj broj broj	1 1 2 1 1
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1. <i>Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama:</i> - Lokacijska dozvola - Građevinska dozvola - Uporabna dozvola	broj	0 8 0
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1. <i>Broj PP ili pojedinačnih zahvata</i> 2. <i>Površina</i>	broj ha	0
5.4.	URBANA SANACIJA		1. <i>Broj izdanih rješenja o ozakonjenju</i> 2. <i>Planovi sanacije, izmjene i dopune PP</i>	broj broj	0

3. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

3.1. Izrada prostornih planova

Prostornim planovima se *“uređuje svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora Države, županija, gradova i općina”*⁴. Prostorni planovi donose se na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. Prostorni planovi imaju snagu i pravnu prirodu podzakonskog propisa.

Zakonom o prostornom uređenju (NN 155/25) i Pravilnikom o prostornim planovima (NN 152/23) definirani su obvezni dokumenti prostornog uređenja, sadržaj, način izrade i postupak njihovog donošenja.

Prostorni planovi su Državni plan prostornog razvoja, prostorni planovi područja posebnih obilježja, urbanistički plan uređenja državnog značaja, prostorni plan županije, Prostorni plan Grada Zagreba, urbanistički plan uređenja županijskog značaja, prostorni plan uređenja grada, odnosno općine, generalni urbanistički plan i urbanistički plan uređenja.

3.1.1. Važeći prostorni planovi

Dokumenti prostornog uređenja državne razine

Osnovni dokument prostornog uređenja državne razine do donošenja Državnog plana prostornog razvoja su: Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17) i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13), koje donosi Hrvatski sabor.

- **Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)**

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske temeljni je državni dokument za usmjeravanje razvoja u prostoru. Njime je, na temelju utvrđenih uporišnih vrijednosti hrvatskog prostora i sustava upravljanja prostornim razvojem te utvrđenog stanja i procesa u prostoru, utvrđen opći cilj (vizija) prostornog razvoja do 2030. godine s razvojnim polazištima te s prioritetima, usmjerenjima i okvirom za provedbu.

- **Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13)**

Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđene su mjere i aktivnosti za provođenje Strategije. Detaljnije su razrađeni osnovni ciljevi i usmjerenja prostornog razvoja, te osnove i smjernice za uređenje prostora, koje treba uvažavati pri izradi prostornih planova.

U ožujku 2024. godine donesena je Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja, no do donošenja istog na snazi je Program prostornog uređenja Republike Hrvatske.

- **Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja (NN 48/24)⁵**

Programska polazišta Državnog plana prostornog razvoja :

- afirmacija policentričnosti, osobito jačanjem uloge makroregionalnih središta, ali i ostalih više i srednje rangiranih središta značajnih za oblikovanje uravnotežene prostorne strukture, osnaživanjem gradova subregionalnog i lokalnog značaja u područjima ugroženima depopulacijom i poticanjem njihova umrežavanja u policentrične saveze kao osnove održivih i otpornih regija

⁴ Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23)

⁵ Državni plan je temeljni prostorni plan za područje cijele Republike Hrvatske a izrađuje se radi izvršenja zakonske obveze i ostvarenja ciljeva prostornog uređenja kojima se osiguravaju uvjeti za korištenje (gospodarenje), zaštitu i upravljanje prostorom Republike Hrvatske kao osobito vrijednim i ograničenim nacionalnim dobrom te se time ostvaruju pretpostavke za društveni i gospodarski razvoj, zaštitu okoliša i prirode, zaštitu kulturnih dobara, vrsnoću gradnje i racionalno korištenje prirodnih i kulturnih dobara. Dodatan razlog za donošenje plana je i uspostava te razvoj novog sustava prostornog uređenja uređenog Zakonom prema kojem se izrađuje nova generacija prostornih planova kroz Informacijski sustav prostornog uređenja na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini.

- ublažavanje tempa depopulacije najugroženijih područja poticanjem prirodnog obnavljanja stanovništva i stvaranjem preduvjeta privlačnosti za mlađu populaciju, prema konceptu socijalne uključenosti, ravnopravnog pristupa javnim i drugim sadržajima, prava na rad i osobni napredak, korištenjem potencijala novih tehnologija, zelenog poslovanja i turističke atraktivnosti
- očuvanje identiteta hrvatskog prostora planskim promišljanjem cjelokupnog teritorija i cjelovito osmišljenim uključivanjem prirodne i kulturne baštine temeljenim na cjelovito sagledanom i vrednovanom krajobrazu u sustav prostornog uređenja te ravnopravnim planerskim tretmanom kopna i mora na postavkama održivog razvoja
- korištenje prednosti geoprometnog položaja za razvoj posredničkih prometnih, gospodarskih i političkih funkcija, između zapadne i srednje Europe te jugoistočne Europe i Bliskog istoka, posebice prirodnom usmjerenosti zemalja srednjeg Podunavlja prema Jadranu i Mediteranu
- održivi razvoj gospodarstva i infrastrukturnih sustava, odmjerenim korištenjem prostora i usmjeravanjem razvojnih aktivnosti prema već korištenom zemljištu, intenzivnijim razvojem sustava željezničkog, pomorskog, riječnog i zračnog prometa i poboljšanjem mreže cestovnih prometnih poveznica
- povezivanje s europskim prostorom, primjenom načela teritorijalne kohezije, ostvarivanjem zajedničkih standarda zaštite okoliša, sudjelovanjem u realizaciji europskih prometnih i infrastrukturnih mreža te sudjelovanjem u izradi zajedničkih dokumenata i provedbi istraživačkih i drugih projekata vezanih uz prostorni razvoj
- integrirani pristup prostornom uređenju usklađivanjem sektorskih politika i razvojnih dokumenata s principima zaštite i promocije uporišnih vrijednosti, prioritetima i usmjerenjima prostornog razvoja te sagledavanjem potencijalnih instrumenata provedbe planiranog prostornog razvoja u svim sektorima
- aktivna prilagodba dinamici promjena jačanjem kapaciteta hrvatskog prostora i sustava prostornog uređenja za prilagodbu posljedicama klimatskih promjena, društvenim promjenama, gospodarskim trendovima i tehnološkom napretku te za smanjenje rizika od katastrofa.

Prostorni planovi županijske razine

- **Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije** („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 4/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 - pročišćen tekst, 07/23, 20/23, 8/24 - pročišćen tekst)

Prostorni plan županije, kao strateški plan regionalne razine daje smjernice i okvir za izradu prostornih planova uređenja gradova i općina.

Nositelj izrade prostornih planova županijske razine je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Prostorni planovi lokalne razine

Nositelj izrade prostornih planova lokalne razine za područje Općine Jasenovac je Jedinstveni upravni odjel u Općini Jasenovac.

- **Prostorni plan uređenja Općine Jasenovac** („Službeni Vjesnik“ br. 11/06, 62A/18, 19/24, 25/24 - pročišćeni tekst)

Prostorni planovi uređenja gradova, odnosno općina prvenstveno određuju građevinska područja naselja, građevinska područja izvan naselja i izdvojene dijelove građevinskih područja naselja, obuhvat generalnih urbanističkih planova i koridore infrastrukture značajne za gradove, odnosno općine.

OPĆINA	NAZIV PLANA I OBJAVA
JASENOVAC	Prostorni plan uređenja Općine Jasenovac „Službeni Vjesnik“ br. 11/06, 62A/18, 19/24, 25/24 - pročišćeni tekst

Tablica 22. Prostorni plan uređenja Općine Jasenovac

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije ISPU

3.1.2. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja

Prostorni planovi županijske razine u postupku izrade i donošenja

Odluka o izradi V. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 21.12.2021. godine te je ista dopunjavana 2022. i 2024. godine ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 31/21, 8/22, 3/24). Iste su još uvijek u izradi.

Odluka o izradi VII. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 27.03.2025. godine ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 7/25). Iste su još uvijek u izradi.

Prostorni planovi lokalne razine u postupku izrade i donošenja

Odluka o transformaciji Prostornog plana uređenja Općine Jasenovac donesena je 05.09.2024.

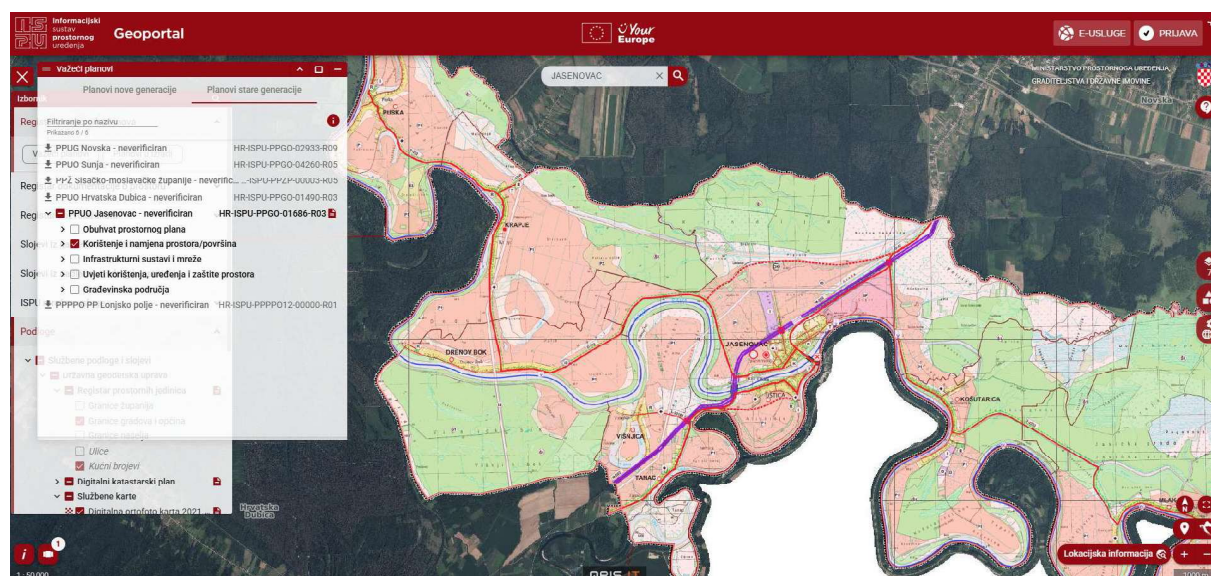
3.1.3. Informacijski sustavi prostornog uređenja

Informacijski sustav prostornog uređenja Republike Hrvatske -ISPU⁶

Informacijski sustav prostornog uređenja uspostavlja se i vodi za potrebe izrade, donošenja, provedbe i nadzora prostornih planova, trajnog praćenja stanja u prostoru i području prostornog uređenja te izrade izvješća o stanju u prostoru, u skladu sa Zakonom i drugim propisima. Informacijski sustav uspostavlja se i vodi u elektroničkom obliku, kao interoperabilni i multiplatformni sustav kojim se povezuju informacijski sustavi pojedinih javnopravnih tijela, koja temeljem Zakona i posebnih propisa izrađuju i/ili održavaju prostorne podatke i druge podatke značajne za prostorno uređenje.

Obrada prostornih planova za ISPU za područje Općine Jasenovac

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije je u proteklom razdoblju kontinuirano provodio obradu prostornih planova te je dopunjavao katalog metapodataka unutar ISPU sustava za sve planove na području Općine Jasenovac. Ova aktivnost započela je 2013. godine na zahtjev Ministarstva, a provodi se kontinuirano kroz svaku sljedeću godinu. Prostorni planovi obrađuju se i objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva. Detaljni podaci o prostornim planovima (metapodaci) objavljuju se u posebnom Katalogu informacija o prostornim planovima unutar ISPU-a. U proteklom četverogodišnjem razdoblju dodani su određeni novi moduli (ePlanovi, ePlanovi Editor, eObnova, Registar brownfield područja).

Slika 36. Detalj prikaza PPUO Jasenovac na ISPU geoportalu

Izvor: <https://ispu.mgipu.hr/#/> na

⁶ <https://ispu.mgipu.hr/#/>

Vođenje registra prostornih planova Sisačko-moslavačke županije i objava prostornih planova na WEB GIS pregledniku Sisačko-moslavačke županije⁷

U svrhu razvoja i modernizacije struke u području prostornog uređenja, uspostavljen je Geoportal Sisačko-moslavačke županije koji predstavlja aplikaciju kao jedinstveno, odnosno središnje mjesto pristupa prostornim podacima za cijelo područje županije.

Uspostavom Geoportala 2017. godine kao ishodišne točke za pregled prostorno planske dokumentacije formirana je opća digitalna baza podataka prostornog uređenja za cjelokupno područje županije koja se aktivno ažurira i nadopunjava.

Sastoji se od velikog broja kartografskih podloga i slojeva prostornih podataka, topografskih karata, digitalnih orto-foto karata, prostornih planova, planova infrastrukturnih sustava, granica građevinskih područja, koji se mogu pregledavati samostalno ili kombinirano.

Osim uvida u važeću prostorno plansku dokumentaciju na portalu su kroz slojeve prikazane najvažnije teme koje se obrađuju kroz prostorno plansku dokumentaciju, kao što su građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja naselja, šume, poljoprivredno obradivo zemljište, eksploatacijska polja, prometna mreža, zaštićena područja, poplavna područja, akumulacije i dr.

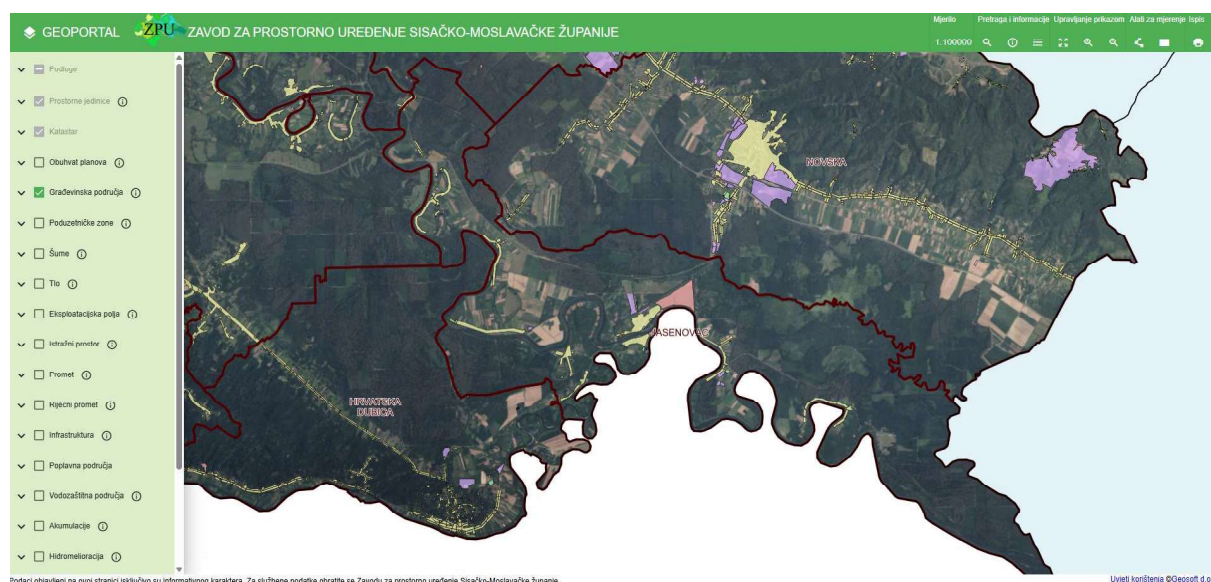
Geoportal podrazumijeva korištenje suvremenih informacijskih tehnologija velike brzine (100/100 mb/s) i visoke raspoloživosti, puno lakši pristup građanima za dobivanje potrebnih prostornih podataka (informacija) na području Sisačko-moslavačke županije.

Geoportal podrazumijeva jednu vrstu mrežnog portala koji omogućuje pristup prostornim informacijama te različite povezane usluge (pretraživanje, pregledavanje, preuzimanje, transformaciju, analizu, otkrivanje usluga).

Izrađen je u skladu s važećim propisima iz područja prostornog uređenja. Olakšava dobivanje potrebnih informacija u svrhu dobivanja akata o gradnja kao i ostalih potvrda te omogućuje efikasniji rad tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave pri izdavanju dozvola.

Geoportal se kontinuirano ažurira i nadopunjava dodatnim informacijama, slojevima prostornih podataka, kartografskim podlogama, novim dokumentima prostornog uređenja (prostornim planovima) te se kroz uvažavanje prijedloga i primjedbi svih korisnika dograđuje i podiže kvaliteta funkcioniranja geoportala.

U razmatranom razdoblju izvršeno je redovno ažuriranje postojećih slojeva te je implementirana novodonesena prostorno planska dokumentacija.

Podaci objavljeni na ovoj stranici isključivo su informativnog karaktera. Za službene podatke obratite se Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije.

Slika 37. Detalj prikaza građevinskih područja na geoportalu Sisačko-moslavačke županije, Izvor: <http://zpusmz.geoportal.hr/>

⁷ <http://zpusmz.geoportal.hr/>

Implementacija planova u GIS sustav za izradu državnog plana prostornog razvoja

U GIS sustav su implementirani sljedeći podaci iz prostornih planova: građevinska područja, šumske, poljoprivredne i vodne površine te sustav gospodarenja otpadom.

U ožujku 2018. izvršena i dodatna obrada podataka koji obuhvaćaju sve zahvate od državnog značaja, a odnose se na namjenu prostora, zaštitu prostora i infrastrukturne sustave. Navedeni podaci poslužit će Hrvatskom zavodu kao analitička osnova pri izradi Državnog plana prostornog razvoja.

Registar brownfield područja

Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske brownfield područja utvrđena su kao “napuštena/preskočena područja”, koja čine napuštene nekretnine ili nekretnine koje su se prestale koristiti u svojoj izvornoj namjeni (građevinski objekti i pripadajuće zemljište, uključujući infrastrukturu, neovisno o prethodnoj namjeni) te su slobodna za prenamjenu i ponovnu upotrebu. Posebno se ističu napušteni industrijski, vojni i ugostiteljsko-turistički kompleksi.

Na području Općine nema registriranih brownfield područja.

eNekretnine

Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina koji je stupio na snagu 25. srpnja 2015. godine (NN 78/15) između ostalog reguliraju se odnosi na hrvatskom tržištu nekretnina, usklađeni s odredbama europske legislative.

Temeljem Zakona, a radi stručne analize i evaluacije podataka, davanja stručnih prijedloga i mišljenja o tržištu nekretnina, 5. listopada 2015. godine osnovano je Procjeniteljsko povjerenstvo za tržište nekretnina za područje Sisačko-moslavačke županije.

Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih temeljem ovog Zakona, kao i zakonitost rada upravnog tijela, Povjerenstva i procjenitelja provodi Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Sukladno Zakonu kontinuirano se jednom godišnje objavljuju jednogodišnja Izvješća o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije. Zadnje Izvješće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2024.⁸ objavljeno je u ožujku 2025. godine.

⁸ https://www.smz.hr/images/stories/prostorno/2022/izvjesce_nekretnine_2022.pdf

Izvod iz Izješće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2024. za područje Općine Jasenovac:

Općina Jasenovac

		NASELJA: Drenov Bok, Jasenovac, Košutarica, Krapje, Mlaka, Puska, Tanac, Trebež, Uštica, Višnjica Uštica									
vrsta nekretnine		promet nekretnina ukupan broj				preuzeto od PU	provedena evaluacija	neobič. okolnosti	KP kupoprodaja	Z zakup	N najam
		2021	2022	2023	2024						
ST/A	stan/apartman	1	1	0	1	0	1	0	1 345,77	0	0
OK	obiteljska kuća naselja JLS	19	8	0	15	0	8	7	7 33,96	0	1
OK	obiteljska kuća k.o. Jasenovac				4	0	1	3	1 13,70	0	0
PZG	poslovna zgrada	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GZG	gospodarska zgrada	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
PP	poslovni prostor	1	1	3	2	0	2	0	0	2 7,76	0
RN	različite nekretnine	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0
GZ	građevinsko zemljište naselja JLS	9	6	3	3	0	3	0	3 0,36	0	0
GZ	građevinsko zemljište k.o. Jasenovac				4	0	4	0	4 0,92	0	0
PZ	poljoprivredno zemlj.	128	31	16	27	0	25	2	25 0,52	0	0
SZ	šumsko zemljište	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0
ukupno		164	54	23	56	0	44	12	41	2	1

podaci preuzeti iz ZKT-a SAŽ 3, ožujka 2025. godine

XX	broj evaluiranih podataka temeljem kojeg se došlo do prosječne cijene
€/m²	prosječna cijena

Ispod tablice je navedeno da su podaci o broju transakcija preuzeti 3. ožujka 2025. godine, obzirom da se podaci o realiziranom prometu nekretnina preuzimaju svakodnevno iz Evidencije prometa nekretnina Ministarstva financija – Porezne uprave, odnosno svakodnevno mijenjaju/dopunjuju novima, iako se radi o prometu nekretnina u 2024. godini.

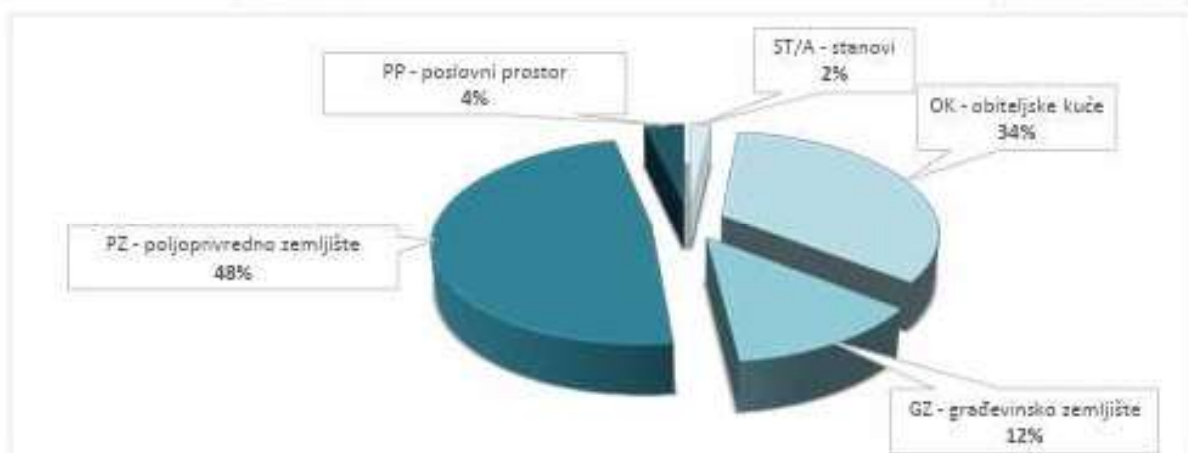
Kod kupoprodaje OK – stambene zgrade – obiteljske kuće i KPB – stambene zgrade – kuće za povremeni boravak, u obzir treba uzeti da se rijetko govori o kupoprodaji samog objekta, već se kod ove vrste nekretnine govori o kupoprodaji objekata s okućnicom i okolnim zemljištem (voćnjak, livada, vinograd...), a iz kupoprodajnog ugovora nije vidljivo koji se dio iznosa odnosi na objekt, a koji na popratno zemljište.

Isto tako treba napomenuti da se prosječna cijena iskazana u €/m² za pojedine vrste nekretnina odnosi samo na evaluirane podatke. Broj evaluiranih podataka temeljem kojeg se došlo do prosječne cijene, nalazi se iznad iskazanih iznosa xx u kolonama KP - Z - N za 2024. godinu. Ovdje se ne radi o tržišnim cijenama pojedinih vrsta nekretnina, već o prosječnoj cijeni izvađenoj iz baze ZKC (ovjereni ugovori), temeljem prometa u 2024. godini.

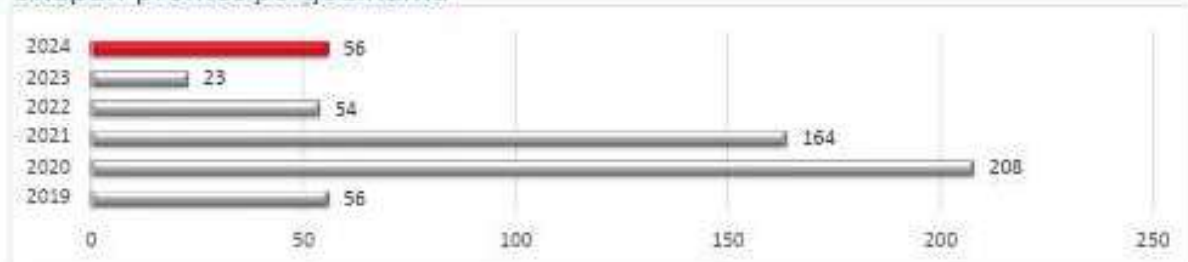
Prosječne cijene €/m² dobivene temeljem malog broja transakcija, ne mogu se smatrati relevantnim podatkom, ali služe kao informacija/pokazatelj o prometu i postignutim cijenama određenim nekretninama na pojedinom području.

ST/A/KP	U 2024. godini zabilježena je samo 1 kupoprodaja stana po cijeni od 345,77 €/m² . Kako se ovdje radi o jednom podatku, isti služi samo kao informacija.
	cijena €/m² 345,77
OK/KP naselja JLS	Temeljem 7 evaluiranih podataka kupoprodaje kuća na području svih naselja u obuhvatu Općine Jasenovac (osim k.o. Jasenovac), prosječna cijena iznosi 33,96 €/m² . Cijene variraju vezano uz lokaciju, opremljenost i legalnost objekta. Ovdje u obzir treba uzeti da se rijetko govori o kupoprodaji samog objekta, već se kod ove vrste nekretnine govori o kupoprodaji objekata s okućnicom i okolnim zemljištem (okućnica, voćnjak...), a iz kupoprodajnog ugovora nije vidljivo koji se dio iznosa odnosi na objekt, a koji na popratno zemljište. Tako su površine u prometu za KP/OK iskazane od 396 – 5.888 m².
	prosječna cijena €/m² 33,96
	medijalna cijena €/m² 30,57
	min/max €/m² 5,18 – 112,37
OK/KP k.o. Jasenovac	U 2024. godini zabilježena je samo 1 kupoprodaja obiteljske kuće po cijeni od 13,70 €/m² . Kako se ovdje radi o jednom podatku, isti služi samo kao informacija.
	cijena €/m² 13,70

OK/N naselja JLS	U 2024. godini zabilježen je samo 1 najam obiteljske kuće po cijeni od 5,00 €/m² . Kako se ovdje radi o jednom podatku, isti služi samo kao informacija.	
	cijena €/m²	5,00
PP/Z	Temeljem 2 podatka zakupa poslovnih prostora u 2024. godini, iskazana je prosječna cijena u iznosu od 7,78 €/m² (1,81 €/m² u 2023. godini). Obzirom da se radi o malom uzorku, isti služi samo kao informacija.	
	prosječna cijena €/m²	7,78
	medijalna cijena €/m²	7,78
	min/max €/m²	5,56 – 10,00
GZ/KP k.o. Jasenovac	Za područje k.o. Jasenovac, u 2024. godini evidentirane su 4 transakcija kupoprodaje građevinskog zemljišta po prosječnoj cijeni od 0,92 €/m² (0,38 €/m² u 2023. godini).	
	prosječna cijena €/m²	0,92
	medijalna cijena €/m²	1,06
	min/max €/m²	0,45 – 1,09
GZ/KP naselja JLS	Za područje svih naselja u obuhvatu Općine Jasenovac (osim k.o. Jasenovac), u 2024. godini evidentirane su 3 transakcije kupoprodaje građevinskog zemljišta. Prosječna cijena je 0,36 €/m² .	
	prosječna cijena €/m²	0,36
	medijalna cijena €/m²	0,35
	min/max €/m²	0,25 – 0,47
PZ/KP	Temeljem 25 evaluiranih podataka kupoprodaje poljoprivrednog zemljišta u 2024. godini, iskazana je prosječna cijena u iznosu od 0,52 €/m² .	
	prosječna cijena €/m²	0,52
	medijalna cijena €/m²	0,42
	min/max €/m²	0,16 – 13,09

Ukupan promet po godinama

Usporedba prosječnih cijena (€/m²) u odnosu na prethodne godine (2021-2024)

	ST/KP	ST/N	OK/KP	*OK/KP	OK/N	*OK/N	PP/KP	PP/Z	GZ/KP	*GZ/KP	PZ/KP	ŠZ/KP
2021	-	-	-	-	-	-	-	1,99	0,28	-	0,17	0,16
2022	-	4,74	44,74	-	-	-	-	7,39	0,31	-	0,33	0,18
2023	-	-	-	-	-	-	-	1,81	0,38	-	-	-
2024	345,77	-	33,96	13,70	5,00	-	-	7,78	0,36	0,92	0,52	-

ST/KP – stanovi/kupoprodaja, ST/N – stanovi/najam, OK/KP – obiteljske kuće/kupoprodaja, *OK/KP – obiteljske kuće k.o. Jasenovac/kupoprodaja, OK/N – obiteljske kuće/najam, *OK/N – obiteljske kuće k.o. Jasenovac/najam, PP/KP – poslovni prostor/kupoprodaja, PP/Z – poslovni prostor/zakup, GZ/KP – građevinsko zemljište/kupoprodaja, *GZ/KP – građevinsko zemljište k.o. Jasenovac/kupoprodaja, PZ/KP – poljoprivredno zemljište/kupoprodaja, ŠZ/KP – šumsko zemljište/kupoprodaja

Slika 38. Izvod iz Izvešće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2024. godinu

Izvor: chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpgclclefindmkaj/https://www.smz.hr/images/stories/prostorno/2024/Izvesce_o_trzistu_nekretnina_smz_2024.pdf

3.2. Provedba prostornih planova

Dokumenti prostornog uređenja provode se izdavanjem dozvola, rješenja, potvrda i uvjerenja za gradnju, uporabu i uklanjanje objekata temeljem Zakona.

Provedba dokumenata prostornog uređenja za područje Općine Jasenovac provodi se izdavanjem akata prostornog uređenja i gradnje u Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu Sisačko – moslavačke županije, Ispostava Novska.

U proteklom razdoblju izdani su sljedeći provedbeni dokumenti:

PROVEDBENI DOKUMENTI	2021.	2022.	2023.	2024.	UKUPNO
LOKACIJSKA / IZMJENA LOKACIJSKE DOZVOLE	0	0	0	0	0
GRAĐEVINSKA / IZMJENE GRAĐEVINSKE DOZVOLE	21	4	14	8	47
RJEŠENJE O IZVEDENOM STANJU	0	0	0	0	0
UPORABNA DOZVOLA	8	0	0	0	0

Tablica 31. Provedbeni dokumenti prostornog uređenja

Izvor: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu Sisačko – moslavačke županije, Ispostava Novska

3.3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor

Sustav strateškog planiranja Republike Hrvatske i upravljanje javnim politikama odnosno priprema, izrada, provedba, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja za oblikovanje i provedbu javnih politika koje sukladno svojim nadležnostima izrađuju, donose i provode javna tijela sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22).

Akti strateškog planiranja su Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 12/21), višesektorske i sektorske strategije, nacionalni planovi, planovi razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, program Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), program konvergencije, nacionalni program reformi, provedbeni programi tijela državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te akcijski planovi za provedbu nacionalnih planova.

Akti strateškog planiranja moraju biti usklađeni s aktima strateškog planiranja više ili jednake hijerarhijske razine.

Očekivani rezultati, ishodi i učinci provedbe akata strateškog planiranja moraju biti razumljivi, procjenjivi i mjerljivi.

Dugoročni akti strateškog planiranja su Nacionalna razvojna strategija, višesektorske i sektorske strategije, koji se izrađuju i donose za razdoblje od najmanje deset godina.

Srednjoročni akti strateškog planiranja jesu nacionalni planovi i planovi razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: planovi razvoja) koji se izrađuju i donose za razdoblje od pet do deset godina.

Kratkoročne akte strateškog planiranja su program Vlade, program konvergencije, nacionalni program reformi, provedbeni programi tijela državne uprave i provedbeni programi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te akcijski planovi za provedbu nacionalnih planova., koji se izrađuju i donose za razdoblje od jedne do pet godina.

3.3.1. Strateški dokumenti državne razine od utjecaja na Općinu Jasenovac i ostali planski dokumenti

Strateški dokumenti državne razine i ostali planski dokumenti izrađeni prije 2021. za koje još traje provedbeno razdoblje te strateški dokumenti izrađeni u razdoblju od 2021.-2024.

- **Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08)**

Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske je temeljni dokument zaštite prirode, koji određuje dugoročne ciljeve i smjernice očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštićenih prirodnih vrijednosti, te načine njezina provođenja, u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem Republike Hrvatske.

Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23) propisana je analiza ciljeva i smjernica utvrđenih Strategijom, kao i analiza provedbe akcijskih planova svakih pet godina, te se po potrebi obavlja revizija Strategije.

Strategija se izrađuje na temelju Izješća o stanju prirode i zaštite prirode u Republici Hrvatskoj, koje sadrži podatke o stanju krajobraza, ekoloških sustava, stanišnih tipova, divljih svojti i zavičajnih udomaćenih svojti s analizom ugroženosti, te razloge ugroženosti i probleme zaštite, podatke o utjecajima korištenja prirodnih dobara na biološku i krajobraznu raznolikost, podatke o utjecajima pojedinih zahvata na prirodu, ocjenu provedenih mjera očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštićenih prirodnih vrijednosti, analizu provedbe dokumenata značajnih za zaštitu prirode te druge važne podatke za zaštitu i očuvanje prirode.

- **Strategija upravljanja vodama (NN 91/08)**

Strategija upravljanja vodama je dokument na temelju kojeg se provode reforme vodnog sektora kako bi se dostigli europski standardi u upravljanju vodama, pa stoga čini osnovnu podlogu za postupne izmjene i dopune Zakona o vodama i Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i pripadajućih podzakonskih akata.

Slika 39. Teritorijalna organiziranost Hrvatskih voda

Izvor: https://voda.hr/sites/default/files/2022-04/strategija_upravljanja_vodama_0.pdf

- **Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/2020)**

Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu, predstavlja korak prema ostvarenju vizije niskouglične energije te osigurava prijelaz na novo razdoblje energetske politike kojom se osigurava pristupačna, sigurna i kvalitetna opskrba energijom bez dodatnog opterećenja državnog proračuna u okviru državnih potpora i poticaja.

• **Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. (NN 72/17)**

Očuvanje prirode predstavlja temeljnu vrednotu ustavnog poretka Republike Hrvatske
(Ustav Republike Hrvatske)

Prioriteti zaštite prirode u narednom razdoblju čvrsto su vezani uz uspostavljanje provedbenih mehanizama za osiguranje povoljnog stanja očuvanosti vrsta i stanišnih tipova, prvenstveno uspostavom okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000.

Strategija, kao temeljni dokument zaštite prirode, ima za cilj očuvati raznolikost žive prirode, održavati funkcionalne ekosustave i omogućiti dugoročni zdravi razvitak. Ona promovira smanjivanje direktnih i indirektnih utjecaja na bioraznolikost i georaznolikost, održivo korištenje prirodnih dobara, kao i jednoliku raspodjelu dobiti koja proizlazi iz korištenja genetskih izvora. Strategijom se među ostalim želi postići, da prirodne vrijednosti postanu svima prepoznatljive te da se primjenom najnovijih znanstvenih i stručnih spoznaja osigura donošenje kvalitetnih strateških odluka na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Ciljevi Strategije usklađeni su s ciljevima Strateškog plana za bioraznolikost 2011. – 2020. Konvencije o biološkoj raznolikosti i s ciljevima Strategije Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine

Pet strateških ciljeva Strategije:

1 Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode 1.1. Osigurati jasan, usklađen i provediv zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizama očuvanja prirode 1.2. Oblikovati i uspostaviti reprezentativnu i funkcionalnu mrežu područja značajnih za očuvanje prirode 1.3. Standardizirati upravljanje u zaštiti prirode te uspostaviti sustav praćenja učinkovitosti 1.4. Razvijati suradničke oblike upravljanja te ojačati komunikaciju	2 Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara 2.1. Osigurati održivo korištenje prirodnih dobara kroz sektorske planske dokumente 2.2. Ojačati sustav provedbe ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu 2.3. Osigurati održivo korištenje zavičajnih divljih vrsta čije iskorištavanje nije regulirano posebnim propisima 2.4. Zaštititi genetsku raznolikost i održivo koristiti genetske izvore 2.5. Očuvati nefragmentirana prirodna područja i obnoviti najugroženija degradirana staništa 2.6. Uspostaviti sustav upravljanja stranim vrstama te provoditi mjere sprječavanja unošenja i širenja te suzbijanja invazivnih stranih vrsta	3 Ojačati kapacitete sustava zaštite prirode 3.1. Ojačati institucionalne kapacitete u zaštiti prirode 3.2. Nastaviti jačati tehnička znanja i vještine za učinkovito provođenje zaštite prirode 3.3. Povećati financijsku održivost sustava zaštite prirode 4 Povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi 4.1. Povećati znanje o stanju prirode 4.2. Povećati dostupnost podataka o stanju prirode 4.3. Vrednovati i kartirati usluge ekosustava u svrhu procjene njihovog stanja i poboljšanja	5 Podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode 5.1. Unaprijediti razumijevanje i zastupljenost tema vezanih uz prirodu i njezinu zaštitu u obrazovnom sustavu te ojačati suradnju sa sektorom obrazovanja 5.2. Poticati i provoditi neformalnu edukaciju o zaštiti prirode 5.3. Unaprijediti informiranje javnosti u svrhu podizanja svijesti o prirodi i zaštiti prirode 5.4. Unaprijediti sudjelovanje u donošenju odluka koje su direktno ili indirektno vezane za zaštitu prirode
--	---	--	--

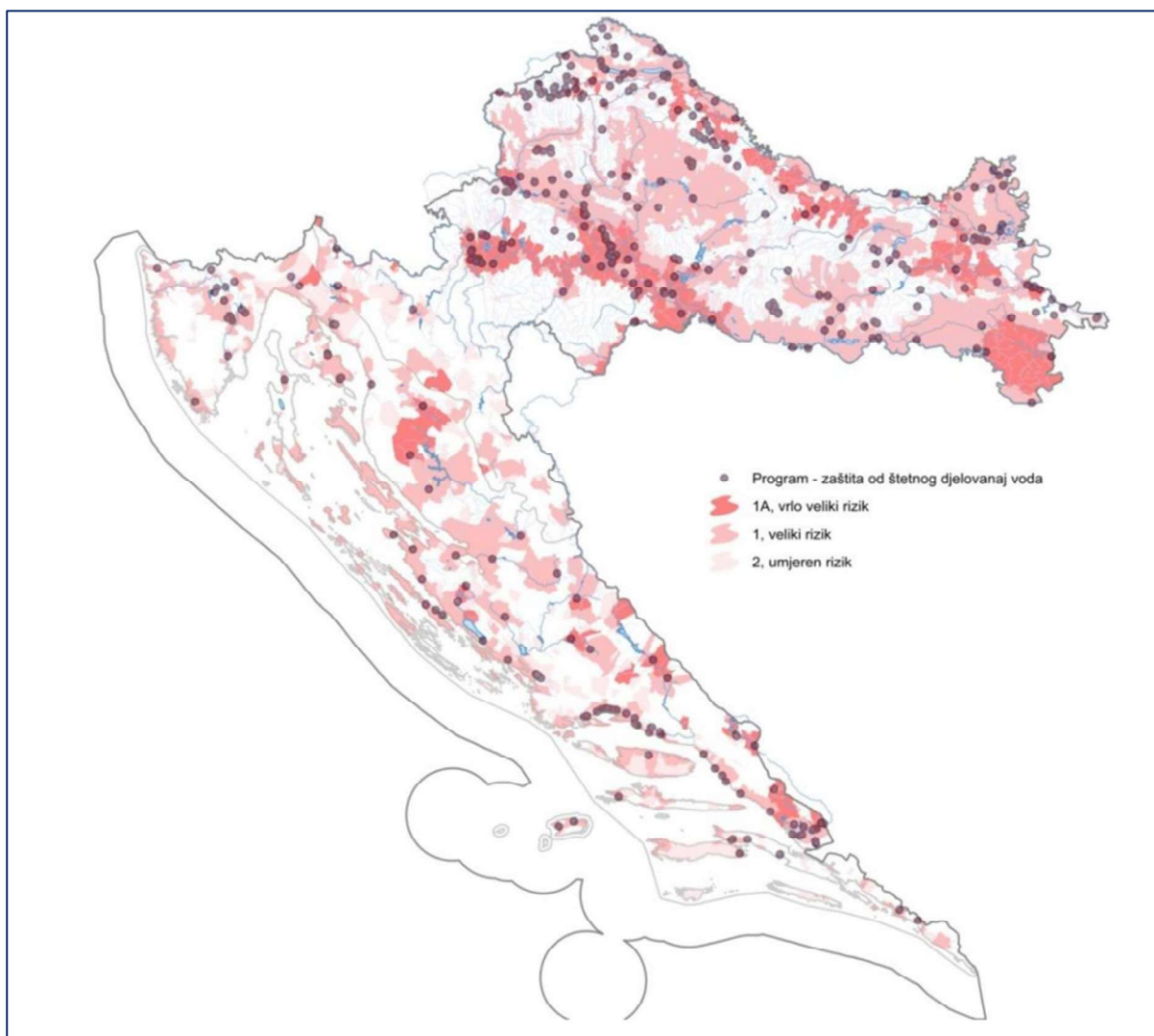
Slika 40. Strateški ciljevi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2025.

Izvor: https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/UPRAVA%20ZA%20ZA%20C5%A0TITU%20PRIRODE/strate%20C5%A1ka/Strategija_letak.pdf

• **Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije 2013-2022 (NN 117/15)**

Višegodišnjim programom gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje 2013. do 2030. godine se utvrđuju: pojedinačni projekti gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, način i razdoblje provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava za svaki projekt i red prvenstva u provedbi (gdje je primjenjivo).

Programom su obuhvaćena sva područja gdje postoje ili bi se vjerojatno mogli pojaviti potencijalno značajni rizici od poplava prema kartama opasnosti od poplava i kartama rizika od poplava.

Slika 41. Prostorni raspored projekata zaštite od štetnog djelovanja voda u odnosu na prethodnu procjenu rizika od poplava
Izvor: https://voda.hr/sites/default/files/2022-04/nn_117_2015_visegodisnji_program_gradnje_regulacijskih_i_zastitnih_vodnih_gradevina_i_gradevina_za_melioracije.pdf

- **Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)**

Strategija prilagodbe postavlja viziju: Republika Hrvatska otporna na klimatske promjene te su postavljeni ciljevi:

- a) smanjiti ranjivost prirodnih sustava i društva na negativne utjecaje klimatskih promjena,
- b) povećati sposobnost oporavka nakon učinaka klimatskih promjena i
- c) iskoristiti potencijalne pozitivne učinke, koji također mogu biti posljedica klimatskih promjena.

Strategija prilagodbe određuje prioritetne mjere i koordinirano djelovanje kroz kratkotrajne akcijske planove te praćenje provedbe mjera. Procijenjen je utjecaj i ranjivost sljedećih sektora: hidrologija, vodni i morski resursi, energetika, poljoprivreda, šumarstvo, biološka raznolikost i prirodni ekosustavi, ljudsko zdravlje, prostorno planiranje i upravljanje obalnim područjem, upravljanje rizicima od katastrofa.

OZNAKA MJERE	NAZIV MJERE	OZNAKA I NAZIV AKTIVNOSTI	VRSTA MJERE
ŠU-05	Provedba koncepta zelene infrastrukture u svrhu jačanja otpornosti na klimatske promjene u urbanim i ruralnim sredinama	ŠU-05-01. Izrada analize postojeće mreže zelenih i vodenih površina u urbanim i ruralnim sredinama (šume, park-šume, parkovi i ostalo gradsko zelenilo, potoci, rijeke i jezera) i mogućnosti unapređenja poveznica između pojedinih elemenata zelene i plave infrastrukture lokalnog i regionalnog značenja (primjerice linijske strukture, vodotoci, rijeke i jezera)	PR
		ŠU-05-02. Strateška sadnja drveća i ostalih drvenastih vrsta kako bi se ostvarila fizička i/ili funkcionalna povezanost između pojedinih elemenata zelene infrastrukture, uključujući i osnivanje parkovnih i/ili šumskih površina uz korita površinskih tokova te ekološka obnova i revitalizacija vodotoka u urbanim i ruralnim sredinama te na regionalnoj i lokalnoj razini	PR
		ŠU-05-03. Jačanje kapaciteta nadležnih tijela državne uprave na svim razinama za provedbu participativnog planiranja	ED
		ŠU-05-05. Prilikom planiranja novih zelenih površina dati prednost drvenastim vrstama pred travom koja zahtijeva veliku potrošnju vode za održavanje, a drveće bolje utječe na smanjenje učinka toplinskog otoka	RE

Tablica 32. Mjere visoke važnosti koja se odnosi na prostorno planiranje

Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)

• **Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21)**
 Temeljni ciljevi niskougljične strategije uključuju postizanje održivog razvoja temeljenog na ekonomiji s niskom razinom ugljika i učinkovitom korištenju resursa koji će dovesti do postizanja gospodarskog rasta uz manju potrošnju energije i s više korištenja obnovljivih izvora energije. Mjere će provoditi svi sektori gospodarstva, počevši od energetike, prometa, industrije, zgradarstva, gospodarenja otpadom, poljoprivrede, turizma i usluga.

• **Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine (NN 147/21)**
 Detaljni provedbeni plan Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine, vezan uz prioritizaciju projekata odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda i amortizaciju vodno komunalne infrastrukture, izrađen je na temelju Zakona o vodama koji daje pravnu mogućnost da Hrvatske vode donesu detaljnije provedbene planove vezane za pitanja od interesa za upravljanje vodama.

• **Strategija poljoprivrede do 2030. godine (NN 26/22)**

Izvod iz Strategija poljoprivrede do 2030. godine:

„Strategija donosi viziju i plan provedbe strateške transformacije poljoprivrede i ruralnog prostora u Hrvatskoj za razdoblje do 2030. Ovaj akt strateškog planiranja je temelj za izradu, provedbu, praćenje i evaluaciju svih daljnjih strateških dokumenata i planova za poljoprivredu i ruralni razvoj nakon 2020. Njime se daje osnova za izradu budućeg Strateškog plana u okviru ZPP-a, koji se mora pripremiti u skladu sa zahtjevima koji će vrijediti u proračunskom razdoblju EU-a do 2027. Strategija sadrži viziju i plan strateške transformacije sektora ne samo na razini poslovanja poljoprivrednih gospodarstava, nego razmatra izazove, mogućnosti i sudionike koji utječu na širi poljoprivredno-prehrambeni sektor („više od farme“), uključujući poljoprivrednu proizvodnju, prerađu, distribuciju proizvoda, tržište i zahtjeve potrošača („od polja do stola“).

Vizija razvoja poljoprivrede oblikovana je u četiri strateška cilja: 1) povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora; 2) jačanje održivosti i otpornosti poljoprivredne proizvodnje na klimatske promjene; 3) obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima; i horizontalni cilj 4) poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru.“

RAZVOJNE POTREBE	STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI
1. Povećati dodanu vrijednost poljoprivredne proizvodnje 2. Povećati pravičnost djele potpore dohotku 3. Unaprijediti povezanost u lancu od proizvođača do potrošača 4. Unaprijediti poduzetničke sposobnosti proizvođača u poljoprivredno-prehrambenom sektoru 5. Uskladiti proizvodnju sa zahtjevima tržišta 6. Poticati veće sudjelovanje proizvođača u sustavima kvalitete 7. Unaprijediti vještine radne snage u poljoprivredno-prehrambenom lancu	→ I. Povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora	→ 1.1. Povećanje učinkovitosti i dodane vrijednosti poljoprivrednih gospodarstava 1.2. Osiguravanje većih i stabilnijih prihoda za male proizvođače 1.3. Diverzifikacija tržišta za hrvatske poljoprivredno-prehrambene proizvode 1.4. Integracija MSP-ova i mladih poljoprivrednika u prehrambeno-poljoprivredne lance vrijednosti 1.5. Olakšavanje pristupa strateškim segmentima tržišta
8. Poboľjšati okolišnu održivost poljoprivrednih praksi 9. Unaprijediti usklađenost između proizvodnih sustava i okolišnih uvjeta 10. Više i učinkovitije koristiti instrumente za upravljanje rizicima 11. Unaprijediti funkcioniranje tržišta poljoprivrednim zemljištem	→ II. Jačanje održivosti i otpornosti poljoprivredne proizvodnje na klimatske promjene	→ 2.1. Unaprjeđenje održivog gospodarjenja tlom, vodom i bioraznolikošću 2.2. Smanjenje ranjivosti na klimatske promjene i poticanje proizvodnje s niskim emisijama 2.3. Olakšavanje pristupa poljoprivrednom zemljištu
12. Unaprijediti koordinaciju između intervencija u ruralnim područjima 13. Unaprijediti javnu infrastrukturu u ruralnim područjima	→ III. Obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima	→ 3.1. Smanjenje siromaštva u ruralnim područjima 3.2. Otvaranje radnih mjesta u ruralnim područjima 3.3. Ubrzavanje prijelaza na zeleno ruralno gospodarstvo
14. Potaknuti ulaganja u tehnologiju i inovacije 15. Unaprijediti pristup istraživanjima i razvoju te korištenje znanja i tehnologija	→ IV. Poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru	→ 4.1. Povećanje javnih i privatnih ulaganja u istraživanja i razvoj 4.2. Unaprjeđenje prijenosa tehnologije

Slika 42. Odnos između razvojnih potreba, strateških ciljeva i prioriteta poljoprivredno-prehrambenog sektora

Izvor: https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2021-09-23/183902/STRATEGIJA_POLJOPRIVREDE_DO_2030.pdf

• Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine (NN 2/23)

Izvod iz Strategije:

„Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine akt je strateškog planiranja hrvatskog turizma za razdoblje do 2030. godine, usklađen s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine i temeljnim dokumentima i politikama Europske unije i Republike Hrvatske. Strategija je usklađena s Tranzicijskim putom za turizam, koji je okosnica budućeg Europskog plana turizma do 2030. godine (Agenda 2030), Paktom za vještine u turističkom ekosustavu te ciljevima održivog razvoja UN Agende 2030. Izrada Strategije dio je reformskih procesa predviđenih Nacionalnim planom oporavka i otpornosti.

„U cilju ostvarenja vizije definirana su četiri ključna strateška cilja razvoja održivog turizma Hrvatske:

1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam,
2. Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu,
3. Konkurentan i inovativan turizam,
4. Otporan turizam.

Strateški ciljevi su umreženi, međusobno se podupiru i ostvaruju sinergijski učinak usmjeren ka dosizanju definiranih pokazatelja učinaka.“

„Razvojem posebnih oblika turizma, odgovorit će se na trendove u turizmu i potražnju, s naglaskom na unaprijeđenju kvalitete postojećih turističkih proizvoda te stvaranje uvjeta za daljnji razvoj cjelogodišnjeg i prostorno ujednačenog turizma.

Osobito će se poticati:

- zdravstveni (medicinski, lječilišni, wellness) turizam temeljen na prirodnim resursima, prirodnim ljekovitim čimbenicima, stručnom osoblju i zdravoj prehrani,
- eno-gastronomski turizam temeljen na autentičnoj ponudi hrane i pića, uključujući posebne ponude temeljene na vjeroispovijesti (halal, košer i dr.),
- sportski turizam koristeći preduvjete pogodne klime i prateće infrastrukture, uključujući zdravstvenu,
- aktivni (rekreativni) turizam temeljen na prirodnim preduvjetima (more, planine, šume, rijeke, i sl.), sportsko-rekreativnoj, adrenalinskoj infrastrukturi te svim drugim sadržajima, uključujući lovni i ribolovni turizam,
- kulturni turizam temeljen na valorizaciji materijalne i nematerijalne kulturne baštine (osobito UNESCO), razvoj kulturnih tematskih cesta i putova (kulturne rute, hodočasnički putovi i sl.) te ostalim sadržajima kulturnih i kreativnih industrija,
- seoski agroturizam temeljen na poljoprivredi i kvalitetnim lokalnim proizvodima kao značajnom pokretaču njegova razvoja, pri čemu poljoprivredna gospodarstva ostvaruju ključnu ulogu kao proizvođači i pružatelji turističkih usluga,
- poslovni turizam (MICE) temeljen na privlačnosti Hrvatske kao destinacije za kongrese, seminare, konferencije, sajmove i sl.,
- gradski turizam (engl. city break) temeljen na novim trendovima i potrebi turista za raznolikom ponudom kulturnih, arhitektonskih, tehnoloških, društvenih i prirodnih doživljaja i sadržaja za razonodu i poslovne aktivnosti,
- turizam na rijekama i jezerima (kružna putovanja, izletnička plovidba) temeljen na netaknutoj prirodi, krškim oblicima te očuvanim rijekama i jezerima,
- lovni turizam (uključujući i razgledanja lovišta, fotolov, fotosafari),
- nautički turizam temeljen na očuvanju okoliša, kvalitetnim marinama i ostaloj infrastrukturi,
- obalni turizam (»sunce i more«) temeljen na tradiciji, prepoznatljivosti i kvaliteti.“

3.3.2. Strateški dokumenti županijske razine i ostali planski dokumenti od utjecaja na Općinu Jasenovac

Strateški dokumenti županijske razine i ostali planski dokumenti izrađeni prije 2019. za koje još traje provedbeno razdoblje te strateški dokumenti izrađeni u razdoblju od 2019. – 2022.

- **Plan razvoja Sisačko – moslavačke županije do 2027. godine**
- **Program razvoja lovstva na području Sisačko-moslavačke županije** („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 36/2018)
- **Procjena rizika od velikih nesreća za područje Sisačko-moslavačke županije, rujan 2023.**
- **Masterplan prometnog razvoja Sisačko-moslavačke županije – Funkcionalna regija Središnja Hrvatska i Strateška procjena utjecaja Masterplana Sisačko-moslavačke županije na okoliš, donesen 30.04.2020. godine**

- **Provedbeni program Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021.-2025.**

Ovaj program donesen je nakon katastrofalnih potresa 2020. godine stoga je baziran na obnovu, revitalizaciju te daljnji razvoj kroz jačanje gospodarstva.

- **Provedbeni program razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022. – 2025. godine**

3.3.3. Strateški dokumenti Općine Jasenovac i ostali planski dokumenti

Akti strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave su planovi razvoja jedinice lokalne samouprave i provedbeni programi jedinica lokalne.⁹

Strateški dokumenti Općine Jasenovac je Provedbeni program Općine *Jasenovac* za razdoblje 2021. - 2025. god.,

- **Provedbeni program Općine Jasenovac za razdoblje 2021. - 2025. godine**

Provedbeni program Općine Jasenovac za razdoblje 2021-2025. strateški je dokument koji se, sukladno zakonskim obvezama, donosi za vrijeme trajanja mandata načelnika i kao takav vrijedi za taj mandat. Provedbenim programom definirane su mjere, aktivnosti te razvojni projekti Općine za nadolazeće razdoblje s ciljem unaprjeđenja kvalitete života stanovnika jačanja poduzetništva, društvene i obrazovne infrastrukture te pozicioniranja općine na županijskoj i nacionalnoj razini.

Provedbeni program Općine Jasenovac je dokument koji detaljno opisuje razvojne mjere definirane nadređenim aktima strateškog planiranja s ciljem ostvarenja dugoročnog održivog razvoja Općine. Navedene mjere najvećim su dijelom usmjerene na realizaciju ciljeva koji se odnose na efikasnu, pravodobnu, transparentnu i rezistentnu Općinu te održivi gospodarski razvoj i poslovno okruženje.

3.4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru

Prethodno Izvješće o stanju u prostoru Općine Jasenovac za razdoblje od 2011.- 2015. godine usvojeno je 09. veljače 2017. godine i objavljeno u „Službenom vjesniku“ br. 09/17.

Analizom provedbe mjera i aktivnosti od prethodnog Izvješća utvrđeno je sljedeće:

- donesene su II. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Jasenovac ("Službeni vjesnik" broj 11/06, 62A/18, 19/24),
- izvršen je i objavljen pročišćeni tekst Prostornog plana uređenja Općine Jasenovac ("Službeni vjesnik" broj 25/24),
- donesen je Provedbeni program Općine Jasenovac za razdoblje 2021. - 2025. godine,
- donesen je Plan gospodarenja otpadom Općine Jasenovac za razdoblje 2018. - 2023. godine,
- donesena je Strategija jednakih mogućnosti Poljoprivredno-industrijske zone u Jasenovcu, srpanj 2021.
- ustrojena je evidencija nerazvrstanih cesta kojima upravlja Općina Jasenovac,
- rješavani su imovinsko pravni odnosi, izrađivana je projektna dokumentacija i građeni su objekti društvene i komunalne infrastrukture i to:
 - obnavljane su županijske i lokalne ceste:
 - sanacija cestovnog mosta na D-47 preko rijeke Save i krak preko Une,
 - sanacija kolničkog zastora lokalne ceste LC 33139 u naselju Višnjica
 - sanacija lokalne ceste L33184 (Višnjica -Tanac (D47) u naselju Višnjica
 - sanacija kolničkog zastora više dionica nerazvrstanih cesta na području općine Jasenovac

⁹ Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22)

- modernizaciji lokalne ceste L33139,
- sanacija prostora Zone malih obrta s tržnicom,
- izvođenje infrastrukturnih radova na Poljoprivredno-industrijskoj zoni u Jasenovcu,
- izvođenje zahvata na obrani od poplave u Uštici, Tancu, Košutarici, Mlaci i Višnjici,
- izgradnja meteorološke stanice u Jasenovcu kod objekta raketane,
- rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Jasenovac i Uštica,
- izgrađena i opremljena mrtvačnica u naselju Tanac,
- rekonstrukcija i dogradnja Vatrogasnog doma sa spremištem i kulturni centar u Jasenovcu,
- obnova zgrade Knjižnice (sanacija krova, sanacija unutrašnjih prostorija, zamjena dotrajale stolarije, obnova fasade, zamjena grijanja, prilagodba osobama s poteškoćama u kretanju, te uređen okoliš oko zgrade,
- energetska obnova Osnovne škole Jasenovac,
- nastavak uređenja zgrade Dječjeg vrtića u Jasenovcu, te preuređenje istog za jasličku skupinu,
- izgradnja zgrada za stambeno zbrinjavanje u Jasenovcu u ulici Hrvatskih branitelja 3,
- opremanje dječjeg igrališta Košutarice,
- započela izgradnja višestambene zgrade s 19 stambenih jedinica u ulici braće Radić u okviru OPKK projekta „Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima“,
- izgradnja i opremanje sportskog vježbališta u naselju Jasenovac uz NK „Jasenovac“,
- modernizacija javne rasvjete (postavljanje ekološke javne rasvjete) u naseljima Krapje i Mlaka (time svih 10 naselja Općine ima ekološku javnu rasvjetu),
- poboljšanje javne komunalne infrastrukture na groblju u naselju Višnjica.

Radovi na infrastrukturnim objektima su trajnog karaktera, zbog proširenja kapaciteta ili rekonstrukcije postojećih objekata, pa će se nalaziti i u svim budućim planovima i izvješćima.

Zadaća Općine je praćenje stanja u prostoru i prilagođavanje dokumenata prostornog uređenja potrebama gospodarskog razvoja, a Općinsko vijeće, sukladno zakonskim propisima, donosi odluke o potrebi izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja.

Slika 43. Zona malih obrta s tržnicom
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 44. Rekonstruirana i dograđena zgrada Vatrogasnog doma sa spremištem i kulturni centar u Jasenovcu
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 45. Izvođenje zahvata na obrani od poplave u Uštici, Tancu, Košutarici, Mlaci i Višnjici - betonski nasip u naselju Tanac
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 46. Izgrađena meteorološka stanica u Jasenovcu
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 47. Izgrađena i opremljena mrtvačnica u naselju Tanac
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 48. Obnovljena zgrada Knjižnice
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 49. Energetska obnova Osnovne škole Jasenovac
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 50. Uređenja zgrade Dječjeg vrtića u Jasenovcu, te preuređenje istog za jaslčku skupinu
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 51. Izgrađena zgrada za stambeno zbrinjavanja u Jasenovcu
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 52. Izgradnja i opremanje sportskog vježbališta u naselju Jasenovac uz NK „Jasenovac“
Izvor: ZPUSMŽ

4. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE

4.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Općine Jasenovac obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Demografska analiza pokazuje da je depopulacija jedan od glavnih problema koji se direktno odražava na sve segmente razvoja što se u skorijoj budućnosti može smatrati jednom od najvećih prepreka ekonomskom prosperitetu tj. nedostatku kvalitetnih kadrova u gotovo svim segmentima gospodarstva. Mladi i obrazovani ljudi odlaze iz ruralnih područja u gradove u potrazi za zaposlenjem. Takva situacija kao prioritet nameće stvaranje uvjeta za ostanak što većeg broja mladog stanovništva na području Općine Jasenovac.

U razdoblju 2011. - 2021. godine stanovništvo se smanjivalo u svim naseljima Općine Jasenovac s prosječnim indeksom 78,07%. Niti jedno naselje nije doživjelo povećanje broja stanovnika. Naselje Drenov Bok u navedenom razdoblju nije doživjelo promjenu, dok je naselje Mlaka doživjelo najveći pad stanovnika (35) s indeksom promjene 39,66%.

Potrebe daljnjeg razvoja Općine Jasenovac:

- povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje uvođenjem novih tehnologija,
- povećati dodanu vrijednost poljoprivrednim proizvodima, proizvoditi proizvode više dohodovnosti,
- poticanje i razvoj brendiranih poljoprivrednih proizvoda,
- poticati povezivanje poljoprivrednika kroz udruge i zadruge,
- unaprijediti drvenu industriju proizvodnjom proizvoda više vrijednosti,
- povećanje turističke ponude korištenjem prirodnih i kulturno-povijesnih dobara, povećanjem smještajnih objekata, uspostavom kampova, poučnih staza, biciklističkih staza, uvođenjem gastronomske ponude, razvojem lovstva, i sl.
- povezivanje ponude poljoprivrednih proizvoda s turističkom ponudom,
- osiguranje stalne potpore malim poljoprivrednim gospodarstvima, obrtnicima i poduzetnicima,
- osiguranje potrebne društvene infrastrukture.

Ograničenja razvoja područja mogu se sagledati kroz sljedeće:

- poljoprivredne površine su još uvijek usitnjene i dobrim dijelom neobrađene,
- neriješeni su imovinsko – pravni odnosi,
- nedovoljno razvijena komunalna struktura u dijelu vodoopskrbe i odvodnje,
- nedovoljan broj odgovarajućih smještajnih turističkih kapaciteta,
- nedostatak centralnog mjesta za poticanje industrije te razvoja i uvođenja novih tehnologija i zelene energije,
- skupa financijska sredstva za pokretanje proizvodnje,
- nedostatak kadrova za pokretanje i provedbu projekata.

Mogućnosti razvoja temelje se na sljedećim vrijednostima:

- povoljnoj krajobraznoj raznolikosti,
- značajnoj kulturno povijesnoj i tradicijskoj baštini,
- povoljnom prometnom položaju,
- značajnim hidrografskim uvjetima: potocima i rijekama pogodnim za navodnjavanje poljoprivrednih površina,
- tradicijskom poljoprivrednom proizvodnjom s malim utroškom umjetnog gnojiva i zaštitnih sredstava povoljnom za ekološku proizvodnju hrane.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, jedna od mogućnosti razvoja je korištenje europskih fondova za sufinanciranje projekata iz raznih područja: gospodarstva, infrastrukture, zaštite okoliša i dr.

4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova, drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Općine Jasenovac

Izješćem o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013. - 2019. godine definira se nastavak izrade prostornih planova nove generacije na državnoj razini, kao i mogućnost izrade izmjena i dopuna postojećih prostornih planova posebnih obilježja.

Slijedom navedenog, ocjena potrebe izrade novih prostornih planova i izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja na razini Županije koja se navodi u nastavku, podložna je promjenama koje će proizaći iz usvajanja novih propisa i prostornih planova državne razine, a posebice Državnog plana prostornog razvoja RH. Usvajene su Izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju u lipnju 2023. godine.

Općina Jasenovac je donošenjem Prostornog plana uređenja tj. njegovim Izmjenama i dopunama riješila osnovne pretpostavke za potrebne zahvate u prostoru.

Osnovna uloga i prioritetna zadaća Općine je kontinuirano praćenje stanje u prostoru te koordinirano predlaganje strateških smjernica kroz izradu dokumenata prostornog uređenja kojima se potiče i usmjerava gospodarski i društveni razvoj cjelokupnog područja Općine. Sve izmjene Prostornog plana uređenja Općine Jasenovac provoditi će se sa ciljem:

- usklađenja Plana s novim zakonskim i podzakonskim propisima,
- usklađenja Plana s planom više razine, Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, tj. njegovim izmjenama i dopunama,
- usklađenje Plana s planovima šireg područja iste razine: Prostornim planom uređenja Grada Siska, Prostornim planom uređenja Općine Hrvatska Dubica, Prostornim planom uređenja Općine Sunja, Prostornim planom uređenja Općine Lipovljani i Prostornim planom uređenja Općine Novska,
- usklađenja Plana sa zahtjevima nadležnih javnopravnih tijela i institucija određenih posebnim propisima,
- usklađenja Plana sa zahtjevima pravnih i fizičkih osoba,
- analize građevinskih područja svih naselja te njihove korekcije nakon utvrđivanja neizgrađenih (uređenih i neuređenih) i izgrađenih dijelova građevinskog područja naselja,
- analize i korekcije svih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja koja su planirana za sve namjene osim za stambenu (gospodarska, sportska i dr.),
- analize cjelokupne infrastrukture (uključivo i komunalnu infrastrukturu) te usklađenja iste u skladu sa zahtjevima tijela određenih posebnim propisima
- usklađivanje administrativnih granica sa službenim granicama iz Središnjeg registra prostornih jedinica (DGU).

Prostornim planom uređenja Općine Jasenovac („Službeni vjesnik“ br. 11/06, 62A/18, 19/24, 25/24 - pročišćeni tekst) utvrđena je obaveza izrade:

- urbanističkog plana uređenja za općinsko središte Jasenovac,
- urbanističkih planova uređenja za naselja: Drenov Bok, Krapje, Puska i Uštica, te
- izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja - Spomen područja Jasenovac, a propisana je Zakonom o spomen području Jasenovac.

Za planove i projekte te njihove izmjene i dopune, čija će se provedba financirati iz sredstava Europske unije, u određenim okolnostima, bit će potrebno provesti postupak ocjene o potrebi izrade strateške procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Za razvoj gospodarstva potrebno je dovršiti izgradnju poslovnih zona i komunalne infrastrukture.

4.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Prioritetni ciljevi i aktivnosti vezane uz njih, na području Općine Jasenovac su:

- potrebno je poticati održivi razvoj naselja racionalnim korištenjem prostora i raspoloživih resursa, revitalizacijom napuštenih objekata, odnosno građevnih površina te očuvanjem identiteta i tradicijskih djelatnosti,
- zaustavljanje daljnje depopulacije ruralnih područja raznim naknadama za djecu i obitelji, sufinanciranje školske kuhinje, poticaji za kupnju, uređenje ili izgradnju nekretnina te za izradu projektno-tehničke dokumentacije za stambeni prostor,...i sl.,
- socijalno uključivanje ranjivih skupina i podizanje svijesti o mogućnostima razvoja socijalnog poduzetništva,
- nastavak ulaganja u održavanje i izgradnju odgojno-obrazovnih objekata,
- otvaranje novih radnih mjesta,
- opremanje poslovnih zona, poticanje razvoja poduzetništva i obrta,
- organiziranje edukacija za predstavnike civilnog sektora za potrebe apliciranja na natječeaje za dobivanje sredstava iz nacionalnih i EU fondova otvara vrata novim projektima,
- sportsko-rekreativne sadržaje u svim naseljima potrebno je redovito održavati i po potrebi rekonstruirati kako bi se zadržala postojeća sportska aktivnost,
- uključivanje većeg broja stanovnika u turističku djelatnost, ulaganje u digitalnu promidžbu turizma,
- poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje,
- nastavak ulaganja u prometnu infrastrukturu (modernizacija, rekonstrukcija, izgradnja,... prometnica)
- nastavak izgradnja vodovoda i odvodnje u svim naseljima,
- gospodarenje otpadom u funkciji održivog razvoja, sprečavanje nastanka nelegalnih odlagališta,
- uređenje lokacije za odlaganje građevnog otpada, odnosno organiziranje prijevoza istog na županijski (regionalni) centar gospodarenja otpadom,
- sanacija nelegalnih odlagališta otpadom,
- aplicirati projekte energetske učinkovitosti na natječeaje,
- poticati zahvate energetske obnove te povećati energetska učinkovitost postojećih javnih i privatnih zgrada,
- postojeći sustav javne rasvjete zamijeniti novom, energetska učinkovitim LED rasvjetom.

Aktivnosti će se planirati i provoditi ovisno o izradi projektne dokumentacije i financijskim mogućnostima Općine. Treba računati i na financijska sredstva iz državnog i županijskog proračuna, domaćih i europskih fondova, domaćih i stranih banaka te donacija.

5. POPIS TABLICA, SLIKA I KARTOGRAFSKIH PRIKAZA

5.1. Tablice

Tablica 1. Broj stanovnika te promjena ukupnog broja stanovnika u Općini Jasenovac u periodu od 2001. do 2021. godine.....	20
Tablica 2. Dobno spolna struktura stanovništva Općine Jasenovac 2021. godine	20
Tablica 3. Stanovništvo staro 15 i više godina prema obrazovanju	21
Tablica 4. Prirodno kretanje stanovništva u Općini Jasenovac u razdoblju od 2021. - 2024.	21
Tablica 5. Migracija stanovništva Općine Jasenovac u razdoblju od 2021. - 2024. godine	21
Tablica 6. Popis kućanstva na području Općine Jasenovac	22
Tablica 7. Broj i gustoća stanovnika za Općinu Jasenovac	23
Tablica 8. Struktura korištenja površina zemljišta	25
Tablica 9. Naselja prema broju stanovnika 2021. godine	27

Tablica 10. Gustoća naseljenosti	28
Tablica 11. Iskaz građevinskih područja naselja	28
Tablica 12. Izdvojena građevinska područja izvan naselja	29
Tablica 13. Broj zaposlenih po područjima osiguranja	35
Tablica 14. Broj nezaposlenih osoba prema spolu	36
Tablica 15. Dobna struktura nositelja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	36
Tablica 16. Obrazovna struktura nositelja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	37
Tablica 17. Ukupna površina ARKOD parcela	37
Tablica 18. ARKOD parcele prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta	37
Tablica 19. Broj gospodarstava i broj životinja u Općini Jasenovac	38
Tablica 20. Lovišta na području Općine Jasenovac	39
Tablica 21. Turizam - dolasci i noćenja turista	40
Tablica 22. Građevinska područja izvan naselja namijenjena za turističku namjenu	40
Tablica 23. Smještajni objekti na području Općine Jasenovac	40
Tablica 24. Gospodarske zone Općine Jasenovac prema PPUO Jasenovac	44
Tablica 25. Popis cesta koje prolaze Općinom Jasenovac	46
Tablica 26. Podatci o broju baznih postaja na području Općine Jasenovac	50
Tablica 27. Podatci o vodoopskrbi Općine Jasenovac	53
Tablica 28. Evidentirane prirodne vrijednosti na području Općine Jasenovac	56
Tablica 29. Ekološka mreža Općine Jasenovac	56
Tablica 30. Popis zaštićenih kulturnih dobara prema Registru	58
Tablica 31. Provedbeni dokumenti prostornog uređenja	70
Tablica 32. Mjere visoke važnosti koja se odnosi na prostorno planiranje	74

5.2. Slike

Slika 1. Prikaz nadmorskih visina	14
Slika 2. Klimatski tipovi u Republici Hrvatskoj	14
Slika 3. Prostorni raspored klase tala na području Sisačko-moslavačke županije, odnosno Općine Jasenovac ..	15
Slika 4. Krajobrazna područja na području Općine Jasenovac	16
Slika 5. Obuhvat krajobraznog područja Lonjskog i Crnac polja	16
Slika 6. Obuhvat krajobraznog područja nizine Save	17
Slika 7. Obuhvat krajobraznog područja doline rijeke Une	18
Slika 8. Naselja Općine Jasenovac	19
Slika 9. Izvod iz grafičkog prikaza "Urbana i seoska naselja Županije"	26
Slika 10. Naselja Općine Jasenovac prema broju stanovnika 2021. godine	27
Slika 11. Površine IGPIN naselja Jasenovac – vidljive površine gospodarske namjene, spomen područja, ugostiteljsko- turističke namjene	30
Slika 12. Dječji vrtić Općine Jasenovac, Područni objekt Jasenovac pri Dječjem vrtiću "Radost" Novska	31
Slika 13. Narodna knjižnica i čitaonica Jasenovac	31
Slika 14. Igralište NK „Jasenovac“	32
Slika 15. DVD Jasenovac	33
Slika 16. Karta obuhvata LAG "Zeleni trokut"	34
Slika 17. BDP po stanovniku 2022.	35
Slika 18. Nadležnost uprava šuma na području Općine Jasenovac	38
Slika 19. Lovišta na području Općine Jasenovac	39
Slika 20. Izvod iz karte 1. Korištenje i namjena površina – spomen područje	41

Slika 21. Spomen područje Jasenovac.....	42
Slika 22. Posjetiteljski centar Krapje.....	42
Slika 23. Vidikovac Rezac, i Vidikovac Žličarka na Stazi graničara.....	43
Slika 24. Selo Krapje - Selo graditeljske baštine	43
Slika 25. Ceste Općine Jasenovac.....	47
Slika 26. Željeznički promet Općine Jasenovac	48
Slika 27. Biciklističke rute SMŽ.....	49
Slika 28. Cikloturistička nacionalna ruta Sava	49
Slika 29. Energetska infrastruktura Općine Jasenovac	51
Slika 30. Izvod iz karte PPSMŽ: 2.3.1. Infrastrukturni sustavi, Energetski sustav – nafta i plin,.....	52
Slika 31. Reciklažno dvorište.....	53
Slika 32. Prikaz prijavljenih lokacija nelegalnog odlagališta otpada na području Općine Jasenovac	54
Slika 33. Evidentirane prirodne vrijednosti Općine Jasenovac	55
Slika 34. Ekološka mreža Natura 2000.....	57
Slika 35. Lokacije kulturnih dobara.....	58
Slika 36. Detalj prikaza PPUO Jasenovac na ISPU geoportalu	65
Slika 37. Detalj prikaza građevinskih područja na geoportalu Sisačko-moslavačke županije,	66
Slika 38. Izvod iz Izvešće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2024. godinu	69
Slika 39. Teritorijalna organiziranost Hrvatskih voda	71
Slika 40. Strateški ciljevi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2025.	72
Slika 41. Prostorni raspored projekata zaštite od štetnog djelovanja voda u odnosu na prethodnu procjenu rizika od poplava.....	73
Slika 42. Odnos između razvojnih potreba, strateških ciljeva i prioriteta poljoprivredno-prehrambenog sektora...	75
Slika 43. Zona malih obrta s tržnicom.....	78
Slika 44. Rekonstruirana i dograđena zgrada Vatrogasnog doma sa spremištem i kulturni centar u Jasenovcu..	79
Slika 45. Izvođenje zahvata na obrani od poplave u Uštici, Tancu, Košutarici, Mlaci i Višnjici - betonski nasip u naselju Tanac.....	79
Slika 46. Izgrađena meteorološka stanica u Jasenovcu.....	79
Slika 47. Izgrađena i opremljena mrtvačnica u naselju Tanac	80
Slika 48. Obnovljena zgrada Knjižnice	80
Slika 49. Energetska obnova Osnovne škole Jasenovac	80
Slika 50. Uređenja zgrade Dječjeg vrtića u Jasenovcu, te preuređenje istog za jasličku skupinu	81
Slika 51. Izgrađena zgrada za stambeno zbrinjavanje u Jasenovcu	81
Slika 52. Izgradnja i opremanje sportskog vježbališta u naselju Jasenovac uz NK „Jasenovac“	81

5.3. Kartografski prikazi

Kartografski prikaz 1. Geografski položaj Općine Jasenovac u Sisačko-moslavačkoj županiji	13
Kartografski prikaz 2. Korištenje i namjena površina.....	25
Kartografski prikaz 3. Izvod iz kartograma br. 3. Sustav središnjih naselja i razvojnih središta.....	26
Kartografski prikaz 4. Izvod iz karte 4.6. Građevinsko područje naselja Jasenovac i Uštica – gospodarske zone I (proizvodna) te gospodarska zona K3 (poslovna)	44
Kartografski prikaz 5. Izvod iz karte 4.2. Građevinsko područje naselja Puska - gospodarske zone I (proizvodna) i 4.7. Građevinsko područje naselja Košutarica - gospodarske zone I3	45

6. IZVOR PODATAKA

6.1. Strategije, planovi, programi i izvješća

- Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 76/13)
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine (NN 84/17)
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17)
- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 12/21)
- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08)
- Strategija upravljanja vodama (NN 91/08)
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/2020)
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)
- Strategija niskouglijnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21)
- Strategija poljoprivrede do 2030. godine (NN 26/22)
- Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine (NN 2/23)
- Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije (Službeni glasnik SMŽ br. 4/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19-pročišćen tekst, 07/23, 20/23, 8/24-pročišćen tekst)
- Prostorni plan uređenja Općine Jasenovac („Službeni vjesnik“ broj 11/06, 62A/18, 19/24 i 25/24 - pročišćeni tekst)
- Operativni plan razvoja cikloturizma u Sisačko-moslavačkoj županiji 2017. - 2020.godine
- Plan gospodarenja otpadom Općine Jasenovac za razdoblje 2018. – 2023. godine („Službeni vjesnik“ br. 20/18)
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13)
- Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije 2018. - 2021. godine
- Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije 2013.-2022. (NN 117/15)
- Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine (NN 147/21)
- Program razvoja lovstva na području Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 36/2018)
- Provedbeni program Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021.-2025.
- Provedbeni program razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022.-2025. godine (kolovoz 2022. godine)
- Provedbeni program Općine Jasenovac za razdoblje 2021.-2025. godine
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Jasenovac za razdoblje 2011.-2015. godine
- Izvješće o stanju prirode u RH
- Izvješće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2022. godinu

6.2. Zakoni, uredbе, pravilnici i odluke

- Zakon o prostornom uređenju (NN 155/25)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 145/24)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/98 - Odluka USRH, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13)
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18)

- Zakon o vodama (NN 66/19)
- Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21)
- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23)
- Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina (NN 78/15)
- Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22)
- Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva (NN 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19, 36/24)
- Pravilnik o sadržaju i obaveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 163/04, 09/11)
- Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja (NN 48/24)
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 03/24)
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 59/23, 64/23, 71/23, 97/23, 86/24)
- Odluka o izradi V. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 31/21, 8/22, 3/24).

6.3. Dopisi javnopravnih tijela

- Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Kutina, dopis KLASA: 100-01/25-01/15, URBROJ: 2143-14-02/14-25-02 od 05. studenog 2025. godine
- HAKOM, dopis KLASA: 350-01/26-02/01, URBROJ: 376-06-1-26-02 od 26. siječnja 2026. godine
- Moslavina d.o.o., dopis Ur. Broj: 111/2026 od 14. siječnja 2026. godine
- HEP d.o.o., dopis broj: 1324 od 04.03.2026. godine
- E-mail dopis Javne ustanove Park prirode Lonjsko Općini Jasenovac od 05. studenog 2025. godine
- E-mail dopis Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje Općini Jasenovac od 05. studenog 2025. godine
- E-mail dopis Općine Jasenovac od 10. studenog 2025. godine s prilogom Službenog vjesnika br. 27/25 („Odluka o usvajanju registra nerazvrstanih cesta na području Općine Jasenovac“)
- E-mail dopis Općine Jasenovac od 12. siječnja 2026. godine s priložima
- E-mail dopis Općine Jasenovac od 16. siječnja 2026. godine
- E-mail dopis Općini Jasenovac Moslavine d.o.o. za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju od 14. siječnja 2026. godine
- E-mail dopis Općine Jasenovac od 06. ožujka 2026. godine s prilogom

6.4. Internetska baza podataka

- Općina Jasenovac: <https://www.opcina-jasenovac.hr/>
- Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije: <https://www.zpusmz.hr/>
- Državni zavod za statistiku: <https://dzs.hr/>
- Registar udruga Republike Hrvatske: <https://registri-npo-mpu.gov.hr/#!udruga>
- Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje: <https://www.mirovinsko.hr/>
- Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju: <https://www.apprrr.hr/>
- Hrvatske šume, WEB Preglednik: <https://webgis.hrsr.hr/arcgis/apps/webappviewer/index.html?id=8bb3e1d6b80d49ad9e0193f8b62380e2>
- Geoportal Ministarstva gospodarstva: <https://jisms.gospodarstvo.gov.hr/#/maps>
- Geoportal javnih cesta RH: https://geoportal.hrvatske-cesta.hr/gis?c=506627%2C5021600&l=lyr_cesta%2Chc_opcine_mg&sh=&z=8.8

- Geoportal Hrvatske vode: <https://preglednik.voda.hr/>
- Evidencija lokacija odbačenog otpada: <https://eloo.haop.hr/public/otpad/pregled>
- Bioportal: <https://bioportal.hr/>
- Geoportal kulturnih dobara: <https://geoportal.kulturnadobra.hr/geoportal.html#/>
- ISPU: <https://ispu.mgipu.hr/#/>
- Ministarstvo gospodarstva: <https://mingo.gov.hr/>
- LAG Zeleni trokut: <https://lag-zelenitrokut.hr/>